

Til medlemene i Kommunestyret

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Kommunestyret

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 15.06.2017

Tid: 09:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
	Saker til handsaming	
PS 47/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte Referatsaker	
RS 10/17	Vedtak; Morten Slettemeås - Stønad - Kunstudstilling Nutheim 2017	
RS 11/17	Gode matopplevelingar og god ernæring innan kommunen sine pleie- og omsorgstenester Saker til handsaming	
PS 48/17	Årsmelding for kontrollutvalet 2016	
PS 49/17	Orientering frå revisor til kontrollutvalet - Sak frå kontrollutvalet til kommunestyret	
PS 50/17	Søknad om fritak frå politiske verv	
PS 51/17	Ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernsamarbeid (IKS) i Vest-Telemark	
PS 52/17	Kommunal forskrift om rett til langtidsopphald i sjukeheim m.v.	
PS 53/17	Bygdaråi bru- tilleggsløyving.	
PS 54/17	Etterbruk av Heddeli bu- og servicesenter- tilleggsløyving til arkitektbistand	
PS 55/17	Investeringsbudsjettet 2017 - Rebudsjettering og tilleggsløyvingar.	
PS 56/17	Årsrekneskap 2016 for Seljord kommune	
PS 57/17	Årsmelding 2016 for Seljord kommune	
PS 58/17	Kommuneplan - samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029, 1 gongs handsaming	

Saker til handsaming

PS 47/17 Godkjenning av protokoll frå forrige møte

Referatsaker

RS 10/17 Vedtak; Morten Slettemeås - Stønad - Kunstudstilling Nutheim 2017

RS 11/17 Gode matopplevelinger og god ernæring innan kommunen sine pleie- og omsorgstenester

Saker til handsaming

PS 48/17 Årsmelding for kontrollutvalet 2016

Seljord kommune

Arkiv: 033
Saksnr.: 2017/83-4
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 06.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	48/17	15.06.2017

Årsmelding for kontrollutvalet 2016

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Melding om vedtak - Årsmelding for kontrollutvalet 2016 - Seljord kommune

Saksutgreiing:

Kontrollutvalet handsama si årsmelding for 2017 i sitt møte 08.03.17 og fatta følgjande vedtak
Kontrollutvalet har behandla si årsmelding for 2016 og oversender den til kommunestyret med fyljande tilråding:
Kommunestyret tek Årsmelding for kontrollutvalet 2016 til vitande.

Årsmelding for kontrollutvalet 2016 fylgjer vedlagt denne saka.

Kontrollutvalet si tilråding:

Kommunestyret tek Årsmelding for kontrollutvalet 2016 til vitande.

Utskrift til:

Agder og Telemark Kontrollutvalssekretariat ingebjorg.liland@temark.no

Seljord kommune

Årsmelding for kontrollutvalet 2016

1. INNLEIING

Kontrollutvalet gir med dette ei samla årsmelding for aktiviteten i 2016. Årsmeldinga skal gi eit bilde av utvalet si formelle rolle, instruks, forhold til revisjonen og sekretariatet og dei viktigaste saker som er behandla i år. Kontrollutvalet gir kvart år uttale til kommunerekneskapen, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutval, skal kontrollutvalet årleg rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjons prosjekt og selskapskontroll. Bestemminga må sjåast i samanheng med vedtekne planar og vert presentert på denne måten for året 2016.

2. SAMANSETTING AV KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og skal i kommunestyret sin stad føre tilsynet med den kommunale forvaltninga. Alle kommunar og fylkeskommunar er pliktige til å velje eit kontrollutval. Kommunestyret kan foreta nyval av kontrollutvalets medlemmer i valperioden, men da må heile utvalet veljast på nytt. Reglar for val av medlemmer til kontrollutvalet er fastsette i eiga forskrift. Det er strenge avgrensingar i kven som er valbare til utvalet.

Medlem og varamedlem i kontrollutvalet 2016

Medlem	Varamedlem
Leiar Sigrun Dyrland Eidal (Sp)	Aasmund Rinde (V)
Nestleiar Mette Aanderaa (SP)	Tone Reiten (MDG)
Medlem John Olav Haugetuft (SP)	Agnes Byberg Skåernes (SP)
Medlem Arve Lia (AP)	Svein Forberg Liane (V)
Medlem Gunleif Oland (H)	Alice Bratås (A)
	Kjell Arne Roheim (A)
	Tone Astrid Hjartsjø (H)
	Hanne Lise Kåsen (A)

Kommunelova krev at minst eitt av medlemmene skal veljast blant kommunestyret sine medlemmer. Departementet har tolka det slik at det gjeld ved konstituering.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALET SITT ARBEID

Etter Kommunelova § 77 er kommunestyret pålagt å opprette eit eige kontrollutval som skal stå for løypande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga og dei folkevalde organa som kommunestyret har oppretta. Tilsynet og kontrollen skjer i kommunestyret sin stad.

Kommunelova § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens rekneskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).»

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. ”

Kontrollutvalet sine oppgåver er i utgangspunktet gitt i kommunelova § 77, og i forskrift om kontrollutval av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalet utføre særskilte tilsynsoppgåver på deira vegner. Kontrollutvalet si hovedoppgåve er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga på vegner av kommunestyret og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet skal ifølgje kommunelova sørge for mange oppgåver som vi vil komme nærmare inn på seinare.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det vert stadig stilt større krav og forventningar til kontrollutvalet sin kompetanse, både frå det politiske miljø og kommunen sine innbyggjarar. Endra regelverk gjer det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursverksemd for alle medlemmer av kontrollutvalet. Kunnskap om kontrollutvalet si rolle, oppgåver og lovverk er nødvendig for å utføre dei oppgåvene som går fram av lov og forskrift. Slik opplæring og kursverksemd kan skje lokalt (haust og vår konferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbod. Kontrollutvalet vert blant anna årleg invitert til landskonferansen for kontrollutval i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen til Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Dette er ei viktig samling for å tilføre kontrollutvalet ny kunnskap, og det er ein arena der kontrollutvalsmedlemmer frå heile landet kan møtast og drøfte saker og arbeidsmetodar.

5. SEKRETARIAT

Kommunen er medeigar i Agder og Telemark kontrollutvalssekretariat IKS (Temark). Temark har sekretariatsoppdraget for 34 kommunar i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark. Temark er med det landets største kontrollutvalssekretariat. Sekretariatet har sju tilsette og sekretær for kontrollutvalet i 2016 var Marianne Lundeberg.

Sekretariatet skriv saksframstillingar, bistår kontrollutvalet i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møte og med oppfølging av vedtak. I det løypande arbeidet er sekretariatet bindeleddet mellom utval og revisjonsselskap, og utfører oppgåver på vegne kontrollutvalet.

6. REVISJON

Kommunen er medeigar i, og har avtale om levering av revisjonstenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Revisjonen leverer revisjonstenester til 21 kommunar. Selskapet bistår kommunen med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og rådgiving. Oppdragsrevisor er Elizabeth Kasin, oppdragsansvarleg revisor er Kjell Ekman og oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor er Kirsti Torbjørnson.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på ein god måte har kontrollutvalet lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som mogleggjer den aktiviteten som det vert lagt opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalet er i tråd med kommunelova pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen.

Rekneskapstala for den samla kontroll- og tilsynsverksemda i kommunen kjem fram av kommunens samla årsrekneskap.

Kontrollutvalet vil få lagt fram ei eiga sak som går på økonomien knytt til kontroll- og tilsynsverksemda, slik at kontrollutvalet kan halde seg oppdatera på utvalets økonomiske stilling, i tillegg til kostnadane til sekretariat og revisjon.

8. KONTROLLUTVALET SITT ARBEID – MØTE OG SAKER

Kontrollutvalet har i 2016 gjennomført 4 møter og handsama 30 saker.

I likskap med andre folkevalde organ er som hovudregel møta opne.

Sakskart, saksdokument og protokollar vert løypande lagt ut på kommunen og sekretariatet sine heimesider (www.temark.no).

Utvalet ynskjer å ha oppdatert informasjon om kommunen si verksemd, og samtidig gjere sin eigen funksjon meir kjent. Administrasjonen har ved fleire høve blitt invitert til kontrollutvalet for å orientere om forskjellige verksemdsområder i kommunen.

Kontrollutvalet ønsker å være synleg og ha god kontakt med leiinga i kommunen. Rådmannen eller representantar for rådmannen har deltatt på fleire av utvalet sine møte, noko kontrollutvalet oppfattar som ein styrke i sitt arbeid.

Ein stor del av kontrollutvalet si saksbehandling omfattar forhold utvalet er pålagt å arbeide med, gjennom krav i kommunelova § 77 og forskrift om kontrollutval. Kva for fokus utvalet vel i dei ulike arbeidsoppgåvene er det i stor grad opp til utvalet å definere sjølv. Kontrollutvalet kan etter oppmoding frå kommunestyret, etter innspel frå innbyggjarar eller på eige initiativ ta opp forhold ved kommunen si verksemd, som kan knytast til utvalet sitt tilsynsarbeid. Kontrollutvalet er også opptatt av korleis kommunen følger opp rapportar frå andre tilsyn.

Saker handsama i kontrollutvalet:

- Protokoll frå sist møte (eiga sak i kvart møte)
- Innkallingar (eiga sak i kvart møte)
- Referatsaker / Eventuelt (eiga sak i kvart møte)
- Orientering frå revisjonen (eiga sak i kvart møte)
- Forvaltningsrevisjonsrapport – Førebyggande arbeid – barn og unge
- Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 – Seljord kommune
- Vurdering av om oppdragsansvarleg revisor for forvaltningsrevisjon er uavhengig
- Engasjementsbrev frå TKR IKS
- Kontrollutvalets årsmelding 2015
- Årsrapport og årsrekneskap 2015 – skatteoppkrevjaren i Seljord kommune
- Årsrekneskap og årsmelding 2015 for Seljord kommune
- Egedomsforvaltning i Seljord kommune
- Plan for selskapskontroll for 2016-2019 – Seljord kommune
- Overordna revisjonsstrategi for rekneskapsrevisjon 2016- Seljord kommune
- Bestilling av prosjektplan på forvaltningsrevisjonsprosjekt – Offentlege anskaffingar
- Bestilling av selskapskontroll – Seljord kommune
- Vurdering av oppdragsansvarleg revisor og oppdragsrevisor sitt sjølvstende i høve til Seljord kommune
- Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2017
- Oppfylging av Eigarskapskontroll i Vest –Telemark kraftlag AS
- Oppfylging av Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Førebygging – utsette barn
- Budsjettorientering 2017 for kontrollutvalet – Seljord kommune
- Selskapskontroll – Brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS
- Prosjektplan på Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Offentlege anskaffingar
- Møte- og arbeidsplan 2017 for Seljord kontrollutval

9. REKNESKAPSREVISJON

Revisjon av årsrekneskapen er ein heilt sentral del av kommunen sin eigenkontroll. Revisor skal gi tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gir om økonomien sin. Dette er ei viktig oppgåve. Revisor er ein uavhengig og objektiv tredeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og førebygge feil og manglar i den økonomiske rapporteringa. Revisor vil i tillegg rettleie kommunen for å bidra til å førebygge og avdekke feil og underslag.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein tryggjande måte. Utvalet er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkeleg rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av kvar deira oppgåver, er ein viktig føresetnad for å vere trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

Kontrollutvalet registrerer at revisors arbeid med å utføre rekneskapsrevisjon dei siste åra er blitt meir omfattande, spesielt knytt til dei mange attestasjonsoppgåvene som vert utført på vegner

av staten og andre offentlege organ. I tillegg til å gje skildringar og uttaler mottar kontrollutvalet jamleg i møte informasjon om utført rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet har ved fleire høve gitt utsyn for at det vert gjort mykje godt arbeid innanfor området rekneskapsrevisjon og at dei er nøgde med måten revisjonen løyser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal bruke for å sikre at kommunen blir driven på ein måte som tar vare på innbyggjarane sine behov og rettar best mogeleg. Forvaltningsrevisjon er ei av de pålagte oppgåvene til kontrollutvalet. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøke om kommunen følgjer regelverk, når fastsette mål, og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte.

Kontrollutvalet har vore delaktig i val av tema og utforming av problemstillingar basert på ei risiko- og vesentlegheitsvurdering, innanfor dei rammene som er gjevne av kommunestyret. Kontrollutvalet er delegert mynde til å bestemme korleis avsette ressursar til forvaltningsrevisjon skal nyttast, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i tråd med faglege krav i løpet av valperioden.

Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalet mogelegheita til å gå i djupna i ulike saksforhold, innan eitkvarter verksemder i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høg nytteverdi, både i utvalet si kontrollverksemd, og i kommunen sin internkontroll og forbettingsarbeid.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ein plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtakast av kommunestyret sjølv, men kommunestyret kan delegera til kontrollutvalet å gjere endringar i planperioden.

Seljord kommune hadde ei ramme på 3 prosjekt i valperioden, noko avhengig av omfanget på dei ulike prosjekta. Planen ble sendt kommunestyret for godkjenning. Kontrollutvalet vurderar årleg omfanget av forvaltningsrevisjonen og legger evt. endringar/tillegg som det er trond for fram for kommunestyret.

Se punkt 8, saker handsama i kontrollutvalet for kva forvaltningsrapportar som er levera, bestilt og fylgd opp i 2016.

11. SELSKAPS KONTROLL

Selskapskontroll er ei av dei pålagte oppgåvene til kontrollutvalet og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa vert underlagt demokratisk styring og kontroll.

Telemark kommunerevisjon IKS la fram plan for selskapskontroll 2016-2020 for kontrollutvalet.

Kontrollutvalet vurderer årleg omfanget av selskapskontroll og legger evnt. endringar/tillegg som det er behov for fram for kommunestyret.

Se punkt 8, saker handsama i kontrollutvalet for kva selskapskontrollar som er levera, bestilt og fylgd opp i 2016.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTANDE KOMMENTARAR

Kontrollutvalet si årsmelding for 2016 vert med dette lagt fram for kommunestyret til orientering. Ved å sjå årsplan og årsmelding for 2016 i samanheng, kan kommunestyret sjå om dei vedtatte oppgåvane og målsettingane for kontrollutvalet er eller blir følgde opp.

Seljord, 08.03.2017

Sigrun Dyrland Eidal
Leiar

Ingebjørg Liland
Sekretær

Seljord kommune

Arkiv: 033
Saksnr.: 2017/83-3
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 06.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	49/17	15.06.2017

Orientering frå revisor til kontrollutvalet – Sak frå kontrollutvalet til kommunestyret

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Melding om vedtak - Saksprotokoll 08.03.2017 - Orientering frå revisor

Saksutgreiling:

Kontrollutvalet fekk i møtet 08.03.17 orientering om revisjonen sitt arbeid i Seljord kommune. I den samanheng fatta kontrollutvalet fylgjande vedtak:

Kontrollutvalet oversender saka til kommunestyret.

Tilråding til kommunestyret: Administrasjonen må svare revisjonen på førespurnadene innan fristane for tilbakemelding.

Saksprotokoll med møtehandsaming fylgjer som vedlegg til denne saka.

Kontrollutvalet si tilråding:

Administrasjonen må svare revisjonen på førespurnadene innan fristane for tilbakemelding.

Utskrift til:

Agder og Telemark kontrollutvals ekretariat IKS Ingebjorg.Liland@temark.no

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 17/00111

Arkivkode

Saksbehandler Ingebjørg Liland

Handsama av	Møtedato	Saknr
1 Seljord kontrollutval	08.03.2017	2/17

Orientering fra revisor 08.03.2017

Seljord kontrollutval har handsama saken i møte 08.03.2017 sak 2/17

Møtehandsaming

Oppdragsrevisor Elizabeth Kasin orientera om revisjonen sitt arbeid i Seljord kommune.

Revisjonen har etterspurtt svar på fleire spørsmål og har fortsatt, etter gjentekne purringar, ikkje fått tilbakemelding frå kommunen. Dette er brot på forvaltningslova § 11. Manglande tilbakemeldingar forsinkar revisjonen i sitt arbeid med økt ressursbruk som følgje. Det er spesielt viktig at revisjonen får dei etterspurde tilbakemeldingane slik at rekneskapen ikkje får forbehold.

Revisjonen ventar tilbakemelding på følgjande:

- Vurdering av Seljord kommune sine nye leasingavtaler i 2016. Førespurnad sendt 07.10.2016.
- Svar på spørsmål i samband med justeringsreglar for meirverdiavgift og bortfall av meirverdiavgift-kompensasjon ved konkurranse med andre aktørar i eit marked. Førespurnad sendt 14.10.2016.
- Sluttføring av arbeidet med å stille saman forsikringsbevis med navn på balanseførte eigedomar/bygg. Førespurnad sendt 07.10.2016.
- Revisjonsnotat av 02.09.16 med 14 dagers frist i samband med attestasjon- og tilvisningsrutiner.
- Førespurnad om oversyn over personar med attestasjon- og tilvisingsmynde.
- Svar på kva for dokumentasjon som finnast i samband med omsorgsbustader og krav til momskompensasjon. Førespurnad sendt 09.11.2016.

Rådmannen svara i møte at han skulle ta opp saka på neste leiarmøte.

Forslag til vedtak: Kontrollutvalet oversender saka til kommunetyret.

Tilråding til kommunestyret: Administrasjonen må svare revisjonen på førespurnadene innan fristane for tilbakemelding.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

Kontrollutvalet oversender saka til kommunestyret.

Tilråding til kommunestyret: Administrasjonen må svare revisjonen på førespurnadene innan fristane for tilbakemelding.

Seljord kommune

Arkiv: 080
Saksnr.: 2017/1065-2
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 06.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	50/17	15.06.2017

Søknad om fritak frå politiske verv**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Arvid Martin Vala søker om fritak frå alle politiske verv ut valperioden 2015-2019.
Søknaden omfattar

- Kommunestyre (fast medlem)
- Råd for menneske med nedsett funksjonsevne (1. vara)
- Plan, miljø og teknisk utval (1. vara)
- Formannskapet (3. vara)
- Politiråd (3. vara)

Søknaden vert grunngjeve med helsemessige årsaker.

I § 15 pkt. 2 i kommunelova står det:

"Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine politiske plikter i vervet."

I kommentar til § 15.2 står det m.a.:

"Fritaksgrunnen vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlige helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønnsmessig."

På grunngjeving i søkjar si helse og med heimel i § 15.2 i kommunelova vil rådmannen rá til at det blir gjeve fritak frå politiske verv for Arvid Martin Vala. Dersom Arvid Martin Vala vert gjeven fritak

frå vervet som kommunestyremedlem, vert Mogens Hougaard Iversen, som er neste representant på Frp. si liste, tildelt desse plassen. Jamfør kommunelova §16 om opprykk og nyval.

"Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt."

Ved varig fritak frå anna folkevald organ enn kommunestyret, gjeld følgjande:

"Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn." Kommunelova § 16.

Dersom kommunestyret vedtek å gje Arvid Martin Vala fritak frå alle politiske verv, kjem val av nye vara-medlem opp som sak i seinare møte.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å imøtekoma søknaden frå Arvid Martin Vala om fritak frå alle politiske verv ut valperioden.

Utskrift til:

Arvid Martin Vala a-mval@online.no
Mogens Hougaard Iversen

Seljord kommune

Arkiv: 037
Saksnr.: 2017/1113-1
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 31.05.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	57/17	08.06.2017
Kommunestyret	51/17	15.06.2017

Ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernsamarbeid (IKS) i Vest-Telemark

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Selskapsavtale for VTBV 2017

Saksutgreiing:

Tilbake til 2012 vart det arbeidd med ei utviding av det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark. Dette skulle omfatt ei utviding der det interkommunale brannvernsamarbeidet også skulle overta utstyr og tilsettingsforhold for brannvernberedskapen ute i den einskilde kommunen. I dag har brannsjefen i Vest-Telemark eit fagleg ansvar, men ikkje eit ansvar for mannskap eller utstyr ute i den einskilde kommunen. Det er fortsatt lita interesse for å utvide samarbeidet og det syner seg da selskapsavtala som gjeld i dag ikkje tilfredsstiler krava til slik avtale i eit IKS.

Styret for det interkommunale brannvernssamarbeidet har derfor latt utarbeide ei ny selskapsavtale for selskapet slik samarbeidet er i dag utan utviding.

Styret har lagt fram forslag til ny selskapsavtale for representantskapet i det interkommunale brannvernssamarbeidet til orientering og drøfting. Representantskapet gjorde eit par endringar og avtala som ho nå ligg ved saka er i samsvar med deira tilråding. På dette grunnlag blir selskapsavtal sendt over til dei respektive kommunane i samarbeidet for godkjenning.

Utskrift til:

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune godkjenner ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS som ho ligg føre.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Rådmannen rår formannskapet til å fatte fylgjande vedtak:

Seljord kommune godkjenner ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS som ho ligg føre.

Framlegg frå Sp. v/ Beate Marie Dahl Eide;

Saka vert sendt attende til styret for språkvask før endeleg handsaming i kommunestyret.

Framlegg frå Sp. v/ Beate Marie Dahl Eide: 2 røyster (V. og Sp.)

Framlegget frå rådmannen: 5 røyster (H., Ap, Sp.)

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Seljord kommune godkjenner ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS som ho ligg føre.

SELSKAPSavTALE FOR INTERKOMMUNALT BRANNVERNSAMARBEID I VEST TELEMARK IKS

For kommunane;

Vinje, Tokke, Kviteseid, Seljord, Nissedal og Fyresdal

§ 1. Namn.

Vest Telemark brannvesen IKS er eit interkommunalt selskap som er oppretta med heimel i lov av 29.januar 1999 nr.6 om interkommunale selskap.

Selskapet sitt namn er: **Interkommunalt brannvernsamarbeid i Vest Telemark IKS**

Fylgjande kommunar er deltakarar i selskapet:

Vinje, Tokke, Kviteseid, Seljord, Nissedal og Fyresdal

§ 2. Rettsleg status.

Verksemda er eige rettssubjekt. Arbeidgjevaransvaret ligg til styret i selskapet.

§ 3. Hovudkontor.

Selskapet har sitt hovudkontor i Høydalsmo, Tokke kommune.

§ 4. Selskapet sitt føremål.

Selskapets føremål er å dekke deltakarkommunane sine behov, plikter og oppgåver i medhald av brannvernlova, så som.

- Feing av hus og hytter i samsvar med lov/forskrift.
- Tilsyn med særskilde brannobjekt i medlemskommunane.

- Arbeide for at deltakarkommunane sin brann/ulykkesberedskap i høve til organisering, bemanning og utrusting kan håndtere lovpålagte oppgåver, både enkeltvis og samla.
-
- Arbeide for at beredskapsavdelingane i den enkelte kommune har lovpålagt kompetanse i forhold til dei oppgåvene ein skal løyse.
  - Drive informasjon og forebyggande arbeid i regionen.
  - Andre oppgåver/tenester deltakarkommunane finn det høveleg å legge til selskapet.
  - Selskapets verksemد skal skje i samsvar med den til ei kvar tid gjeldande lovgjeving.

§ 5. Innskot.

Ingen av dei i §1 nemnte deltakarkommunane skal betala innskot i selskapet.

§ 6. Eigardel og ansvarsfordeling.

Deltakarkommunane skal ikkje gjera innskot i selskapet, men dei årlege kostnadene med samarbeidet blir fordelt slik: 20% av beløpet blir fordelt likt pr kommune og resten 80% blir fordelt etter folketalet i kommunen den 01.01 i rekneskapsåret. Kvar kommune overfører a-konto beløp til Vest Telemark brannvesen IKS etter faktura 10.01 og 10.07 med avrekning 31.12

Utgiftene til feietenesta fordelast mellom kommunane etter talet på piper som inngår i ordninga.

Deltakarkommunane har ein eigardel som tilsvrar deira del av det samla folketalet i kommunane pr.01.01 i budsjettåret.

• Vinje kommune	25%
• Tokke kommune	18%
• Kviteseid kommune	18%
• Seljord kommune	20%
• Nissedal kommune	10%
• Fyresdal kommune	10%

Den einskilde kommune heftar med heile sin aktuelle eigardel av selskapet sine samla forpliktingar.

§ 7. Interkommunale organ.

Organa til løysing av felles oppgåver har tre nivå:

- Representantskap
- Styret
- Dagleg leiar

§ 8. Representantskapet.

Deltakarkommunane utøver si rådvelde over selskapet gjennom representantskapet som er øvste organ for selskapet.

Representantskapet skal ha 6 medlemmer og vera samansett av ordførarane i deltakarkommunane med varaordførarane som personlege vararepresentantar. Regionordførar er leiar av representantskapet med regionvaraordførar som vararepresentant.

§ 9. Møte i representantskapet.

Representantskapet sin leiar innkallar til møte i representantskapet. Innkalling til ordinære representantskapsmøte skal skje skriftleg, og minst to veker i forkant av møtet. Tilsvarande frist gjeld for varsling av deltarane i selskapet. Innkalling skal innehalde saksliste og vedlegg.

I løpet av kvart kalenderår skal det haldast eit ordinært representantskapsmøte som skal handsame følgjande saker:

1. Velje medlemer, varamedlemer, leiar og nestleiar i styret.
2. Fastsetje godtgjering til styret og medlemer av representantskapet.
3. Velje revisor og fastsette godtgjering for han.
4. Årsmelding og rekneskap frå styret.
5. Fastsette budsjett og økonomiplan.
6. Fastsetje handlingsplanar og langsiktige mål for selskapet.
7. Andre saker som ligg til representantskapet etter lova å handsame.

Endring av brannordninga for selskapet blir å vedtake med simpelt fleirtal.

Det føresettast at ordinært representantskapsmøte vert halde innan utgangen av juni det etterfølgjande år og at leiar av representantskapet leier både ordinære og ekstraordinære representantskapsmøte, eller i dennes fråvær, av nestleiar. Dersom ingen av desse er til stades, vel representantskapet møteleiar.

Representantskapet sin leiar syter for at det først protokoll frå både ordinære og ekstraordinære representantskapsmøte og at representantskapet vel to medlemer til å signere protokollen.

Ekstraordinært representantskapsmøte skal innkallast med minst to vekers varsel når styret tek slik avgjerd, eller dersom leiar av representantskapet, styreleiar, dagleg leiar, revisor eller to av deltakarkommunane krev det.

Representantskapet er vedtaksført når minst 2/3-delar av representantane er til stades.

Kvar av medlemene i representantskapet har ei røyst. Med mindre anna fylgjer av lov eller selskapsavtale gjeld som representantskapets vedtak det som fleirtalet av stemmene er gjeve for. Ved likt røystetal har møteleiaren dobbeltrøyst.

Valnemnd:

Representantskapet vel valnemnd.

§ 10 Styret.

Styret for selskapet skal ha seks medlemer med personlege varamedlemer, som alle vert valde av representantskapet for to år om gongen. Alle deltakarkommunane skal vere representert i styret.

Ved fyrste gongs val av medlemer til styret skal tre av medlemene velgjast med funksjonstid på eit år.

Representantskapet vel styreleiar og nestleiar for eit år om gongen. Dagleg leiar kan ikkje vere styremedlem, men har møte og talerett i styret.

1. Styremøta blir leia av styreleiar, eller i denne sitt fråvær, av nestleiar. Dersom ingen av desse er til stades blir det vald ein møteleiar.
2. Styreleiar kallar inn til styremøte så ofte denne finn det nødvendig eller når revisor, dagleg leiar eller minst to av styremedlemene krev det.
3. Innkalling med sakliste skal som hovudregel vere skriftleg, og vanlegvis med ei vekes varsel.
4. Saker som ikkje står på saklista kan handsamast dersom ikkje møteleiaren eller ein tredel av dei frammøtte styremedlemene set seg i mot dette.

5. Styret kan ta avgjerd når minst tre røysteføre medlemer er til stades.
6. Kvart styremedlem har ei røyst. Som styret sitt vedtak gjeld det som fleirtalet av dei møtande har stemt for. Ved likt røystetal avgjer møteleiaren si dobbelrøyst.
7. Det skal førast protokoll frå styremøta med opplysning om tid og stad for møtet, kven som deltok, handsama saker, om vedtak og røystetal i kvar sak. Styremedlemmene og dagleg leiar har krav på å protokollføre eventuelle dissensar.

§ 11. Styret sine gjeremål.

1. Styret er ansvarleg for forvaltning av selskapet og har ansvaret for ein tilfredstillande organisering av verksemda.
2. Lage framlegg til saker som skal handsamast i representantskapet.
3. Legge fram årsmelding og rekneskap for representantskapet.
4. Utarbeide årsbudsjett og økonomiplan og legge desse fram for representantskapet.
5. Tilsette dagleg leiar og fastsette lønn og instruks.
6. Delegere til dagleg leiar saker innanfor gjevne rammer.
7. Styret har det overordna HMS-ansvaret i selskapet.

§ 12. Dagleg leiar.

Selskapet skal ha ein dagleg leiar som har ansvaret for den daglege leiinga av selskapet og fylgje dei retningslinjer og pålegg som styret vedtek innanfor rammene i lova. Dagleg leiar er også styret sin sakshandsamar og sekretær.

Styret vidaredelegerar det mynde som kommunestyra har delegert til styret, jfr. §11 siste ledd til dagleg leiar. Dette gjeld ikkje viktige og prinsipielle saker, så som fastsettjing av dokumentasjon for brannvesenet.

Dagleg leiar skal syte for god og jamnleg kontakt med deltakarkommunane sin administrasjon. Dette for å sikre utveksling av nødvendig informasjon om verksemda til selskapet og oppgåver frå selskapet til kommunane, informasjon om kommunane sine ynskje og syn på selskapet.

Dagleg leiar er som brannsjef automatisk vidaredelegert representantskapet sitt mynde etter brann og eksplosjonsvernlova.

§ 13. Rapportering.

Dagleg leiar skal til ei kvar tid halde styret orientert om alle forhold av betydning for verksemda og om økonomi og personalforhold. Vedkomande skal rapportere til styret på ein

slik måte og så ofte som situasjonen tilseier det eller når styret avgjør det. Styret skal syte for at representantskapet til ei kvar tid har nødvendig oversikt og i tide kan førebu nødvendige disposisjonar.

Representantskapet sine møtebøkar skal fortløpande sendast til deltakarkommunane.

§ 14. Prisar og gebyr på tenester.

Rammene og prinsippa for selskapet sine ulike tenester vert fastsett av representantskapet etter framlegg frå styret. Tenestene til selskapet skal ha ein pris som dekker driftsutgifter, kapitalkostnader, og til ei kvar tid godkjente og lovbestemte kostnadsavsetjingar. Prisane blir fastsett i årsbudsjettet.

§ 15. Utdeling av selskapet sine midlar.

Utdeling av selskapet sine midlar kan vedtakast av representantskapet etter framlegg frå styret etter at rekneskap for sist rekneskapsår er fastsett.

Utbetaling kan bare vedtakast dersom selskapet ikkje treng midlane til betaling av selskapet sine forpliktelsar eller til verksemda.

§ 16. Personvern og offentleghestslova.

Forvaltningslova, offentleghestslova og personopplysningslova gjeld for selskapet si verksemd.

§ 17. Økonomiforvaltning.

Rekneskap skal førast etter kommunale rekneskapsprinsipp, jfr. § 23 i denne selskapsavtala.

§ 18. Personalreglement.

Styret kan vedta eige personalreglement for verksemda sine tilsette.

§ 19. Lokale lønnsforhandlingar.

Styret er ansvarleg for å gjennomføre og godkjenne lokale lønnsforhandlingar.

§ 20. Møtegodtgjering.

Godtgjersle for møte m.v til medlemer av styret og representantskapet utbetalast i henhold til dei til ei kvar tid gjeldande satsar og etter verksemda sitt regelverk.

§ 21. Klage.

Det opprettast interkommunal klagenemnd sett saman av seks medlemar med ein representant frå kvar deltakarkommune. Representantskapet oppnemner desse medlemene.

Klage som gjeld vedtak i personalsak handsamast av styret dersom vedtaket er fatta av dagleg leiar, eller av representantskapet dersom vedtaket er fatta av styret.

Klage over vedtak i medhald av særlov fylgjer særlova sin ordlyd.

§ 22. Rekneskap og revisjon.

Styret pliktar å sjå til at det først lovmessig rekneskap og at selskapet blir revidert.

Rekneskapet skal først etter kommunale rekneskapsprinsipp, og fastsettast av representantskapet.

§ 23. Endring av selskapsavtala.

Selskapsavtala kan endrast med to tredels fleirtal i representantskapet, der ikkje anna er fastsett i lov eller i denne selskapsavtala.

§ 24. Utmelding og oppløysing.

Den enkelte deltakarkommune kan med 2-to-års skriftleg varsel rekna frå fyrste årsskifte etter oppseiling seia opp si deltaking i selskapet og denne avtala.

Forslag til oppløysing av samarbeidet må vedtakast einstemmig av representantskapet.

Representantskapet eller kvar av dei øvrige deltakarane kan bringe spørsmålet om utmelding inn for departementet innan ein månad etter at selskapet har motteke melding

om utmelding. I representantskapet har den som ynskjer å melde seg ut, ikkje stemmerett i spørsmålet om å legge saka fram for departementet. Departementet kan, også sjølv om vilkår for øyeblikkeleg utmelding er til stades, gje pålegg om at deltakarforholdet skal halde fram i eit nærmere bestemt tidsrom, eller inntil vidare, dersom samfunnsmessige interesser, herunder hensynet til publikum i ein eller fleire av deltagarkommunane, eller hensynet til dei enkelte deltagarane tilseier det.

Dersom avtala opphører, skal det forhandlast om dei økonomiske konsekvensar dette fører med seg.

Avtala kan ikkje opphøre før kommunane har fastsett og sett i verk anna dokumentasjon av brannvesenet.

Styret har plikt til å melde frå om avvikling til Føretaksregisteret.

§ 25. Voldgift.

Eventuell tvist om selskapsavtala og om fordeling av utgifter eller i samband med økonomisk oppgjør etter oppløysing, avgjerast endeleg av ei voldgiftsnemnd på tre medlemer som blir oppnemnt av fylkesmannen, om ikkje anna ordning fylgjer av lov eller forskrift.

§ 26. Etablering og ikraftsetting.

Denne reviderte selskapsavtala gjeld frå: xx xx xxxx

§ 27. Andre vilkår.

Ellers gjeld dei til ei kvar tid gjeldande bestemmelsane i lov om interkommunale selskap.

§ 28. Gyldighet.

For at avtala skal vere gyldig må ho vere vedteken av kommunestyra i alle seks eigarkommunane.

Vinje

Seljord

Tokke

Nissedal

Kviteseid

Fyresdal

SELSKAPSAVTALE FOR
INTERKOMMUNALT BRANNVERNSSAMARBEID I VEST-TELEMARK IKS

For kommunane:
Fyresdal, Kviteeid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje

1. SELSKAPETS FØRETAKSNAME

Selskapets namn er Interkommunalt brannvernsamarbeid for Vest-Telemark IKS

2. DELTAKARAR I SELSKAPET

Kommunane Fyresdal, Kviteeid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje er deltakarar i selskapet.

3. SELSKAPETS FØREMÅL

Selskapets føremål er å samarbeide om brannvesen og utføring av lovpålagte
brannførebyggande oppgåver og feiring i desse kommunane.

4. SELSKAPETS HOVUDKONTOR

Selskapet skal ha hovudkontor ved VTK sin avdeling i Høydalsmo.

5. STYRE

Selskapet skal ha eit styre med tre representantar med vararepresentantar valde av representantskapet. Alle kommunane skal vera representert enten med representant eller vararepresentant. Styret skal vera samansett av ein ordførar eller utvalsleiar, ein rådmann og ein teknisk sjef eller tilsvarande alle med personleg vararepresentant.

Dagleg leiar møter i styret med tale- og forslagsrett. Dagleg leiar er sekretær for styret. Styret kan ikkje gjera vedtak utan at alle medlemmane er representert.

6. DAGLEG LEIAR

Dagleg leiar (brannsjefen) er overfor styret ansvarleg for verksemda i faglege, økonomiske og personalmessige spørsmål.

7. DELTAKARANES INNSKOTTSPLIKT OG ØKONOMISKE ANSVAR

Kommunane skal ikkje gjera innskott i selskapet, men dei årlege kostnadene med samarbeidet blir fordela slik: 20 % av beløpet blir fordelt likt per kommune og resten, 80% blir fordela etter folketalet i kommunane den 1.01. i rekneskapsåret. Kvar kommune overførar a-konto beløp til brannsamarbeidet 01.01 og 01.07 med avrekning innan 31.12.

Utgiftene til **feietenesta** fordelast mellom kommunane etter talet på piper som inngår i ordninga.

8. DELTAKARANES EIGARANDEL

Deltakarkommunane har ein eigarandel som tilsvrar deira del av det samla folketalet i kommunane pr. 01.01.08 og dette gjev følgjande fordeling:

Seljord kommune	20%
Kviteseid kommune	18%
Nissedal kommune	10%
Fyresdal kommune	10%
Tokke kommune	18%
Vinje kommune	25%

9. REPRESENTANTSkap

Ordførarane i Vest-Telemark er representantskap i selskapet med varaordførarane so personlege vararepresentantar. Medlemane har ein røyst kvar. Representantskapet skal vedta driftsbudsjett og økonomiplan, godkjenne rekneskapen og velje revisor.

10. DELEGERING AV MYNDIGHEIT

Brannfagleg myndighet skal ligge til felles brannsjef i samarbeid med dei aktuelle kommunestyra.

Med heimel i kommunelovas § 28 nr. 3 gjer kvart einskild kommunestyre mynde til sin rådmann om å delegere mynde etter brannlova til rådmannen i vertskommunen. Vertskommunen skal delegere mynde etter brannlova til brannsjefen.

11. OPPSEIING

Ein deltakarkommunane som seier opp selskapsavtala må vera med i selskapet i eit heilt budsjettår slik at oppseiinga gjeld frå 01.01. påfylgjande år.

12. IKRAFTTREDING

Selskapsavtala trer i kraft 01.01.2009.

Godkjent i Fyresdal kommune den ..... saknr.....
Godkjent i Kviteseid kommune den ..... saknr. ....
Godkjent i Nissedal kommune den ..... saknr. ....
Godkjent i Seljord kommune den ..... saknr. ....
Godkjent i Tokke kommune den ..... saknr. ....
Godkjent i Vinje kommune den ..... saknr. ....

Underskrifter:

.....
Ordførar i Fyresdal

.....
Ordførar i Kviteseid

.....
Ordførar i Nissedal

.....
Ordførar i Seljord

.....
Ordførar i Tokke

.....
Ordførar i Vinje

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å gjera følgjande vedtak:

Seljord kommunestyre godkjenner selskapsavtala for det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS.

Ordføraren får fullmakt til å underteikne avtala på vilkår av at alle kommunane sluttar seg til den.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 02.10.2008

Samrøystes vedteke.

Vedtak

Seljord kommunestyre godkjenner selskapsavtala for det interkommunale brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS.

Ordføraren får fullmakt til å underteikne avtala på vilkår av at alle kommunane sluttar seg til den.

Seljord kommune

Arkiv: J44
Saksnr.: 2017/949-3
Sakshand.: Rolf Henning Jensen
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 01.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	52/17	15.06.2017

Kommunal forskrift om rett til langtidsopphald i sjukeheim m.v.**Saksdokument:****Saksutgreiing:**Bakgrunn for saka.

Den 13.juni 2016 vedtok Stortinget nokre endringar i pasient- og brukarrettigheitslova § 2-1 og helse og omsorgstenestelova § 3-2. Gjennom denne lovendringa er kommunane m.a. verte pålagt å utarbeide ei lokal forskrift med kriteriar og prosedyrar for tildeling av langtidsplass i sjukeheim. Eit viktig føremål med forskrifta er å tydeleggjere for innbyggjarane retten til sjukeheims plass eller retten til opphold i tilsvarende bustad med heildøgns omsorgstenester. I tillegg skal ei kommunal forskrift bidra til å konkretisere dei kriteria som kommunen legg til grunn for å tildele plassar og skape meir openheit kring tildelingsprosessen.

Kva lovendringa inneber.

Lovendringa betyr ikkje at det skal bli enklare å få sjukeheims plass, eller at kommunane har fenge noko utvida forplikting til å skaffe fleire sjukeheims plassar. Sjølv hovudheimelen for tildeling av tenester i lovverket er uforandra.

Lovgjevar har likevel ved denne endringa gjort ei presisering, med ei ny formulering i pasient og brukarrettigheitslova § 2-1 e, fyste lekk der det stend at pasient eller brukar har ein rett til opphold i sjukeheim eller bustad med heildøgns omsorgstenester, dersom det etter ein helse- og omsorgsfagleg vurdering er det einaste kommunale tilbodet som kan sikre pasienten og brukaren naudsynte og forsvarlege helse- og omsorgstenester.

Og tilsvarende har kommunen si plikt til å tilby slike tenester også vorte presisera med ei ny formulering i helse- og omsorgstenestelovas § 3-2 a, fyste lekk, der det heiter at kommunen i slike høve har plikt til å tilby pasienten eller brukaren heildøgns plass/sjukeheims plass.

Den viktigaste reelle lovendringa frå juni 2016 gjeld likevel helse og omsorgstenestelovas § 3-2, andre, tredje og fjerde lekk, som har fått følgjande ordlyd:

«Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd.»

Nærmare om innhaldet i forskrifta.

Lovendringa inneber altså fyst og fremst at det skal lagast ei communal forskrift med kriteriar og andre reglar for korleis tildeling av sjukeheimslass vert gjennomført av helse og omsorgstenesta lokalt. Slike kriteriar finst i vedlagt forslag til forskrift under §§ 3 og 4. I forskrifta § 5 er det peika på at dei som etter lova vil vere best tente med sjukeheimslass, men som førebels kan få eit forsvarleg tilbod i eigen heim, at desse også har rett på eit eige vedtak. Dette vil vere eit vedtak med sjølvstendig klagerett.

I forskrifta § 6 og 7 er det gjort nærmare greie for pasientar omtala i § 5. Pasientar i denne kategorien skal bli sett på ei venteliste til sjukeheimslass, og dei skal verte følgt opp mens dei stend på ventelista. M.a. inneber dette at kommunen har fenge ein plikt til løpende å vurdere ventelistepasientane i høve til å tildele plass, kvar gong det blir ledige sjukeheimslassar i kommunen.

Det er likevel presisera frå lovgevars side, at det å stå på ei slik venteliste ikkje inneber noko fortrinn til å få tildela plass, i høve til andre og til dømes «nye» pasientar som ikkje stend på ei slik venteliste.

Prosess og formalia kring utarbeiding av ei communal forskrift.

Forvaltningslova har klare reglar for korleis ei communal forskrift skal handsamast. Kommunen skal sjå til at forskrifta er så godt opplyst som mogleg før den blir vedteken av kommunestyret, jfr. forvaltningslovas § 37. Innhenting av synspunkt og høyringssvar frå ulike partar er difor ein del av prosessen. Saka har vore lagt fram for eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne. Dei har teke forslaget til vitande. Saka har elles vore annonsera i lokalavisa og har ligge ute til offentleg ettersyn på kommunen si heimeside med høyringsfrist 1. juni d.å.

Det har ikkje kome inn høyringsuttaler.

Lovgjevar har bestemt at forskrifta skal tre i kraft 1. juli 2017, etter at kommunestyret har fatta sitt vedtak og forskrifta fyst er kunngjort i Norsk lovtidende.

Rådmannen si vurdering.

Det kan vere positivt for innbyggjarane at det gjennom ei slik forskrift vert skapt økt merksemnd kring korleis kommunane jobbar med tildeling av tiltak og tenester, herunder tildeling av sjukeheimslass. Ulempa med dette og med lovendringa elles, er at det kan ha blitt skapt ei urealistisk og auka forventning om å få tildela sjukeheimslass, noko lovendringa ikkje gjev grunnlag for. Basera på vurderingar frå fagmiljøet er det grunn til å tru at det berre unntaksvis vil vere pasientar på ei slik venteliste i Seljord, men dette veit me ikkje heilt sikkert før etter ei tid.

Utskrift til:

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret vedtek forskrift om rett til langtidsopphald i sjukeheim. Forskrifta trer i kraft 1. juli 2017.

**FORSKRIFT OM RETT TIL LANGTIDSOPPHALD I SJUKEHEIM ELLER SÆRSKILT
BUSTAD TILRETTELAGD FOR HEILDØGNS TENESTER.
KRITERIAR FOR TILDELING OG VENTELISTE.**

SELJORD KOMMUNE

§ 1. Føremål

Føremålet med forskrifta er å få oversyn over pasientar og brukarar med behov for langtidsopphald, og bidra til forutsigbarheit og openheit kring kriteriar og tildelingsprosess for langtidsopphald i sjukeheim eller særskilt bustad tilrettelagd for heildøgns tenester i Seljord kommune.

§ 2. Virkeområde

Forskrifta er heimla i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1e om rett til langtidsopphald i sjukeheim eller tilsvarende bustad særskilt tilrettelagd for heildøgns tenester.

Tilsvarande er forskrifta også heimla i helse og omsorgstjenestelovas § 3-2 a, der kommunen vert pålagd å utarbeide kriteriar for tildeling, etablere ei venteliste for pasientar og brukarar som har rett til slik plass, men som likevel i påvente av ledig plass kan få dekka sitt behov på ein forsvarleg måte med andre tenester i heimen. Loven seier også at kommunen i forskrifta skal syne ei prosedyre for oppfylging av pasientar og brukarar på venteliste.

§ 3. Grunnlag for vurdering og tildeling av langtidsplass

Seljord kommune nyttar lågaste effektive omsorgsnivå (LEON) som prinsipp ved tildeling av tenester og tiltak i omsorgstrappa. Omsorgstrappa har tenester på ulike nivå der aukande behov for hjelp vert møtt med aukande og meir omfattande tenestetilbod av ulik art. Tenester på lågare nivå skal som hovudregel vere forsøkt før tildeling av langtidsplass i sjukeheim.

Vurdering av behovet for helsehjelp skjer via kartleggingsverktyet IPLOS, samanstilt med kommunens faglege vurdering. IPLOS er eit lovpålagt helseregister med data som beskriv bistandsbehov og ressursar til dei som søker eller mottek kommunale helse- og omsorgstenester.

Ved vurderinga vert det lagt vekt på søkars:

- A. Helsetilstand
- B. Mentale tilstand
- C. Kognitiv svikt
- D. Evne til eigenomsorg
- E. Butilhøve
- F. Sosialt nettverk/familie og deira omsorgsevne

Pasienten og brukaren skal medverke ved utforminga av tenestetilbodet, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1.

§ 4. Kriteriar for tildeling av langtidsplass i sjukeheim eller bustad særskilt lagt til rette for heildøgns tenester.

For å bli tildela langtidsopphald må pasient eller brukar vere varig ute av stand til å ta vare på seg sjølve og ikkje lenger mestre dagliglivets krav på grunn av mentalt eller fysisk funksjonstap.

Pasient eller brukar må ha eit omfattande behov for helse – og omsorgstenester og ikkje kunne få dekka sine daglige behov på ein forsvarleg måte ved andre tenester i eigen heim.

Under kriteriet «omfattande behov», vert det gjort ein total vurdering av funksjonsnivået og eigenomsorga til pasient og brukar, m.a. i høve til:

- Samansett sjukdomsbilete
- Kognitiv svikt/langtkommen demens
- Ernæring
- Legemiddelhandtering
- Fallrisiko
- Hyppige innleggingsar i spesialisthelsetenesta (sjukehus)
- Psykisk helse
- Vesentleg svikt i eigenomsorg

§ 5. Rett til vedtak

Kommunen skal fatte vedtak om langtidsopphald når det er forsvarleg at pasient eller brukar med omfattende behov for heildøgns helse – og omsorgstenester får dekka sitt hjelpebehov ved å bu i eigen heim. Dette i påvente av langtidsopphald i sjukeheim eller bustad særskilt lagt til rette for heildøgns tenester.

Vedtaket skal i dette høve opplyse om at vedkommande er kvalifisera for langtidsopphald og at han/ho førebels blir sett på ei venteliste i kommunen, jf. § 6 i forskrifta.

Pasient og brukar har rett til å klage på slikt vedtak, jf. pasient – og brukerrettighetsloven § 2-7 andre lekk og § 7-2.

§ 6. Venteliste

Dersom søker fyller kriteria for langtidsopphald, men kan få forsvarlege helse- og omsorgstenester i eigen heim i påvente av eit slikt tilbod, skal kommunen setje søker på ei venteliste. Ved ledig plass skal den med størst hjelpebehov ut i frå kriteriane i § 4 prioriterast. Det gjev såleis inga fortrinn til langtidsplass det at ein er sett på ei slik venteliste.

Tenestekontoret har ansvar for å halde oversyn over personar som ventar på langtidsplass.

§ 7. Tiltak i ventetid på langtidsopphald

Personar med vedtak og som ventar på langtidsplass i sjukeheim eller særskilt bustad tilrettelagt for heildøgns omsorg, skal få andre tenester for å sikre naudsynt og forsvarleg helsehjelp i ventetida. Dette kan til dømes vere meir heimesjukepleie, heimehjelp/praktisk bistand, dagsenter, korttidsopphald og/eller andre tenester i omsorgstrappa. I høve der det er

nære pårørende som har hovudansvaret for å gje omsorg, skal desse eventuelt få tilbod om avlastning/omsorgsløn.

Pasientar/brukarar på venteliste skal vurderast løpende med sikte på tildeling av plass kvar gong kommunen har ledig plass. Vurderinga vert gjort i samarbeid mellom tenestekontoret og den/dei avdelingane som yter tenester til den einskilde brukaren.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskrifta trer i kraft 1. juli 2017.

Høyringsdokument

Kommunal forskrift om rett til langtidsopphold i sjukeheim eller plass i særskilt bustad tilrettelagt for heildøgns tenester.

Bakgrunn for saken

Den 13.juni 2016 vedtok Stortinget nokre endringar i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 og helse og omsorgstjenesteloven § 3-2.

Grunnlaget for lovvedtaket er Prop.99 L (205-2016) og Innst.372 L (2015-2016). Lovendringane vart sett i kraft frå 1.juli 2016, mens kommunane har verte pålagd å utarbeide ein eigen forskrift knyta til lovendringa innan 1. juli 2017.

Kva er gjeldande rett og kva er nytt?

Pasient eller brukar har etter gjeldande pasient- og brukerrettighetslov ein rett til opphold i sjukeheim eller bustad med heildøgns omsorgstenester, dersom det etter ein helse- og omsorgsfagleg vurdering er det einaste kommunale tilbodet som kan sikre pasienten og brukaren naudsynte og forsvarlege helse- og omsorgstenester. Dette er ved lovendringa presisera i lovens § 2-1 e, fyste lekk.

Og kommunen si plikt til å tilby slike tenester er også presisera i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a fyste lekk. I slike høve har kommunen plikt til å tilby pasienten eller brukaren heildøgns plass direkte og han/ho kan ikkje verte sett på ei venteliste.

Den viktigaste lovendringa frå juni 2016 gjeld helse og omsorgstenestelovas § 3-2, andre, tredje og fjerde lekk, som har fått fylgjande ordlyd:

«Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd.»

Lovendringane er såleis langt på veg berre ein presisering av gjeldande rett og inneber inga utvida juridisk rett for pasienten/ utvida plikt for kommunen i høve til å få tildela sjukeheimslass samanlikna med slik det har vore til no.

Kva endringa faktisk betyr

Det som likevel er nytt med denne lovendringa er at kommunen no har fenge ein plikt til å utarbeide ei communal forskrift, der kriterier for tildeling av langtidsopphold i sjukeheim eller tilsvarande bustad lagt til rette for heildøgns tenester skal gjerast tydeleg.

Forskrifta skal ikkje minst omfatte pasientar og brukarar som vil vere best tente med eit langtidsopphald, men der kommunen vurderer at vedkommande med forsvarlege tenester likevel vil kunne bu heime i påvente av langtidsopphald.

Vidare inneber endringa at pasient og brukar i slike høve skal ha krav på eit eige vedtak, der det gjeng fram at det ligg føre ein rett til plass, men at slik plass likevel ikkje fins tilgjengeleg på tidspunkt for vedtaket.

Tilsvarande er det også nytt at kommunen vert pålagt å sette vedkomande med slikt vedtak på ei venteliste. Lovendringa inneber dessutan at kommunen har fenge ein plikt til løpende å vurdere dei på venteliste i høve til å tildele plass, kvar gong det blir ledige sjukeheimsplassar i kommunen. Det er likevel presisera frå lovgjevars side, at det å stå på ei slik venteliste ikkje inneber noko fortrinn til å få tildela plass, i høve til andre pasientar som ikkje stend på ei slik venteliste.

Føremålet med ei kommunal forskrift.

Ei kommunal forskrift skal primært ha som føremål å tydeleggjere retten til sjukeheimslass eller retten til opphold i tilsvarende bustad med heildøgns omsorgstenester for innbyggjarane. I tillegg skal ei kommunal forskrift bidra til å konkretisere dei kriteria som kommunen legg til grunn for å tildele plassar.

Høyring

Seljord kommune skal sjå til at forskrifa er så godt opplyst som mogleg før den blir vedteken av kommunestyret, jfr. forvaltningslovas § 37. Innhenting av synspunkt og høyringssvar frå ulike partar er difor ein del av høyringa.

Dette er ein open høyring som alle kan svare på, både organisasjonar og privatpersonar. Oversikt over høyringsinstansar gjeng fram av dette høyringsdokumentet, sjå under.

Forslaget til forskrift for tildeling av langtidsopphald i sjukeheim i Seljord kommune, som denne høyringa omfattar, er tilgjengeleg på vår nettside www.seljord.kommune.no.

Høyringsfrist

Eventuelle høyringsuttaler vert sende skriftleg **innan 1. juni 2017** til post@seljord.kommune.no eller til Seljord kommune, Brøløsvegen 13 A , 3840 Seljord og vert merka med «Høyring – rett til sjukeheimslass». Dersom du har nokre spørsmål, kan du ta kontakt med kommunalsjef for helse og omsorg Rolf Henning Jensen på mobil 951 80617 eller epost rolf.jensen@seljord.kommune.no

Vedtak og kunngjering

Seljord kommune har ansvar for at alle høyringssvara vert vurdert og at forslaget til forskrift eventuelt vert endra grunna høyringa. Endeleg forslag til forskrift vil etter planen bli handsama av Seljord kommunestyre den 15. juni 2017. Etter det vert forskrifa registrera i Norsk lovtidende, og skal etter planen tre i kraft den 1. juli 2017.

Seljord kommune

Arkiv: Q31
Saksnr.: 2017/1130-1
Sakshand.: Kåre Groven
Direkte tlf.: 35 06 51 61
Dato: 02.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	62/17	08.06.2017
Kommunestyret	53/17	15.06.2017

Nybru (Bygdaråi bru)- tilleggsløyving.**Saksdokument:** Komm.styresak budsjett 2016.

Anbod utbetring

Saksutgreining:

Etter at Nybru (tidlegare kalla Bygdaråi bru) kollapsa i flaumen i 2015, løvvde kommunen 2 mill. til utbetring av denne, etter kostnadsoverslag frå konsulent. Etter nøyare planlegging og anbods-runde visa det seg at kostnaden vart 2,1 mill. Imidlertid forverra situasjonen seg betydeleg i flaumen 18. mai, noko som førte til flytting av store masser i elveløpet, og meir undergraving av brufundamenta og forbygninar.

Dette vil medføre ein del ekstrakostnadar, desse er vanskelege å bereikne før ein byrjar på arbeidet. Rådmannen ser på denne bruva som ein svært viktig forbindelse for gåande/syklande. Det er uheldig at ein no får ein ekstrakostnad pga været, men rådmannen meinat at denne veg-forbindelsen er så viktig at den må haldast iorden og trygg for gåande/syklande..

Ekstraarbeidet som vil bli til vera i størrelsesordenen inntil kr. 300 000,-. Med dei 100' i overskriding i høve til opprinneleg budsjett, er det ein manko på kr. 400 000,- eks. mva. Rådmannen vil tilrå at løvinga frå 2016-budsjettet på kr. 2 mill. blir utvida til kr. 2 400 000,-eks. mva.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskap/økonomiutval til å gjera fylgjande vedtak:
Formannskap/økonomiutval rår kommunestyret til å løvve kr. 400 000,- eks. mva ekstra til rehabilitering av Nybru (Bygdaråi bru). Løyvinga vert dekt ved utvida låneopptak.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Rådmannen rår Formannskap/økonomiutval til å gjera fylgjande vedtak:
Formannskap/økonomiutval rår kommunestyret til å løyve kr. 400 000,- eks. mva ekstra til rehabilitering av Nybru (Bygdaråi bru). Løyvinga vert dekt ved utvida låneopptak.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Formannskap/ økonomiutval rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:
Kommunestyret løyver kr. 400 000,- eks. mva ekstra til rehabilitering av Nybru (Bygdaråi bru).

Løyvinga vert dekt ved utvida låneopptak.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv: H31
Saksnr.: 2017/989-1
Sakshand.: Rolf Henning Jensen
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 10.05.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	54/17	15.06.2017

Etterbruk av Heddeli bu- og servicesenter- tilleggsløyving til arkitektbistand**Saksutgreiing:**

Formannskapet oppretta i 2016 eit utval som skal sjå på alternative løysingar for etterbruk av lokalitetane ved Heddeli, etter at nytt bukollektiv i Nesvegen 7 vert opna hausten 2018. I utvalet sit ordførar Halfdan Haugan(leiari), Henry Mæland og Trond Johnsen. I tillegg teknisk sjef Kåre Groven og Rolf Henning Jensen som sekretær.

Utvalet har hatt synfaring på bygget og fleire møter, og ser på ulike løysingar for etterbruk. Bygningsmassen er av eldre dato, og over fleire plan, og ei viss opprusting og modernisering av bygningen vil vera nødvendig. Dersom ein til dømes skal nytte delar av arealet til kontorarbeidsplassar, anten det gjeld kjellar eller hovudetasje, vert det stilt strenge krav frå m.a. arbeidstilsynet. Det same gjeld tekniske krav frå andre offentlege myndigheter, både når det gjeld brann, ventilasjon m.v.

I tillegg til bistand til å få klarlagt slike nødvendige krav frå offentlege myndigheter, har også utvalet eit behov for faglege innspel når det gjeld disponering og utforming/ombygging av eksisterande lokalitetar samt hjelp til å få kostnadsrekna dei nødvendige tiltaka.

I samband med dette har utvalet signalisera eit behov for å kjøpe noko arkitekt-/konsulentbistand. Utvalet har vurdert behovet til å ligge innanfor ei kostnadsramme på inntil kr. 100 000.

Sak om tilleggsløyving vart handsama i formannskapet 6. oktober 2016 (sak 95/16). Det vart då løyvd kr. 100 000 av formannskapet sin disposisjonskonto. Då arbeidet i komiteen av ulike grunnar etter den tid stoppa opp ein periode, vart ikkje pengane disponera innom året, og er heller ikkje ført vidare i budsjettet for 2017. Det er såleis trøng for å løyve midlane på nytt.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret vedtar ei tilleggsløyving på inntil kr. 100 000 til kjøp av arkitekt/konsulent i samband med vurdering av etterbruk av Heddeli bu og servicesenter. Beløpet vert dekka av disposisjonsfond.

Utskrift til:

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	55/17	15.06.2017

Investeringsbudsjettet 2017 - Rebudsjettering og tilleggsløyvingar.**Saksdokument:****Saksutgreiing:****Prosjekt 571 "Nytt vassverk i Seljord"**

Prosjektet "Nytt vassverk i Seljord" starta med ei budsjettløyving på kr 600.000 i opphavleg investeringsbudsjett for 2007, med føremål å renovere/utvide vassverket på Eventyrøy, noko som viste seg ikkje å vere gagnleg på grunn av låg vasskapasitet og -kvalitet.

I kommunestyresak 66/14, 11.12.2014 "Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2015-2018" vart totalkostnaden (frå og med oppstart i 2007) sett til **kr 56.000.000**. I kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 "Kommuneplan – handlingsdel med handlingsplan, budsjett og økonomiplan med kommentarar" vart totalkostnaden nedjustert til **kr 47.287.000** (ein reduksjon på kr 8.713.000). I årsmeldinga for 2016 (side 24) står det at bokført kostnad pr. 29.03.2017 er kr 49.108.000, kr 1.821.000 over budsjettet på kr 47.287.000.

Etter avklaringar med Sweco AS avd. Seljord, som har hatt detaljprosjekteringen og vore byggjeleiar, vert totalkostnaden no sett til **kr 50.706.000**, kr 3.419.000 (7,23 %) over budsjett, men likevel kr 5,3 mill. under forprosjektet på kr 56,0 mill. Slik det ser ut no, vert prosjektet sluttført i løpet av inneverande budsjettår, godt over eitt år seinare enn det som vart lagt til grunn i budsjettet for 2016. Sluttrekneskap vert i så fall lagt fram for kommunestyret i desembermøtet.

Bakgrunnen for meirkostnaden er at eit komplisert anlegg viste seg å vere endå meir komplisert enn lagt til grunn. Dette vart igjen forverra med at grunntilhøva var vanskelegare enn lagt til grunn, og på toppen kom forverring/fordyring på grunn av flaumar. Alt dette førde igjen til at det òg vart meir oppfylgingsarbeid for byggjeleiar/konsulent.

Prosjekt 525 "Trafikktryggleikstiltak"

Trafikktryggleikstiltak har vore ført opp i investeringsbudsjett med kr 1 mill. "i alle år" og finansiert med 60 % tilskot (rekna av bruttoen), kr 200.000 i mva.kompensasjon og kr 200.000 i lån.

Med bakgrunn i ein søknad på kr 1.019.000 brutto (kr 815.000 ekskl. mva.) fekk vi eit tilskot på kr 450.000 (55,2 % av nettobeløpet). Dette fører til at for å kunne realisere tiltaka i søknaden, og for fullt ut å bruke tilskotet, manglar det kr 165.000 i finansiering. Dei tiltaka som er tenkt gjennomført er: Nytt fortau langs delar av Ingrid Slettens veg, rekkverk/autovern i Kivledalen og gateljos ved fotgjengarfelt øvst i Ingrid Slettens veg (mot Brøløsvegen).

Prosjekt 513 "Traktor"

Ny traktor til teknisk avdeling er ført opp i investeringsbudsjettet for 2017 med kr 438.000 brutto (kr 350.000 ekskl. mva.) og finansiert med mva.kompensasjon kr 88.000 og kr 350.000 i lån. Det er no kjøpt inn ein ny traktor til kr 781.000 brutto (kr 625.000 ekskl. mva.). I samband med kjøpet tok leverandøren kommunens gamle traktor (kjøpt i 2007) i innbytte, verdsett til kr 270.000. Det vart då ein liten meirkostnad på kr 5.000.

Prosjekt 520 "Renseanlegg Seljord"

Dette prosjektet vart vedteke i investeringsbudsjettet for 2016 med kr 400.000 (ekskl. mva.) til "transportband slamtøming". Tiltaket kom ikkje i gang i 2016, men vert realisert no i 2017 (med ei litt anna teknisk løysning, såkalla "sandvaskar og avvatnar"). Prosjekt vert då rebudsjettert i 2017 med kr 400.000.

Prosjekt 549 "Bustaden Brøløsvegen 87. Gnr. 1 bnr. 33 og 42"

Denne eigedomen, til bruk for einslege mindreårige flyktningar (EMF), er kjøpt i mars i år for kr 3.550.000 + omkostningar kr 89.000 = kr 3.639.000. Det er berekna å bruke kr 337.000 til renovering, slik at totalkostnaden det er søkt finansiering til i Husbanken er kr 3.976.000. Husbanken har gjeve kr 1.370.000 i tilskot (34,5 %) og lån på kr 2.606.000.

Bakrunnen for kjøpet er kommunestyresak 34/16, 07.04.2016 "Fullmakt til ev. kjøp av bustad til flyktningar", der det vart gjort slikt vedtak: "*Kommunestyret gjev rådmannen fullmakt til å kjøpe husvære for å realisere kommunestyrevedtak 1/16 om mottak av flyktningar. Kjøpet vert finansiert ved låneopptak og tilskot frå Husbanken*".

Prosjekt 548 "Bustaden Gamle Gullnesveg 8. Gnr. 45, bnr. 131"

I 2016 (i november) vart det òg kjøpt eit hus med bakgrunn i fullmaktsvedtaket frå april 2016. Dette var Gamle Gullnesveg 8, gnr. 45, bnr. 133 for kr 2.350.000 + omkostningar kr 60.000 = kr 2.410.000, finansiert i Husbanken med tilskot på kr 652.000 (27,1 %) og lån kr 1.758.000. Desse midlane vart utbetalt no i år (26. mai), då Husbanken ikkje hadde midlar igjen på tampen av fjaråret. Investeringsbudsjettet for 2017 vert då tilført 2.410.000 i finansiering (og kjøpet i investeringsbudsjettet for 2016 vart finansiert med ledige finansieringsmidlar, pluss at investeringsrekneskapen vart gjort opp med eit udekt beløp (underskot) på kr 740.000).

Oppsummering og finansiering

Prosjekt	Prosj.nr.	Rebudsjettering	Tilleggsløyving	Redusert tilskot
Traktor	513	0	343 000	0
Renseanlegg	520	400 000	0	0
Trafikktryggleikstiltak	525	0	19 000	150 000
Bustad (Brøløsvegen 87)	549	0	3 976 000	0
Seljord vassverk	571	0	3 419 000	0
Budsjettthøgding		400 000	7 757 000	150 000
Auka finansieringsbehov			8 307 000	

Finansiering	Prosj.nr.	Ny finansiering
Husbanktilskot, Gamle Gullnesveg 8	548	-652 000
Husbanklån, Gamle Gullnesveg 8	548	-1 758 000
Husbanktilskot, Brøløsvegen 87	549	-1 370 000
Husbanklån, Brøløsvegen 87	549	-2 606 000
Sal (av gamal traktor)	994 Felles	-270 000
Auka mva. kompensasjon, traktor	994 Felles	-68 000
Auka mva. kompensasjon, trafikktryggleik	994 Felles	-4 000
Nytt låneopptak	994 Felles	-1 579 000
Auka finansiering		-8 307 000

Rådmannen si tilråding:

Det vert gjort dei budsjettjusteringane som går fram av tabellen "Oppsummering og finansiering" med ein auka kostnad på kr 8.307.000 og tilsvarende finansiering.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv: 210
Saksnr.: 2017/1108-1
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 30.05.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Eldreråd	4/17	06.06.2017
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	4/17	06.06.2017
Formannskap/økonomiutval	61/17	08.06.2017
Kommunestyret	56/17	15.06.2017

Årsrekneskap 2016 for Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Årsrekneskap 2016 - Seljord kommune

Saksutgreiling:

Rådmannen legg fram årsrekneskap 2016 for Seljord kommune. Tilhøyrande dokumentasjon fra Telemark kommunerevisjon IKS vert lagt fram for formannskapet direkte i møtet den 8. juni og lagt som vedlegg til saka til kommunestyret 15. juni.

Årsrekneskapen vert handsama av kontrollutvalet i Seljord kommune 07.06.2017.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge fylgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

Disponering av mindreforbruket i driftsrekneskapen

I samsvar med vedtak i kommunestresak 8/17, 09.02.2017 "Gjennomføring av budsjett 2017" og kommunestresak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.03.2017" vert mindreforbruket i driftsrekneskapen for 2016 på kr 4.812.240,38 disponert slik: Kr 2.016.000,00

vert brukt til delvis inndekning av effektivisering av drifta i 2017 og kr 2.796.240,38 vert sett av til disposisjonsfond.

Dekning av udekt beløp i investeringsrekneskapen

Dekning av udekt beløp (meirforbruk) i investeringsrekneskapen vert gjort ved å bruke kr 739.591,47 av unytta lånemidlar (frå låneopptak i 2016).

Kommunestyret godkjenner årsrekneskap 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Eldreråd - 06.06.2017

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Eldreråd - 06.06.2017

Disponering av mindreforbruket i driftsrekneskapen

I samsvar med vedtak i kommunestyresak 8/17, 09.02.2017 "Gjennomføring av budsjett 2017" og kommunestyresak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.03.2017" vert mindreforbruket i driftsrekneskapen for 2016 på kr 4.812.240,38 disponert slik: Kr 2.016.000,00 vert brukt til delvis inndekning av effektivisering av drifta i 2017 og kr 2.796.240,38 vert sett av til disposisjonsfond.

Dekning av udekt beløp i investeringsrekneskapen

Dekning av udekt beløp (meirforbruk) i investeringsrekneskapen vert gjort ved å bruke kr 739.591,47 av unytta lånemidlar (frå låneopptak i 2016).

Kommunestyret godkjenner årsrekneskap 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 06.06.2017

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 06.06.2017

Disponering av mindreforbruket i driftsrekneskapen

I samsvar med vedtak i kommunestyresak 8/17, 09.02.2017 "Gjennomføring av budsjett 2017" og kommunestyresak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.03.2017" vert mindreforbruket i driftsrekneskapen for 2016 på kr 4.812.240,38 disponert slik: Kr 2.016.000,00 vert brukt til delvis inndekning av effektivisering av drifta i 2017 og kr 2.796.240,38 vert sett av til disposisjonsfond.

Dekning av udekt beløp i investeringsrekneskapen

Dekning av udekt beløp (meirforbruk) i investeringsrekneskapen vert gjort ved å bruke kr 739.591,47 av unytta lånemidlar (frå låneopptak i 2016).

Kommunestyret godkjenner årsrekneskap 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge fylgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

Disponering av mindreforbruket i driftsrekneskapen

I samsvar med vedtak i kommunestyresak 8/17, 09.02.2017 "Gjennomføring av budsjett 2017" og kommunestyresak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.03.2017" vert mindreforbruket i driftsrekneskapen for 2016 på kr 4.812.240,38 disponert slik: Kr 2.016.000,00 vert brukt til delvis inndekning av effektivisering av drifta i 2017 og kr 2.796.240,38 vert sett av til disposisjonsfond.

Dekning av udekt beløp i investeringsrekneskapen

Dekning av udekt beløp (meirforbruk) i investeringsrekneskapen vert gjort ved å bruke kr 739.591,47 av unytta lånemidlar (frå låneopptak i 2016).

Kommunestyret godkjenner årsrekneskap 2016 for Seljord kommune.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Formannskap/økonomiutval rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:

Disponering av mindreforbruket i driftsrekneskapen

I samsvar med vedtak i kommunestyresak 8/17, 09.02.2017 "Gjennomføring av budsjett 2017" og kommunestyresak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.03.2017" vert mindreforbruket i driftsrekneskapen for 2016 på kr 4.812.240,38 disponert slik: Kr 2.016.000,00 vert brukt til delvis inndekning av effektivisering av drifta i 2017 og kr 2.796.240,38 vert sett av til disposisjonsfond.

Dekning av udekt beløp i investeringsrekneskapen

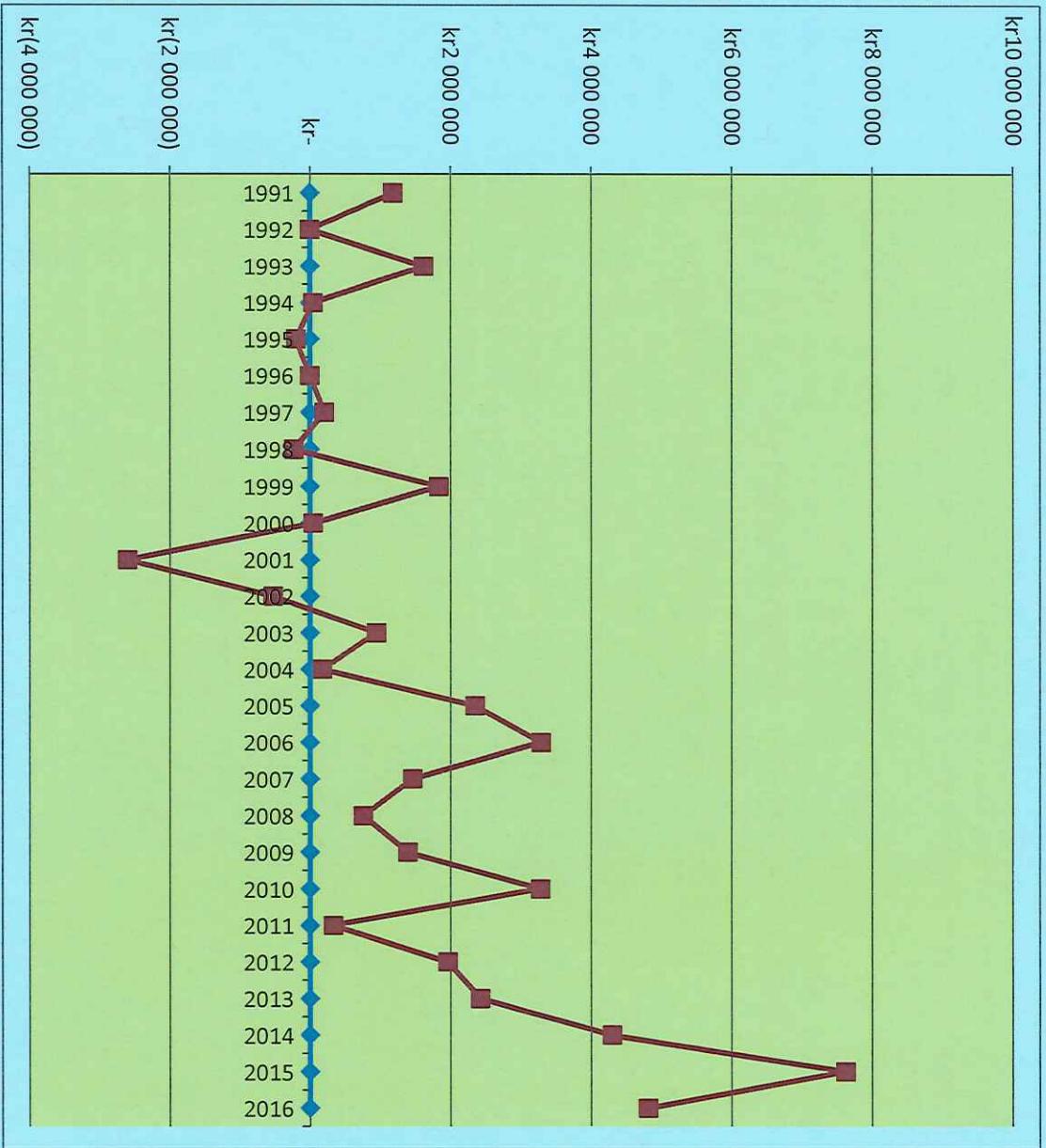
Dekning av udekt beløp (meirforbruk) i investeringsrekneskapen vert gjort ved å bruke kr 739.591,47 av unytta lånemidlar (frå låneopptak i 2016).

Kommunestyret godkjenner årsrekneskap 2016 for Seljord kommune.

Utskrift til:

Meirforbruk/Mindreforbruk

Mindreforbruket i 2016 er kr 4.812.240,38

Gjennomsnittleg mindreforbruk pr. år i perioden 1991-2016 er kr 1.404.000

Meirforbruk/Mindreforbruk er avviket mellom rekneskap og justert budsjett

Avviket fra justert budsjett utgjør 1,68 % av "sum driftsinntekter" og "sum eksterne finansinntekter" som til sammen er på kr 286.318.481,75

Innhold

Revisjonsmelding for 2016

Side 3-4

Økonomisiefens 2016 årsrapport

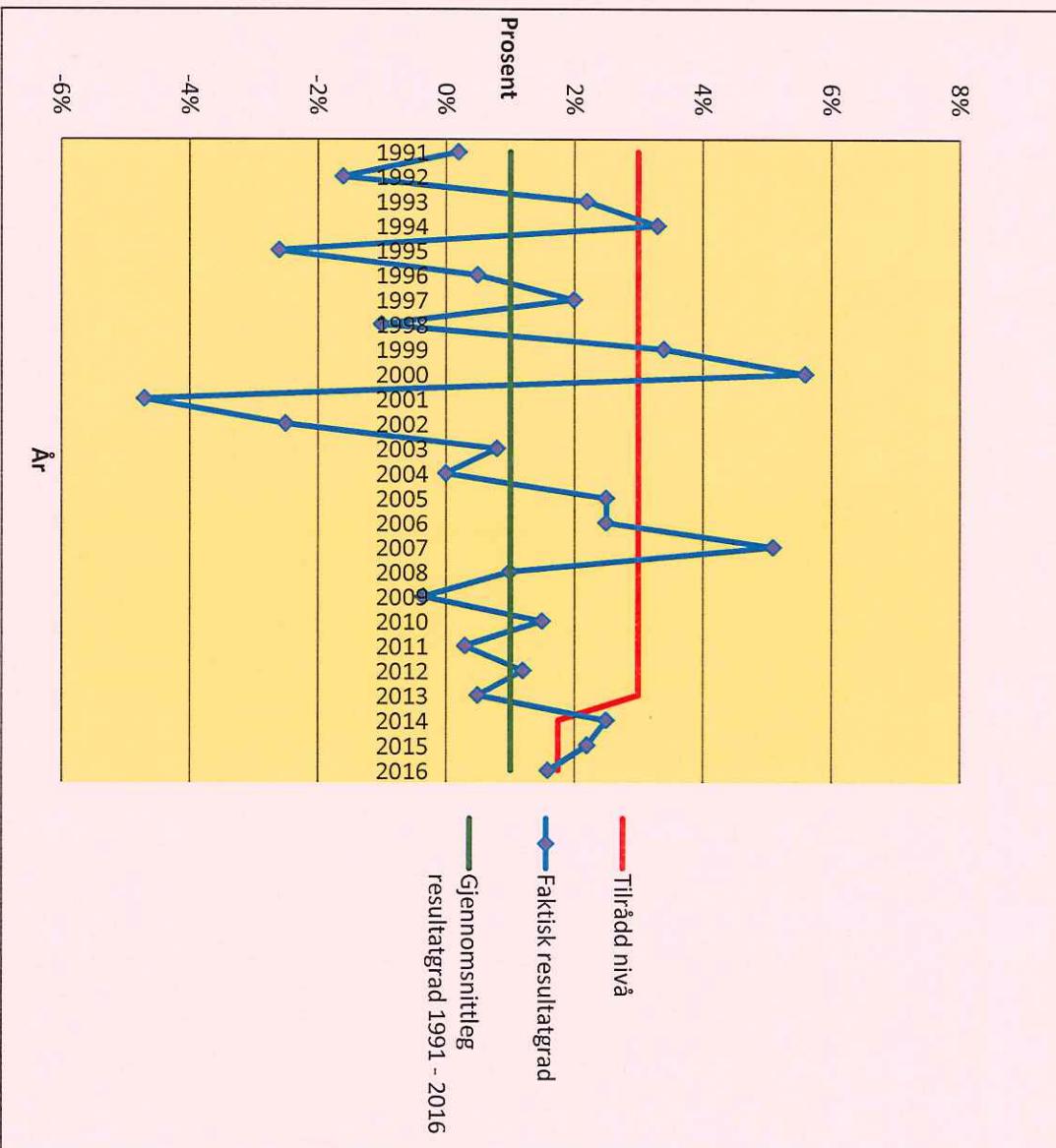
Side 5-18

Rekneskapsskjema 1A - Driftsrekneskaper	Side 19
Rekneskapsskjema 1B - Driftsrekneskaper	Side 20
Rekneskapsskjema 2A - Investeringsrekneskaper	Side 21
Rekneskapsskjema 2B - Investeringsrekneskaper	Side 22
Økonomisk oversyn - Drift	Side 23
Økonomisk oversyn - Investering	Side 24
Balanserekneskaper	Side 25
Note 1 Endring i arbeidskapital	Side 27
Note 2 Pensjon	Side 28-29
Note 3 Garantiantsvar	Side 30
Note 4 Krav, langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld i høve til kommunale og fylkeskommunale føretak etter § 11 og § 27 i kommunelova	Side 30
Note 5 Aksjar og andelar som er førde opp som anleggsmidlar	Side 30
Note 6 Avsetjing til fond og bruk av fond	Side 31
Note 7 Kapitalkonto	Side 32
Note 8 Sal av finansielle anleggsmiddel	Side 32
Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27	Side 33
Note 10 Sjølkostområder	Side 34
Diverse diagram, tabellar og kommentarer:	
Merforbruk/Mindreforbruk (Diagram)	Første omslagsside
Netto resultatgrad (Diagram)	Side 2
Langsiktig lånegjeld pr. innbyggjar. (Diagram)	Side 26
Langsiktig lånegjeld i prosent av drifts- og finansinnt. (Diagram)	Side 26
Disposisjonsfond. Balansekontonr 25650001 (Tabell)	Siste omslagsside

Det er side 19-33 (eksl. side 26) som er den offisielle rekneskaperen etter kravspesifikasjonen i "Forskrift om årsrekneskap og årsmelding".
Dei andre sidene er revisjonsmeldinga og tilleggsinformasjon.

Netto resultatgrad

Netto driftsresultat rekna ut i prosent av sum driftsinntekter

I 2016 var netto resultatgrad 1,59 %.

Netto driftsresultat kr 4.509.025,15 i prosent av sum driftsinntekter kr 282.898.893,64.

Til og med 2013 var "tommelfingerregelen" at netto resultatgrad burde vere minst 3 % (over tid).

Fra og med 2014 har "Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi" gjort ei ny vurdering av tilrådd nivå for netto driftsresultat. Den nye vurderinga er eit tilrådd netto driftsresultat på 1,75 % for kommunar (og 4 % for fylkeskommunar)

Gjennomsnittleg resultatgrad i perioden 1991 - 2016 har vore 1,01 %.

Netto driftsresultat er driftsinntekter (inkl. ordinære rente- og avdragsutgifter) ÷ driftsutgiftar (inkl. ordinære rente- og avdragsutgifter). **Netto driftsresultat** vert òg kalla "overskot disponibelt til eigenkapital på investeringar og avsetjingar (sparing)". Dette resultatomgrepet kan samanliknast med "Resultat før åsoppgjerdisposisjonar" i eit privat (resultatorientert) rekneskap, sjølv om det ikkje er helt same omgrepet.

Hovedkontor:
Postboks 2805, 3707 Skien
Tlf.: 35 91 70 30
e-post: postc@tekomrev.no
www.tekomrev.no

Til
Kommunestyret i Seljord kommune

Distriktskontor:
Postboks 83, 3833 Bø
Tlf.: 35 05 90 00
Foretakregistrert:
985 867 402 NYA

MELDING FRÅ UAHENGIG REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revisert årsrekneskapen for Seljord kommune som viser kr 191 681 414,71 til fordeling drift og eit mindreforbruk i driftsrekneskapen på kr 4 812 240,38. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2016, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoен og noter til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår mening er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2016, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

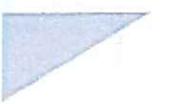
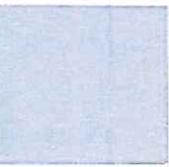
Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god communal revisjonskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Være oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhaldt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding ut over dei lovmessige krava i KL § 48, 5. ledd, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi atesterer ikkje denne informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatende innehold vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen innehold vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at han gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Administrasjonssjefen er også ansvarleg for slik intern kontroll han finn naudsynt for å kunne utarbeide et årsrekneskap som ikkje innehold vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilskita.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje innehold vesentleg feilinformasjon, verken som følge av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonskikk i Noreg, og ISA-anne, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilskita. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjølder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Noreg, og ISA-anne, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilskita. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og henter inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følge av misleg framferd ikkje blir avdekkja, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilskita, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysninga som er utarbeidde av administrasjonssjefen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggende transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og administrasjonssjefen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekkja i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovenfor, meiner vi at dei dispositionar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløp i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovenfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovenfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklete revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Skien, 21. april 2017

Telemark kommunerevisjon IKS

Kjell Ekman
oppdragsansvarleg / statsautorisert revisor

Elizabeth Kasin
oppdragstrevisor

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Rådmannen

4_c

ØKONOMISJEFENS ÅRSRAPPORT 2016

Økonomisjefens årsrapport for 2016 vil i hovudsak innehalde rene økonomiske vurderingar og oppstillingar, med fokus på avvik, nykjetal og historiske utviklingstrekk. Når det gjeld vurdering av drifta, måloppnåing og andre vurderingar om korleis Seljord kommune har gjort det i 2016, vert det vist til årsmeldinga.

I denne årsrapporten vert alle tal runda av til nærmeste heile kr 1.000.

Driftsrekneskapen viser eit mindreforbruk (overskot) på kr 4.812.000 og investeringssrekneskapen eit udekt beløp (underskot) på kr 740.000.

Driftsrekneskapen - Avviksoversyn

Rekneskap samanlikna med justert budsjett

I rådmannens "brief" til kommunestyret 15.12.2016 orienterte økonomisjefen om at rekneskapsresultatet for 2016 ville bli "høveleg greitt", først og fremst grunna auka skjønsmidlar frå Fylkesmannen (kr 1 mill.), auka netto skatteinntekter (kr 750.000) og høgare integreringstilskot. I tillegg vart det orientert om meirutgifter både på PO 3 "Helse og omsorg" og PO 5 "Teknisk". På PO 2 "Skule og oppvekst" vart det signalisert eit mindreforbruk (men mindreforbruket vart monaleg større).

1 REKNESKAPSSKJEMA 1A:	Rekneskap	Just. budsjett	Avvik
2 Skatt på inntekt og formue	-73 384 000	-69 667 000	-3 717 000
3 Ordinært rammetilskot	-102 205 000	-103 800 000	1 595 000
4 Skatt på eigedom	-9 590 000	-9 591 000	1 000
5 Konsesjonsavgifter	-1 941 000	-1 941 000	0
6 Naturressurskatt	-4 325 000	-4 457 000	132 000
7 Rente- og investeringsskompensasjon	-942 000	-950 000	8 000
8 Integreringstilskot (flyktningemidlar)	-9 466 000	-8 603 000	-863 000
9 Sum frie disponibele inntekter	-201 853 000	-199 009 000	-2 844 000
10 Renteintekter og utbytte	-3 369 000	-3 394 000	25 000
11 Renteutgiftar, provisjonar og andre finansutgiftar	4 743 000	4 911 000	-168 000
12 Avdrag på lån	7 732 000	7 732 000	0
13 Netto finansintekter/-utgiftar	9 106 000	9 249 000	-143 000
14 Til ubundne avsetjingar	9 466 000	9 466 000	0
15 Til bundne avsetjingar	1 944 000	1 961 000	-17 000
16 Bruk av tilleggar års rekneskapsmessige mindreforbruk	-7 625 000	-7 625 000	0
17 Bruk av ubundne avsetjingar	-2 509 000	-2 509 000	0
18 Bruk av bundne avsetjingar	-212 000	-212 000	0
19 Netto avsetjingar	1 064 000	1 081 000	-17 000
20 Overført til investeringssbudsjettet	2 000	0	2 000
21 Til fordeling drift (line 9 + 13 + 18 + 19)	-191 681 000	-188 679 000	-3 002 000
22 Sum fordelet til drift (frå skjema 1B, jf. line 36 og 25)	186 869 000	188 679 000	-1 810 000
23 Rekneskapsmessig mindreforbruk (-)	-4 812 000	0	-4 812 000
24 REKNESKAPSSKJEMA 1B:	Rekneskap	Just. budsjett	Avvik
25 Til fordeling. Fordelt slik (= line 36)	186 869 000	188 679 000	-1 810 000
26 Netto programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutg.	32 337 000	32 713 000	-376 000
27 Tilleggstøyvngar	0	177 000	-177 000
28 Kyrkjeloge føremål (ansvar 130)	4 104 000	4 016 000	88 000
29 Konsesjonskraftsal	-3 910 000	-3 477 000	-433 000
30 Avskrivningar	11 191 000	10 500 000	691 000
31 Motpost avskrivningar	-11 191 000	-10 500 000	-691 000
32 Netto programområde 2 Skule og oppvekst	64 511 000	66 527 000	-2 016 000
33 Netto programområde 3 Helse og omsorg	73 334 000	73 109 000	225 000
34 Netto programområde 4 Kultur, næring og utvikling	6 715 000	7 226 000	-511 000
35 Netto programområde 5 Teknisk	9 778 000	8 388 000	1 390 000
36 Sum fordelet. Netto programområde 1-5	186 869 000	188 679 000	-1 810 000

Grøne tal i kursiv med krediteikn ("minus") framom er inntekter eller positivt resultat (overskot).

Svarte tal er utgifter.

Rauda tal er negativt resultat (mindreinntekt/meirutgift/underskot).

Som vi ser (line 21) har rekneskapsskjema 1 A (kommunestyrets fellesinntekter/-utgifter) eit overskot (positivt avvik) på kr 3.002.000 og rekneskapsskjema 1 B (programområda, line 36, 25 og 22) eit overskot (positivt avvik) på kr 1.810.000. Samla overskot/positivt avvik (såkalla "mindreforbruk") vart då kr 4.812.000 (line 23).

På rekneskapsskjema 1 A er dei største avvik: Høgare skatteinntekter (men lågare inntektsutjamning, som er den variable delen av rammetilskotet), meir skjønnskot, meir integreringstilskot (jf. bl.a. familiesameiningar) og litt lågare netto finansutgifter. På landsbasis vart skatteinntektene for 2016 kr 1,34 milliard høgare enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet for 2017 (som vart lagt fram 6. oktober 2016). Meirinntektene på skjønnsmidlane kom så seinst som 3. november. Då vart det utbetakt kr 1 mill. i ekstra skjønnsmidlar frå fylkesmannen (såkalla "Rest-/prosjektskjønn" gjennom året).

Avviksoversyn for dei såkalla "frie inntekter", dvs. skatt og rammetilskot (jf. Rekneskapsskjema 1A, line 2, 3 og 6)

Skatt og rammetilskot (dei såkalla "frie inntekter")	Rekneskap	Justert budsjett	Avvik
Innbyggjartilskot (inkl. utgiftsutjamning)	-90 292 000	-90 292 000	0
Distriktsstilskot Sør-Norge	-5 475 000	-5 475 000	0
Skjønnskot	-2 600 000	-1 600 000	-1 000 000
Sum rammetilskot (eksl. inntekts-/skatteutjamning)	-98 367 000	-97 367 000	-1 000 000
Skatt på inntekt og formue (eksl. naturressursskatt)	-73 384 000	-69 667 000	-3 717 000
Naturressursskatt	-4 325 000	-4 457 000	132 000
Inntektsutjamning (skatteutjamning)	-3 838 000	-6 433 000	2 595 000
Sum skatt og inntektsutjamning (skatteutjamning)	-81 547 000	-80 557 000	-990 000
Sum "frie inntekter"	-179 914 000	-177 924 000	-1 990 000

Når det gjeld rekneskapsskjema 1 B (programområda) er det programområde 2 "Skule og oppvekst" som har eit stort mindreforbruk (kr 2,0 mill.). Mykje av dette mindreforbruket er *meirinntekter*. Programområde 5 "Teknisk" har hatt eit større meirforbruk på kr 1,4 mill. Kr 0,6 mill. av dette skuldast ansvar 560 "Kommunale utleigebustader" som har hatt høgare utgifter og lågare inntekter. Etterspurnaðen etter kommunale utleigebustader har vore låg i 2016. Det same gjeld for omsorgsbustader (på programområde 3).

I årsmeldinga står det noko meir om grunnane til avvika på dei einskilde programområda.

Investeringsrekneskapen – Avviksoversyn

Rekneskap samanlikna med justert budsjett

Investeringar i anleggsmidlar. Rekneskapskjema 2B

Grøne tal med krediteikn "minus" framom er mindregift. Rauda tal er meirutgift.

Avrunda til nærmeste helle kr 1.000

Pros.	Prosjektnamn	Rekneskap	Just.budsj.	Avvik	Sluttføring
111	Kommunestyresal	180 000	180 000	0	Ferdig
118	Sak-/arkivsystem (oppgradering ePhorte)	289 000	283 000	6 000	Ferdig
121	Agresso Milestone 5 (økonomisystem)	362 000	503 000	-141 000	2017
232	Flatdal skule, oppgradering av uteområde	262 000	362 000	-100 000	2017
233	Seljord Barneskule, oppgradering av uteområde	12 000	362 000	-350 000	2017
234	Seljord Barneskule, ombygging klasserom	230 000	250 000	-20 000	Ferdig
235	Seljord ungdomssk., ventilasjon i kjellar/elevkantine	199 000	208 000	-9 000	Ferdig
236	Seljord ungdomssk., straum og pc-kabling i klasserom	147 000	150 000	-3 000	Ferdig
237	Flatdal barnehage, sikring av uteområde	78 000	110 000	-32 000	2017
238	Seljord kulturskule, lydstudio	187 000	167 000	20 000	Ferdig
239	Visma barnehage (fagprogram IKT)	190 000	190 000	0	Ferdig
319	Bukkollektiv/Dagaktivitetssenter/Tilbygg demensavd.	722 000	1 000 000	-278 000	Øk.plan
320	Ombygging Steinmoen bu- og servicesesenter	109 000	150 000	-41 000	Ferdig
401	Lakshøl	17 000	0	17 000	*
419	Turveg og oppfylling ved Nesbukti	41 000	41 000	0	Øk.plan
420	Industriområdet i Nordbygdi, avkjøring og straum	56 000	0	56 000	Øk.plan
520	Renseanlegg Seljord, transportband slamtøming	0	400 000	-400 000	2017
525	Trafikktryggleikstiltak	1 080 000	1 000 000	80 000	Ferdig
530	Bustadområde Tømmeråsen, jordmasse og grønt	118 000	150 000	-32 000	Ferdig
548	Bustaden Gamle Gullhøesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131 1)	2 409 000	0	2 409 000	Ferdig
571	Nytt vassverk i Seljord	22 225 000	21 304 000	921 000	2017
585	Århus industriområde, vatn og avlaup	3 000	0	3 000	Øk.plan
588	Bustadområde Runningen II	15 000	0	15 000	2017
591	Rehabilitering av Bygdåri bru	350 000	325 000	25 000	2017
994	Felles finansiering av investeringsrekneskapen	6 000	0	6 000	Ferdig
Sum	Investeringar i anleggsmidlar (Rekneskapskjema 2B)	29 287 000	27 135 000	2 152 000	

Ferdig: Prosjektet vart sluttført i 2016.

2017: Prosjektet vert sluttført i 2017.

Øk.plan: Prosjektet er ført opp i gjeldande økonomiplan (2017-2020).

*: Prosjektet varer så lenge som det er midlar på bunde investeringsfond (med tillegg av renteinntekter). Pr. 31.12.2016 er fondet på kr 70.000 og har sitt opphav i 1995 då Sundsbarm kraftverk, i anledning av 25-års jubileet sitt, gav Lakshøl ei gave på kr 200.000.

1) Bustaden Gamle Gullhøesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131 (prosjekt 548) er kjøpt med bakgrunn i vedtak i kommunestysesak 35/16, 07.04.2016 "Fullmakt til ev. kjøp av bustad til flyktningar" der det vart gjort slikt vedtak: "Kommunestyret gjev rådmannen fullmakt til å kjøpe husvære for å realisere kommunestyrevedtak 1/16 om mottak av flyktningar. Kjøpet vert finansiert ved låneopptak og tilskot frå Husbanken". Behov for bustad, og aktuell eigedom, kom ikkje før seinhaustes; kjøpekontrakt er underskriven 21.11.2016. Etter kontakt med Husbanken vart det opplyst at finansieringsrammene for 2016 var brukt opp, men at tildeling av midlar ville skje etter søknad i 2017. Slik søknad er sendt, datert 22.03.2017.

Investeringssrekneskapen – Finansiering

Samla finansieringsbehov i investeringssrekneskapen er kr 33.534.000 (jf. "Rekneskapskjema 2A – Investeringssrekneskapen"), fordelt med kr 29.287.000 i "reine" investeringsutgifter i anleggsmiddel og kr 4.247.000 i såkalla finansieringstransaksjonar (jf. skjemaet "Økonomisk oversyn – Investering").

	Sum totalt	%
Finansieringsbehov	33 534 000	
Startlån og ordinære lån	26 989 000	80,5 %
Sum lån	26 989 000	80,5 %
Sal av fast eigedom	408 000	1,2 %
Eigenkapital (ekskl. bundne fond)	2 777 000	8,3 %
Sum "fri" eigenkapital	3 185 000	9,5 %
Tilskot og refusjonar 1)	755 000	2,3 %
Mva.kompensasjon 2)	854 000	2,5 %
Mottekne avdrag på utlån	993 000	3,0 %
Bundne fond	17 000	0,0 %
Renteinntekter (til bunde fond)	1 000	0,0 %
Sum anna finansiering	2 620 000	7,8 %
Udekt	740 000	2,2 %
Sum finansiering (og udekt)	33 534 000	100,0 %

- 1) Tilskot og refusjonar er kr 632.000 frå Statens vegvesen til *trafikktryggleikstiltak* (aksjon skuleveg) og kr 123.000 i inntekter frå dagbøter på *nytt vassveki* i *Seljord*.
- 2) Frå og med 2014 må all mva. kompensasjon oppent i investeringssrekneskapen inntektsførast i investeringssrekneskapen.

Eigenkapitalen på kr 3.185.000 er denne:

Overført frå driftsrekneskapen (frå renteinntekter Startlån)	2 000
Disposisjonsfond (til aksjekjøp SN Eigedom AS)	1 000 000
Ubunde investeringssfond (til eigenkapitaltilskot KLP)	715 000
Ubunde investeringssfond (til aksjekjøp Århus Næringspark AS)	1 000 000
Ubunde investeringssfond (til delfinansiering web-overføring komm.styremøter)	60 000
Sal av ei bustadtomt i <i>Runningen II</i> (ei av totalt to tomter er dermed seld)	384 000
Sal av tilleggsareal til bustadtomt i "gamle" Tømmeråsen	24 000
Sum "fri" eigenkapital	3 185 000

Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk

Tal med minus (÷) framom er meirforbruk

1991	1 184 000
1992	0
1993	1 619 000
1994	45 000
1995	÷ 199 000
1996	0
1997	206 000

1997	206 000
1998	÷ 228 000
1999	1 836 000
2000	46 000
2001	÷ 2 601 000
2002	÷ 524 000
2003	945 000
2004	175 000
2005	2 350 000
2006	3 288 000
2007	1 463 000
2008	758 000
2009	1 393 000
2010	3 281 000
2011	331 000
2012	1 963 000
2013	2 428 000
2014	4 304 000
2015	7 625 000
2016	4 812 000
Gjennomsnitt	1 404 000

”Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk” (årets rekneskapsmessige resultat) er avviket frå justert budsjett, derav omgrepet meirforbruk/mindreforbruk.

Netto driftsresultat

Tal med minus (÷) framom er negativt netto driftsresultat

1991	143 000
1992	÷ 1 159 000
1993	1 634 000
1994	2 509 000
1995	÷ 2 044 000
1996	435 000
1997	1 815 000
1998	÷ 984 000
1999	3 536 000
2000	6 214 000
2001	÷ 5 484 000
2002	÷ 3 065 000
2003	1 065 000
2004	÷ 17 000
2005	3 614 000
2006	3 995 000
2007	8 861 000

2008	1 824 000
2009	÷ 689 000
2010	3 028 000
2011	676 000
2012	2 914 000
2013	1 343 000
2014	6 460 000
2015	5 811 000
2016	4 509 000
Gjennomsnitt	1 806 000

Netto driftsresultat er **driftsinntekter** (inkludert ordinære rente- og avdragsinntekter) $\div$ **driftsutgifter** (inkludert ordinære rente- og avdragsutgifter), dvs. eit reinkt **driftsomgrep**.

Dette resultatomgrepet kan samanliknast med "Resultat for årsoppgjørsdisposisjonar" i eit privat (resultatorientert) rekneskap, sjølv om det ikkje er heilt same omgrepet. Ei privat verksemd må ha eit positivt driftsresultat for å kunne eksistere i marknaden. Dette må òg vere målet for ein kommune om han ikkje skal miste den økonomiske handlefridomen.

Arbeidskapital (korrigert for netto premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift)

I 1000 KR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbeidskapital (ikkje korrigert)	21.384	18.590	19.665	19.231	36.172	47.594	36.612
+ Netto premieavvik inkl. arb.avg.	8.683	9.148	13.303	13.268	16.548	13.641	14.011
= KORRIGERT ARBEIDSKAPITAL	12.701	9.442	6.362	5.963	19.624	33.953	22.601
÷ Bundne drifts- og investeringsfond	7.676	6.179	6.900	5.329	5.489	4.406	4.780
÷ Ubundne investeringsfond	4.120	4.019	3.719	4.569	4.164	3.477	1.702
÷ Ubrukte lå nemidlar	5.455	5.217	5.601	8.598	20.014	26.362	14.403
= KORRIGERT LIKVIDITET	÷ 4.550	÷ 5.973	÷ 9.858	÷ 12.533	÷ 10.043	÷ 292	1.716

Likviditet

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbeidskapital (ikkje korrigert)	21.384	18.590	19.665	19.231	36.172	47.594	36.612
+ Netto premieavvik inkl. arb.avg.	8.683	9.148	13.303	13.268	16.548	13.641	14.011
= KORRIGERT ARBEIDSKAPITAL	12.701	9.442	6.362	5.963	19.624	33.953	22.601
÷ Bundne drifts- og investeringsfond	7.676	6.179	6.900	5.329	5.489	4.406	4.780
÷ Ubundne investeringsfond	4.120	4.019	3.719	4.569	4.164	3.477	1.702
÷ Ubrukte lå nemidlar	5.455	5.217	5.601	8.598	20.014	26.362	14.403
= KORRIGERT LIKVIDITET	÷ 4.550	÷ 5.973	÷ 9.858	÷ 12.533	÷ 10.043	÷ 292	1.716

Arbeidskapital = Omlaupsmidlar $\div$ Kortsiktig gjeld.

Omlaupsmidlar = Kortsiktige krav, premieavvik (aktiva) og kasse, postgiro og bankinnskot.

Kortsiktig gjeld = Anna kortsiktig gjeld og premieavvik (passiva).

I utgangspunktet er omlaupsmidlane (kasse, bankinnskot og kortsiktige krav) kr 22.601.000 større enn den kortsiktige gjelda (jf. korrigert arbeidskapital) og det utan premieavvik. Det som er "haken" er at i denne korrigerte arbeidskapitalen ligg både bundne drifts- og investeringsfond (kr 4.780.000) og ubundne investeringsfond (kr 1.702.000), i tillegg til unytta lå nemidlar (kr 14.403.000). Måtte heile dette "buet" gjeraast opp pr. 31.12.2016 ville det vore att kr 1.716.000 på bankinnskot/kasse. Den korrigerte likviditeten har betra seg med kr 14.249.000 frå 2013 til 2016.

Lånegjeld

LANEGJELD I 1000 KR	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lån pr. 01.01	200.507	200.441	209.554	219.270	231.237	254.720
+ Opptak av nye lån	6.192	16.679	16.433	19.463	31.214	15.030
÷ Betalte avdrag	6.258	7.566	6.717	7.496	7.731	8.971
= Høgding av lånegjelde	÷ 66	9.113	9.716	11.967	23.483	6.059
= Lån pr. 31.12.	200.441	209.554	219.270	231.237	254.720	260.779
Innbyggjarar pr. 01.01	2.955	2.959	2.945	2.989	3.002	2.991
Lånegjeld pr. innbyggjar	kr 67.831	kr 70.819	kr 74.455	kr 77.363	kr 84.850	kr 87.188

Som ein "kuriositet": I 1991 var lånegjelda kr 26.096.000 som utgjorde kr 8.324 pr. innbyggjar (rekna etter innbyggjartalet pr. 31.12.1989 på 3.135).

Brutto lånegjeld er kr 260.779.000, men delar av lånegjelda har òg ei inntektsside. Kr 10.273.000 er lånt ut til huskjøparar i Seljord kommune (*utbetringsslånn, etableringslånn og Startlån, inkl. unytta lå nemidlar*) og kr 14.929.000 gjev grunnlag for *ulike tilskot fra staten (rente- og investeringsskompensasjon)*. Tilskota frå staten er: Reform 97 (to av klasseromma på "nye" Seljord barneskule, grunnlag kr 66.000), sjukeheim og omsorgsbustader (Nesbukti pleie- og omsorgssenter inkl. sju omsorgsbustader, grunnlag kr 9.718.000 og to husvære på Heddilitunet (tidlegare Gravbremsen), grunnlag kr 184.000) og div. skuleanlegg (den såkalla "skulepakka", grunnlag kr 4.961.000). **"Netto" Lånegjeld** vert då kr 235.577.000 (kr 78.762 pr. innbyggjar).

Ein del av låna vert òg delvis "betjent" via husleiger (jf. utleige- og omsorgsbustader). I tillegg har Seljord kommune hatt låneopptak i samband med investeringar i vatn- og avløpssektoren. I utrekninga av årsavgiftene for vatn og avløp som abonnementane betalar er det avskrivinger og kalkulatoriske renter på anleggsmidiane som vert lagt til grunn (ikkje rente- og avdragskostnadane på låna). Nedskrive grunnlag for utrekning av kalkylrente for vatn og avløp i 2016 (såkalla "restverdi" pr. 31.12.2016) er kr 68.579.000. I Seljord kommune er brorparten av investeringane i vatn og avløp finansiert med låneopptak.

Rentevilkår, Restgjeld og nominell rente pr. 31.12.2016

Kontotekst	Beløp	Rente	Rentevilkår
Husbanken-Startlån 2003	667 000	1,514 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2006	629 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2008	370 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2009	720 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2010	770 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2011	800 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Startlån 2012	867 000	1,511 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2013	675 000	1,514 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2014	1 833 000	1,514 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2015	1 933 000	1,514 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2016	2 000 000	1,514 %	Flytande rente
Husbanken-Servicebustader Seljord 1992	297 000	1,869 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Bustad Åmotsdal 2000/2001	502 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Bustad Moen (Ekre) 2002	441 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Bustad Storgård (Sollia) 2004	976 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011- 01.11.2021
Husbanken-Omsorgsbustader 2013	4 431 000	3,273 %	20 års fastrente 01.04.2013- 01.04.2033
Husbanken-Heddelitunet 2014	7 480 000	1,514 %	Flytande rente
Kommunalbanken-Samlelån 2005	13 713 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2006	9 252 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2007	16 036 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)

Kommunalbanken-Refinans. 2008	69 920 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2009	6 044 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2010	5 967 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2011	4 450 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2012	1 530 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Refinansiering 2013	29 764 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2013	14 299 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2015	28 301 000	1,800 %	P.t.-rente (flytande rente)
KLP-Refinansiering/Nes nordre 2008	6 787 000	5,400 %	10 års fastrente 01.10.2008- 01.10.2018
KLP-Samlelån 2014	16 138 000	1,750 %	Flytande rente
KLP-Samlelån 2016	13 030 000	1,750 %	Flytande rente
Santander-El-bil (med salopsjon) 2014	157 000	4,700 %	Flytande rente
Sum lånegjeld	260 779 000	1,919 %	Vekta gjennomsnittsrente

1) Lånet i Husbanken til Servicebustader Seljord (Gravebremsen/Heddelitunet) er på særavtak (eitt prosentpoeng under normalrente).

Fordeling av lånegjeld på låneinstitusjonane

Santander	157 000	0,1 %
Husbanken	25 391 000	9,7 %
KLP Kommunekreditt	35 955 000	13,8 %
Kommunalbanken	199 276 000	76,4 %
Sum lån	260 779 000	100,0 %

Fordeling av lånegjeld på fast og flytande rente

Fast rente	16 723 000	6,4 %
Flytande rente	244 056 000	93,6 %
Sum lån	260 779 000	100,0 %

Finansreglementet – Fast og flytande rente – Gjeldande vedtak

I "Finansreglement", kommunestyresak 54/10, den 28. oktober 2010, jf. kommunestyresak 66/12, den 13. desember 2012, står det i punkt 10. Rammer for risiko, a. Lånegjeld og finansieringsavtalar, fjerde kulepunkt: *"Minst 25 % og maksimum 50 % av kommunens lånegjeld skal vere til fast rente. Om fastrentedelen skal vere over 25 % (i til 50 %) vert avgjort av rådmannen.* I det gamle Finansreglementet (frå 2003) stod det: *"For å redusere renterisikoen skal minst 20 % av kommunens immålān vere til fast rente."*

Finansreglementet – Fast og flytande rente – Gjeldande vedtak
I kommunestyresak 76/15, den 11. juni 2015 "Finansreglement – Fast og flytande rente" vart det gjort slikt vedtak: *Punkt 10 "Rammer for risiko" punkt a "Lånegjeld og finansieringsavtalar", fjerde kulepunkt i finansreglementet vert endra til: Låneoppptak skal gjerast med flytande rente (men eksisterande fastrenteavtalar skal gå ut bindingstida si).*

Rentehistorikk

Vekta gjennomsnittsrente (nominell)

Rentetype	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Fast (gj.snitt)	5,13 %	5,15 %	4,22 %	3,40 %	4,23 %	3,98 %
Flytande (gj.snitt)	3,15 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %	1,68 %	1,78 %
Gj.snitt	4,01 %	3,39 %	2,53 %	2,48 %	1,96 %	1,92 %
3 mnd NIBOR (des.)	3,02 %	1,87 %	1,66 %	1,53 %	1,14 %	1,16 %
Negativ "rentemargin"	0,99 %	1,52 %	0,87 %	0,95 %	0,82 %	0,76 %

I 2016 (desember 2016) var vekta gjennomsnittleg lånerente (nominell) 1,92 %. Referanserenta (3 mnd NIBOR) var 1,16 %. Lånerenta vår var dermed 0,76 % høgare enn 3 mnd NIBOR. Historisk sett er dette ein god rentemargin.

Likvide midlar

Kommunens likvide midlar er plassert på 16 ulike innskotskonti i Sparebanken DIN Seljord. Pr. 31.12.2016 hadde vi inneståande kr 44.514.000. Innskotsrenta (på alle konti, unntek ein konto, og fra første krone) er: 3 mnd NIBOR + 0,50 prosentpoeng med regulering den 1. i kvar månad. Innskotsrenta pr. 31.12.2016 (desember 2016) var **1,64 %**. Ein av bankkontiane, med inneståande kr 4.539.000, hadde i 2016 litt dårlegare rentevilkår; 1,50 %

Pr. 31.12.2015 (desember 2015) var innskotsrenta 1,65 %. Reduksjonen frå desember 2015 til desember 2016 utgjer 0,01 prosentpoeng. Gjennomsnittleg vekta lånerente vart i same periode redusert med 0,04 prosentpoeng (frå 1,96 % til 1,92 %).

I tillegg til bankinnskot har Seljord kommune kr 6.000 i kontantbeholdning fordelt på seks kasser.

Utlån

UTLAN I 1000 KR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samla utlån pr. 01.01	31.928	32.552	33.247	33.068	33.119	35.210	35.899	37.145
÷ Avdrag på utlån	169	268	341	383	250	717	562	1.041
÷ Avskriving på utlån	125	0	0	1.002	75	0	112	44
+ Opplån (av Startlån)	40	0	23	17	11	4	2	2
+ Nye utlån	878	963	139	1.419	2.405	1.402	1.918	425
= Samla utlån pr. 31.12	32.552	33.247	33.068	33.119	35.210	35.899	37.145	36.487

Avdrag på utlån er kr 48.000 i avdrag på sosiallån, kr 989.000 er avdrag (og innlysing) på formidlingslån/Startlån og kr 4.000 er avdrag på andre lån. Nye utlån er sosiallån på kr 140.000 og Startlån kr 285.000. Avskriving på utlån på kr 44.000 gjeld sosiallån.

Det største utlånet er eit ansvarleg lån på kr 28,5 mill. frå 2007 (avdragsfritt, med 15 års løpetid) til Vest-Telemark kraftlag AS. Formidlingslån/Startlån utgjer kr 7.736.000, sosiallån kr 248.000 og eit obligasjonsinnskot i Vest-Telemark kraftlag AS kr 3.000.

Fond

FOND I 1000 KR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Fond pr. 01.01	16.365	20.814	16.447	16.841	15.900	12.003	15.652	17.405
+ Avsetjing til fond	12.238	6.825	6.865	5.922	6.972	8.907	7.295	12.756
÷ Bruk av fond	7.789	11.192	6.471	6.863	10.869	5.258	5.542	8.226
= Netto avsetjing	4.449	÷ 4.367	394	÷ 941	÷ 3.897	3.649	1.753	4.530
= Fond pr. 31.12	20.814	16.447	16.841	15.900	12.003	15.652	17.405	21.935

Fordeling av fondskapital

FONDSTYPE	PR. 31.12.16
Disposisjonsfond	15 452 000
Bundne driftsfond	4 710 000
Ubundne investeringsfond	1 703 000
Bundne investeringsfond	70 000
SUM	21 935 000

Kr 6.483.000 (29,6 %) av den samla fondskapitalen kan berre nyttast til bestemte føremål (øyremerkte driftsføremål og investeringar). Den resterande delen er disposisjonsfonda på kr 15.452.000 (70,4 % av fondskapitalen).

Disposisjonsfond Alle disposisjonsfond

Disposisjonsfond (det "eigentlege" disposisjonsfondet)	15 072 000
Næringsfond II	63 000
Disposisjonsfond (tidlegare likviditetsreserve)	60 000
Kvalitetsutvikling i barnehagen	40 000
Nynorskprisen	46 000
Seljord ungdomsskule. Dialogkonferanse	10 000
Utsyr augeblikkeleghjelp-seng Nesbukti	30 000
Førebyggjande tiltak (sals- og skjenkeavgifter)	131 000
Sum	15 452 000

Disposisjonsfond Det "eigentlege" disposisjonsfondet. Balansekontonummer 25650001

Saldo 31.12.2015	9 115 000
Kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 Opphavleg driftsbudsjett 2016	810 000
Kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 Aksjar SN Eigedom AS	1 000 000
Kommunestyresak 4/16, 28.01.2016 Utvida barnehageoppfølking	1 000 000
Kommunestyresak 37/16, 07.04.2016 Endra leigeavtale Granvin kulturhus	45 000
Kommunestyresak 40/16, 12.05.2016 Korkgranalat kustgrasbane, Seljord II	200 000
Kommunestyresak 45/16, 22.06.2016 Disponering av mindreførbruk 2016	7 625 000
Kommunestyresak 55/16, 22.06.2016 Lyntogforum	25 000
Kommunestyresak 58/16, 22.06.2016 Medisinsk utstyr legevakta	375 000
Kommunestyresak 59/16, 22.06.2016 Flamvoll mot Vallaråi, Seljord II	54 000
Kommunestyresak 80/16, 20.10.2016 Budsjettkontroll pr. 12.10.2016	1 386 000
Kommunestyresak 108/16, 15.12.2016 Finansrapportering (lågare lånearvdrag)	455 000
Saldo 31.12.2016	15 072 000

Skatt på inntekt og formue

(inkl. naturressurskatt, men ikke eigedomsskatt)

År	Skatt på inntekt og formue	Nominell vekst i % i høve til året før
1991	26 427 000	1,0 %
1992	28 162 000	6,6 %
1993	29 777 000	5,7 %
1994	30 612 000	2,8 %
1995	29 954 000	÷ 2,1 %
1996	30 631 000	2,3 %
1997	32 549 000	6,3 %
1998	33 192 000	2,0 %
1999	35 731 000	7,7 %
2000	35 754 000	0,1 %

2001	40 895 000	14,4 %
2002	44 034 000	7,7 %
2003	46 560 000	5,7 %
2004	49 381 000	6,1 %
2005	49 327 000	÷ 0,1 %
2006	53 305 000	8,1 %
2007	52 739 000	÷ 1,1 %
2008	54 356 000	3,1 %
2009	60 231 000	10,8 %
2010	60 159 000	÷ 0,1 %
2011	58 375 000	÷ 3,0 %
2012	61 030 000	4,5 %
2013	62 819 000	2,9 %
2014	65 047 000	3,5 %
2015	68 192 000	4,8 %
2016	77 709 000	14,0 %
Gjennomsnitt		4,4 %

For landet samla sett var skatteveksten fra 2015 til 2016 9,7 % og for Telemark 7,7 %. Dei andre fylka varierte fra 13,5 % (Oslo) til 3,3 % (Rogaland). Skattevekten i Seljord på 14,0 % var høgast i Telemark.

I samband med Nasjonalbudsjettet for 2017 (primo oktober 2016) var overslaget frå staten at skatteveksten fra 2015 til 2016 på landsbasis ville bli 8,7 %, han var altså 9,7 %.

NYKJELTAL

Netto resultatgrad

Netto driftsresultat viser kva som er igjen av driftsinntektene (inkl. rente- og avdragsinntekter) når dei ordinære driftsutgiftene inkludert renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat vert òg kalla ”*overskot disponibelt til eigenkapital på investeringar og øverfjingga (sparing)*”. Netto resultatgrad er netto driftsresultat rekna ut i prosent av sum driftsinntekter.

År	Seljord	Lands gj.snitt (ekskl. Oslo)
1991	0,2 %	3,6 %
1992	÷ 1,6 %	3,3 %
1993	2,2 %	3,0 %
1994	3,3 %	5,2 %
1995	÷ 2,6 %	3,1 %
1996	0,5 %	3,2 %
1997	2,0 %	5,1 %
1998	÷ 1,0 %	1,9 %
1999	3,4 %	1,9 %
2000	5,6 %	2,5 %

2001	÷ 4,7 %	1,9 %
2002	÷ 2,5 %	0,1 %
2003	0,8 %	0,7 %
2004	÷ 0,0 %	2,0 %
2005	2,5 %	3,5 %
2006	2,5 %	5,2 %
2007	5,1 %	1,9 %
2008	1,0 %	÷ 0,6 %
2009	÷ 0,3 %	2,7 %
2010	1,5 %	2,1 %
2011	0,3 %	1,8 %
2012	1,2 %	2,6 %
2013	0,5 %	2,4 %
2014	2,5 %	1,0 %
2015	2,2 %	2,7 %
2016	1,6 %	4,0 %
Gjennomsnitt	1,0 %	2,6 %

Fram til og med 2013 var tilrådd netto driftsresultat (netto resultatgrad) 3 %.

Fra og med 2014 har "Det tekniske beregningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi" tilrådd 1,75 % for primærkommunane (og 4 % for fylkeskommunane). Bakgrunnen for denne nedjusteringa er at fra og med 2014 skal all mva.kompensasjonen opptent på investeringar inntektsførast i investeringsrekneskapen og ikkje som tidlegare som "kunstig" inntekt i driftsrekneskapen.

Måler vi oss mot eit netto driftsresultat på 1,75 % (kr 4.951.000), er netto driftsresultat i 2016 kr 442.000 for dårleg.

Likviditetsgrad I

Dette nykjeltalet fortel i kor stor grad kommunen har evne til å finansiere dei kortsiktige forpliktingane sine. Dvs. **kasse, postgiro og bankinnskot** i høve til **kortsiktig gjeld** (ekskl. premieavvik). Likviditetsgrad I bør vere større enn 1.

Likviditetsgrad I tek ikkje omsyn til at ein del av **kasse, postgiro og bankinnskot** er "bunde opp" i unytta lå nemidlar og bunden eigenkapital (bundne driftsfond og investeringsfond), jf. likviditetsoversyn på side 9 (arbeidskapital og likviditet).

1991	2,9
1992	1,6
1993	1,8
1994	1,8
1995	1,4
1996	2,0
1997	1,1
1998	1,1
1999	1,2
2000	1,3
2001	0,7
2002	3,0
2003	1,1
2004	0,8
2005	1,2

2006	1,3
2007	1,1
2008	1,1
2009	1,2
2010	1,1
2011	0,7
2012	0,6
2013	0,7
2014	1,1
2015	1,4
2016	1,1
Gj.sn.	1,3

Pr. 31.12.2016 var kasse, postgiro og bankinnskot kr 44.519.000 og kortsiktig gjeld (ekskl. premieavvik) var kr 38.857.000. Av den kortslitte gjelda utgjorde opprente feriepengar og arbeidsgjeveravgift av opprente feriepengar kr 17.301.000 (oppent i 2016, skal utbetalast i juni 2017).

Likviditetsgrad II

Nykjeltalet reknar ut tilhøvet mellom sum omlaupsmidlar (ekskl. premieavvik) og kortsiktig gjeld (ekskl. premieavvik). Likviditetsgrad II bør vere større enn 2 for å kunne seie at kommunen har god likviditet. Er likviditetsgrad II mindre enn 1, er kommunen insolvent.

Likviditetsgrad II tek ikkje omsyn til at ein del av omlaupsmidlane er "bunde opp" i unytta lå nemidlar og bunden eigenkapital (bundne driftsfond og investeringsfond), jf. likviditetsoversyn på side 10 (arbeidskapital og likviditet).

1991	4,0
1992	2,0
1993	2,3
1994	2,4
1995	1,9
1996	2,6
1997	1,6
1998	1,4
1999	1,7
2000	1,6
2001	1,2
2002	3,3
2003	1,4
2004	1,0
2005	1,6
2006	1,8
2007	1,6
2008	1,6
2009	1,6
2010	1,5
2011	1,3
2012	1,2
2013	1,2
2014	1,5
2015	1,8
2016	1,6
Gj.sn.	1,8

Pr. 31.12.2016 er sum omlaupsmidlar (kasse, postgiro, bankinnskot og kortslitte krav (ekskl. premieavvik) kr 61.457.000. Av omlaupsmidlane utgjer dei kortslitte krava kr 16.938.000.

Sluttord

Både årets rekneskapsmessige resultat og netto driftsresultat for 2016 viste gode tal. Mindreforbruket vart kr 4,8 mill. og netto driftsresultat 1,6 %. Ved utgangen av 2016 står det kr 15,1 mill. på disposisjonsfondet. Med tillegg av mindreforbruket i 2016 på kr 4,8 mill. vert reelt disposisjonsfond ved utgangen av 2016 kr 19,9 mill.

2016 må seiast å ha vore eit godt økonomisk år (i "Seljord-målestokk").

Seljord, 31. mars 2017

Halgeir Brekke
Økonomisjef

"Økonomisjefens 2016 årssrapport", som ein del av årsmeldinga, er datert 31.03.2017, men rekneskapen (pliktige oppstillingar, pliktige noter og hovudavstemminga i revisionsmappa) vart avgjort/levert revisor 02.03.2017.

REKNESKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREKNEKAPEN

Grøne tal i *kursiv* med kreditteikn ("minus") framom er inntekter eller positiv resultat.
 Svarte tal er utgifter.

		Rekneskap 2016	Justert budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
1	Skatt på inntekt og formue	-73 383 524,87	-69 667 000	-67 497 000	-63 969 569,85
2	Ordinært rammetilskot	-102 205 394,00	-103 800 000	-103 367 000	-102 744 201,00
3	Skatt på eidegod	-9 589 888,85	-9 591 000	-9 591 000	-9 314 550,91
4	Andre direkte eller indirekte skattar (Spesifisering 1)	-6 266 066,00	-6 398 000	-6 398 000	-6 231 763,12
5	Andre generelle statstilskot (Spesifisering 2)	-10 407 224,00	-9 553 000	-8 768 000	-8 977 510,00
6	Sum frie disponibile inntekter	-201 852 097,72	-199 009 000	-195 621 000	-191 237 594,88
7	Renteinntekter og utbyte	-3 369 287,42	-3 394 000	-3 512 000	-3 639 626,69
8	Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 742 518,10	4 911 000	4 807 000	4 913 869,18
9	Avdrag på lån	7 731 630,00	7 732 000	8 187 000	7 034 957,00
10	Netto finansinntekter/-utgifter	9 104 860,68	9 249 000	9 482 000	8 309 199,49
11	Til dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk	0,00	0	0	0,00
12	Til ubundne avsetjingar	9 466 285,53	9 466 000	0	4 304 136,85
13	Til bundne avsetjingar	1 944 066,33	1 961 000	1 961 000	2 015 857,49
14	Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-7 625 285,53	-7 625 000	0	-4 304 136,85
15	Bruk av ubundne avsetjingar	-2 509 000,00	-2 509 000	-810 000	0,00
16	Bruk av bundne avsetjingar	-212 000,00	-212 000	-212 000	-231 000,00
17	Netto avsetjingar	1 064 066,33	1 081 000	939 000	1 784 857,49
18	Overført til investeringsbudsjettet	1 756,00	0	0	1 695,00
19	Til fordeling drift	-191 681 414,71	-188 679 000	-185 200 000	-181 141 842,90
20	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	186 869 174,33	188 679 000	185 200 000	173 516 557,37
21	Rekneskapsmessig mindreforbruk (-)	-4 812 240,38	0	0	-7 625 285,53

	Spesifisering 1 (Linje 4 "Andre direkte eller indirekte skattar"):	Rekneskap 2016	Justert budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
22	* Konsesjonsavgifter	-1 940 615,00	-1 941 000	-1 941 000	-2 009 745,12
23	* Naturressursskatt	-4 325 451,00	-4 457 000	-4 457 000	-4 222 018,00

	Spesifisering 2 (Linje 5 "Andre generelle statstilskot"):	Rekneskap 2016	Justert budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
24	* Rente- og investeringskompensasjon	-941 574,00	-950 000	-950 000	-1 022 264,00
25	* Integreringstilskot (flyktningemidlar). Tilskot frå staten	-9 294 150,00	-9 116 000	-8 331 000	-7 955 246,00
26	* Integreringstilskot (flyktningemidlar). Ref. til/frå kommunar	-171 500,00	513 000	513 000	0,00

REKNESKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREKNESKAPEN

		Rekneskap 2016	Justert budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
1	Til fordeling (frå budsjettkjema 1A). Fordelt slik ↓	-191 681 414,71	-188 679 000	-185 200 000	-181 141 842,90
2	Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutg.				
3	Driftsutgifter	37 002 286,93	36 395 000	32 702 000	37 753 417,02
4	Finansutgifter	293 513,46	50 000	50 000	285 407,56
5	Driftsinntekter	-4 910 319,73	-3 657 000	-3 652 000	-4 556 392,44
6	Finansinntekter	-48 773,82	-75 000	-75 000	-277 897,06
7	Netto programområde 1	32 336 706,84	32 713 000	29 025 000	33 204 535,08
8	Tilleggsløyvingar	0,00	177 000	150 000	0,00
9	Lønsreserve	0,00	0	3 290 000	0,00
10	Kyrkjer (ansvar 130)	4 103 935,00	4 016 000	3 794 000	3 847 427,00
12	Konsesjonskraftsal	-3 909 763,00	-3 477 000	-4 187 000	-5 490 062,22
14	Avskrivningar	11 191 232,74	10 500 000	10 500 000	10 390 308,79
15	Motpost avskrivningar	-11 191 232,74	-10 500 000	-10 500 000	-10 390 308,79
16	Programområde 2 Skule og oppvekst		0		
17	Driftsutgifter	85 149 067,64	82 263 000	76 470 000	77 971 724,23
18	Finansutgifter	184 056,23	0	0	669,43
19	Driftsinntekter	-20 815 040,87	-15 736 000	-12 088 000	-16 124 803,98
20	Finansinntekter	-7 244,60	0	0	-666 369,60
21	Netto programområde 2	64 510 838,40	66 527 000	64 382 000	61 181 220,08
22	Programområde 3 Helse og omsorg				
23	Driftsutgifter	99 556 720,30	94 910 000	95 556 000	92 355 019,78
24	Finansutgifter	396 306,29	77 000	77 000	258 889,53
25	Driftsinntekter	-26 201 681,09	-21 860 000	-21 760 000	-25 095 219,50
26	Finansinntekter	-416 964,99	-18 000	-18 000	-590 371,96
27	Netto programområde 3	73 334 380,51	73 109 000	73 855 000	66 928 317,85
28	Programområde 4 Kultur, næring og utvikling				
29	Driftsutgifter	13 200 581,46	10 234 000	10 212 000	10 452 515,44
30	Finansutgifter	55 326,80	0	0	319 099,80
31	Driftsinntekter	-4 482 458,63	-1 149 000	-1 149 000	-3 231 872,63
32	Finansinntekter	-2 058 546,61	-1 859 000	-1 859 000	-2 379 947,21
33	Netto programområde 4	6 714 903,02	7 226 000	7 204 000	5 159 795,40
34	Programområde 5 Teknisk				
35	Driftsutgifter	30 849 134,89	28 163 000	28 336 000	28 348 696,74
36	Finansutgifter	555 988,22	910 000	0	184 154,14
37	Driftsinntekter	-21 394 907,60	-20 459 000	-20 459 000	-19 189 662,05
38	Finansinntekter	-232 041,95	-226 000	-190 000	-657 864,65
39	Netto programområde 5	9 778 173,56	8 388 000	7 687 000	8 685 324,18
40	Sum fordelt. Netto programområde 1-5	186 869 174,33	188 679 000,00	185 200 000,00	173 516 557,37

REKNESKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREKNESKAPEN

Grøne tal i kursiv er inntekter.

Svarte er utgifter.

		Rekneskap 2016	Justeret budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
1	Investeringar i anleggsmidlar	29 286 691,80	27 135 000,00	32 970 000,00	25 644 983,04
2	Utlån og forskoteringar (inkl. kjøp av aksjar og andelar)	3 005 958,00	4 715 000	3 715 000	2 850 428,00
3	Avdrag på lån	1 239 888,50	517 000	517 000	695 872,72
4	Avsetjingar	1 503,42	0	0	38 105,42
5	Årets finansieringsbehov	33 534 041,72	32 367 000	37 202 000	29 229 389,18
6	Finansiert slik:				
7a	Bruk av lånemidlar (til finansiering av line 1) (inkl. bruk av unytta lånemidlar)	-26 703 528,00	-24 989 000	-25 581 000	-23 057 981,00
7b	Bruk av lånemidlar (til vidare utlån, utlånet er ein del av line 2)	-285 472,00	-2 000 000	-2 000 000	-1 808 019,00
8	Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-407 600,00	0	0	-600 000,00
9	Tilskot til investeringar	-755 180,00	-1 000 000	-4 326 000	-1 597 797,00
10	Mva. kompensasjon	-854 171,12	-1 086 000	-3 063 000	-847 627,91
11	Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-993 462,21	-517 000	-517 000	-528 905,87
12	Andre inntekter	-1 503,42	0	0	-14 561,80
13	Sum ekstren finansiering	-30 000 916,75	-29 592 000	-35 487 000	-28 454 892,58
14	Overført frå driftsbudsjettet	-1 756,00	0	0	-1 695,00
15	Bruk av avsetjingar	-2 791 777,50	-2 775 000	-1 715 000	-772 801,60
16	Sum finansiering	-32 794 450,25	-32 367 000	-37 202 000	-29 229 389,18
17	Udisponert/Udekt	739 591,47	0	0	0,00
18	Lånefinansiering av investeringar (line 7a i prosent av line 1)	91,18 %	92,09 %	77,59 %	89,91 %

REKNESKAPSSKJEMA 2B - INVESTERINGSREKNESKAPEN

		Rekneskap 2016	Justeret budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015	Prosjekt- nr.
1	Til invest. i anleggsmidlar (line 1 fra budsjettkjema 2A)	29 286 691,80	27 135 000,00	32 970 000,00	25 644 983,04	
2	Fordelt slik:					
3	Kommunestyresal (web-overføring kommunestyremøter i 2016)	179 926,00	180 000	0	149 395,04	111
4	Ny telefonsentral kommunehuset	0,00	0	0	254 077,97	115
5	A-melding	0,00	0	0	128 457,50	117
6	Oppgradering av arkiv- og datasystem	289 438,00	283 000	0	153 750,00	118
7	Microsoft-lisensar	0,00	0	0	399 000,00	119
8	Nye PC`ar	0,00	0	0	383 029,50	120
9	Agresso Milestone 5	362 075,00	503 000	0	0,00	121
10	Flatdal skule, oppgradering av uteområde	261 790,00	362 000	0	13 312,50	232
11	Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	12 150,00	362 000	0	13 312,50	233
12	Seljord barneskule, ombygging klasserom	229 880,10	250 000	250 000	0,00	234
13	Seljord ungdomsskule, ventilasjon i kjellar/elevkantine	199 125,00	208 000	208 000	0,00	235
14	Seljord ungdomsskule, straum og pc-kabling i klasserom	147 028,00	150 000	150 000	0,00	236
15	Flatdal barnehage, sikring av uteområde	77 975,00	110 000	110 000	0,00	237
16	Seljord kulturskule, lydstudio (på Granvin)	187 368,50	167 000	167 000	0,00	238
17	Data-fagprogrammet Visma barnehage	189 714,72	190 000	108 000	0,00	239
18	Ombygging Gravbremsen/Heddelitunet og nye omsorgsbustader	0,00	0	0	2 892,00	315
19	Alarm- og telefonsystem på Nesbukti pleie- og omsorgssenter	0,00	0	0	683 662,00	318
20	Omsorgsplan. Forstudie i 2015, Realisering i 2016-2017	722 178,81	1 000 000	9 020 000	168 451,00	319
21	Ombygging Steinmoen	109 083,00	150 000	150 000	0,00	320
22	Lakshøl	16 777,50	0	0	63 502,00	401
23	Turveg og oppfylling av masse. Forprosjekt i 2015. Realisering i 2016	41 230,00	41 000	1 500 000	198 198,75	419
24	Industriområde i Nordbygdi. Avkjøring fra E134, vatn og straum	55 615,20	0	0	0,00	420
25	Seljord renseanlegg, transportband slamtøming	0,00	400 000	400 000	0,00	520
26	Trafikktryggleikstiltak	1 079 563,00	1 000 000	1 000 000	966 178,50	525
27	Bustadområde Tømmeråsen teig 3. Jordmasse/grønt i 2016	117 775,00	150 000	150 000	0,00	530
28	Bustaden Gamle Gullnesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131	2 409 447,00	0	0	0,00	548
29	Nytt vassverk i Seljord	22 225 387,87	21 304 000	17 257 000	21 187 731,98	571
30	Flatdal vassverk - utviding	0,00	0	0	1 000,00	584
31	Århus industriområde, vatn og avlaup	2 600,00	0	0	16 016,00	585
32	Kommunale bruer - utbetring/oppgradering	0,00	0	0	167 668,68	586
33	Bustadområde Tømmeråsen tomt 49-53	0,00	0	0	6 200,00	587
34	Bustadområde Runningen II	14 806,10	0	0	588 147,12	588
35	Bil teknisk avdeling	0,00	0	0	101 000,00	590
36	Rehabilitering av Bygdaråi bru	350 008,00	325 000	2 500 000	0,00	591
37	Felles finansiering av investeringsrekneskapen	5 750,00	0	0	0,00	994

ØKONOMISK OVERSYN - DRIFT

Svarte tal er utgifter.

Grøne tal er inntekter eller positivt resultat.

Rauda **tal er negativt resultat.**

	Rekneskap 2016	Justeret budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
1 Brukarbetaningar	-12 860 524,47	-12 632 000	-12 630 000	-12 630 192,43
2 Andre sals- og leigeinntekter	-27 991 376,35	-27 713 000	-28 413 000	-27 574 536,16
3 Overføringer med krav til motyting 1) 2)	-38 284 415,10	-25 014 000	-21 273 000	-30 895 767,23
4 Rammetilskot	-102 205 394,00	-103 800 000	-103 367 000	-102 744 201,00
5 Andre statlege overføringer	-10 335 724,00	-10 371 000	-9 586 000	-9 272 289,00
6 Andre overføringer	-1 981 980,00	-48 000	-48 000	-1 676 340,00
7 Inntekts- og formuesskatt	-73 383 524,87	-69 667 000	-67 497 000	-63 969 569,85
8 Eigedomsskatt	-9 589 888,85	-9 591 000	-9 591 000	-9 314 550,91
9 Andre direkte og indirekte skattar	-6 266 066,00	-6 398 000	-6 398 000	-6 231 763,12
10 Sum driftsinntekter	-282 898 893,64	-265 234 000	-258 803 000	-264 309 209,70
11 Lønsutgifter 1)	150 757 353,35	145 328 000	138 516 000	141 018 648,38
12 Sosiale utgifter	35 345 291,25	35 715 000	34 038 000	33 093 457,79
13 Kjøp av varer og tenester som inngår i komm. tenesteprod. 2)	45 494 086,86	40 642 000	40 073 000	41 159 127,30
14 Kjøp av tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon	19 452 179,12	18 192 000	18 192 000	18 227 997,98
15 Overføringer 2)	18 812 815,64	16 514 000	19 924 000	17 224 347,76
16 Avskrivningar	11 191 232,74	10 500 000	10 500 000	10 390 308,79
17 Fordelte utgifter	-867 375,00	-346 000	-346 000	-611 177,00
18 Sum driftsutgifter	280 385 583,96	266 545 000	260 897 000	260 502 711,00
19 Brutto driftsresultat	-2 513 309,68	1 311 000	2 094 000	-3 806 498,70
20 Renteinntekter og utbytte	-3 372 088,11	-3 394 000	-3 512 000	-3 640 973,91
21 Vinst finansielle instrument (omløpsmidlar)	0,00	0	0	0,00
22 Mottekte avdrag på utlån	-47 500,00	-50 000	-50 000	-32 910,25
23 Sum eksterne finntekter	-3 419 588,11	-3 444 000	-3 562 000	-3 673 884,16
24 Renteutgifter og låneomkostningar	4 743 543,38	4 911 000	4 807 000	4 915 395,84
25 Tap finansielle instrument (omløpsmidlar)	0,00	0	0	0,00
26 Avdrag på lån	7 731 630,00	7 732 000	8 187 000	7 034 957,00
27 Utlån	139 932,00	50 000	50 000	109 800,00
28 Sum eksterne finansutgifter	12 615 105,38	12 693 000	13 044 000	12 060 152,84
29 Resultat eksterne finansieringsstansaksjonar	9 195 617,27	9 249 000	9 432 000	8 386 268,68
30 Motpost avskrivningar	-11 191 232,74	-10 500 000	-10 500 000	-10 390 308,79
31 Netto driftsresultat	-4 509 025,15	60 000	1 076 000	-5 810 538,81
32 Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-7 625 285,53	-7 625 000	0	-4 304 136,85
33 Bruk av disposisjonsfond	-2 601 894,74	-2 609 000	-910 000	-837 412,20
34 Bruk av bundne driftsfond	-2 832 376,54	-2 240 000	-2 204 000	-3 931 780,81
35 Sum bruk av avsetjingar	-13 059 556,81	-12 474 000	-3 114 000	-9 073 329,86
36 Overført til investeringsrekneskapen	1 756,00	0	0	1 695,00
37 Avsett til dekn. av tidl. års rekneskapsmessige meirforbruk	0,00	0	0	0,00
38 Avsett til disposisjonsfond	9 532 637,72	9 543 000	77 000	4 360 264,88
39 Avsett til bundne driftsfond	3 221 947,86	2 871 000	1 961 000	2 896 623,26
40 Sum avsetjingar	12 756 341,58	12 414 000	2 038 000	7 258 583,14
41 Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	-4 812 240,38	0	0	-7 625 285,53
42 Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter	1,59 %	-0,02 %	-0,42 %	2,20 %

1) Inkludert i avviket mellom rekneskap og justert budsjett når det gjeld "Overføringer med krav til motyting" og

"Lønsutgifter" ligg at refunderte sjuke- og fødselspespengar fra NAV har auka frå kr 3.210.000,00 i justert budsjett til kr 8.421.347,80 i rekneskap, ei høgding på kr 5.211.347,80. Opphavleg budsjett var kr 2.873.000.

2) inkludert i avviket ligg òg at mva.kompensasjonen (drift) er blitt kr 7.638.176,55. Dette er kr 1.947.176,55 høgare enn justert budsjett på kr 5.591.000,00 (her er nok budsjettet sett for lågt). Opphavleg budsjett var kr 15.542.000.

Dette avviket kjem òg att på linje 15 "Overføringer". Mva.kompensasjonen vert ført både som inntekt og utgift, og tyder slik sett ikkje noko på "botnlinja".

ØKONOMISK OVERSYN - INVESTERING

Svarte tal er utgifter.

Grøne tal er inntekter eller finansiering.

	Rekneskap 2016	Justeret budsjett 2016	Opphavleg budsjett 2016	Rekneskap 2015
1 Sal av driftsmidler og fast egedom	-407 600,00	0	0	-600 000,00
2 Andre salsinntekter	0,00	0	0	-12 137,60
3 Overføringer med krav til motyting	-755 180,00	-600 000	-4 326 000	-1 845 424,91
4 Kompensasjon for meirverdiavgjift	-854 171,12	-1 086 000	-3 063 000	0,00
5 Statlege overføringer	0,00	0	0	0,00
6 Andre overføringer	0,00	-400 000	0	-600 000,00
7 Rentteinntekter og utbytte	-1 503,42	0	0	-2 424,20
8 Sum inntekter	-2 018 454,54	-2 086 000	-7 389 000	-3 059 986,71
9 Lønsutgifter	4 191,69	0	0	12 858,02
10 Sosiale utgifter	444,31	0	0	1 301,24
11 Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunens tenesteproduksjon	28 165 929,49	26 049 000	29 907 000	24 655 087,41
12 Kjøp av tenester som erstattar communal tenesteproduksjon	500,08	0	0	0,00
13 Overføringer	854 171,12	1 086 000	3 063 000	847 627,95
14 Renteutgiftar og omkostningar	261 455,11	0	0	128 108,42
15 Fordelte utgifter	0,00	0	0	0,00
16 Sum utgifter	29 286 691,80	27 135 000	32 970 000	25 644 983,04
17 Avdrag på lån	1 239 888,50	517 000	517 000	695 872,72
18 Utlån	287 228,00	2 000 000	2 000 000	1 809 714,00
19 Kjøp av aksjor og andelar	2 718 730,00	2 715 000	1 715 000	1 040 714,00
20 Dekning av fidlegare års udekt	0,00	0	0	0,00
21 Avsett til ubundne investeringsfond	0,00	0	0	35 681,22
22 Avsett til bundne investeringsfond	1 503,42	0	0	2 424,20
23 Sum finansieringstransaksjonar	4 247 349,92	5 232 000	4 232 000	3 584 406,14
24 Finansieringsbehov	31 515 587,18	30 281 000	29 813 000	26 169 402,47
25 Bruk av lån	-26 989 000,00	-26 989 000	-27 581 000	-24 866 000,00
26 Sal av aksjor og andelar	0,00	0	0	0,00
27 Mottekne avdrag på utlån	-993 462,21	-517 000	-517 000	-528 905,87
28 Overført frå driftsrekneskapen	-1 756,00	0	0	-1 695,00
29 Bruk av tidlegare års udisponert	0,00	0	0	0,00
30 Bruk av disposisjonsfond	-1 000 000,00	-1 000 000	-1 000 000	0,00
31 Bruk av bundne driftsfond	0,00	0	0	0,00
32 Bruk av ubundne investeringsfond	-1 775 000,00	-1 775 000	-715 000	-722 000,00
33 Bruk av bundne investeringsfond	-16 777,50	0	0	-50 801,60
34 Sum finansiering	-30 775 995,71	-30 281 000	-29 813 000	-26 169 402,47
35 Udekt/Udisponert	739 591,47	0	0	0,00

BALANSEREKNEKAPEN

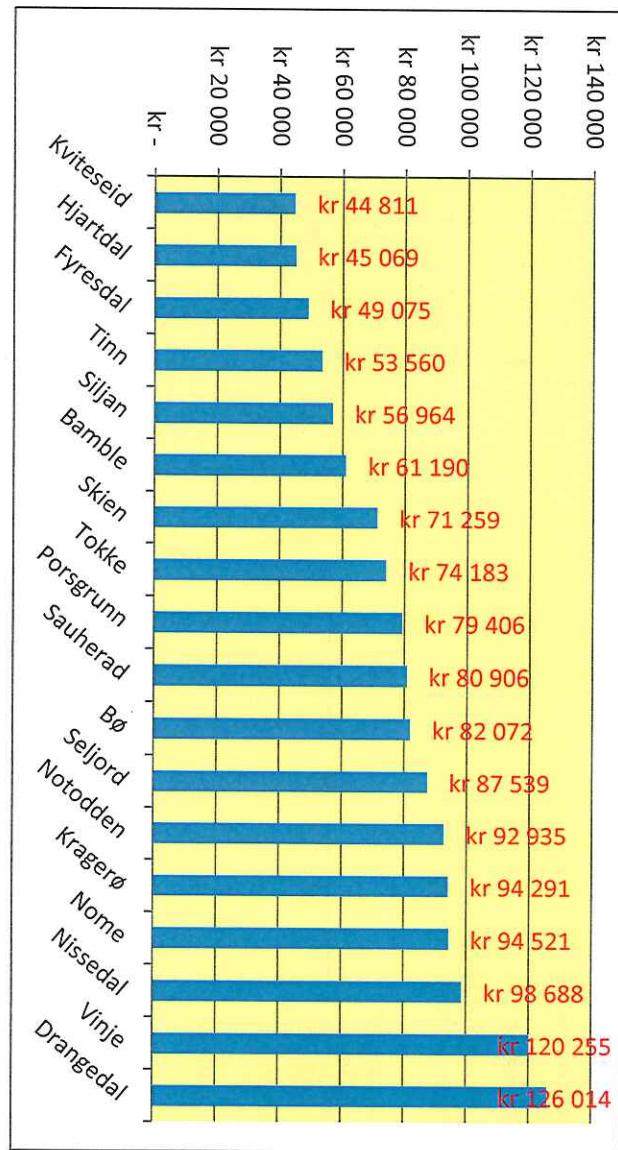
	Note	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015
1	Eigendelar (A.+B.)	725 099 417,78	707 525 690,33
2	A Ahleggsmidlar:	645 459 164,15	613 210 852,38
3	Faste eigedomar og anlegg	282 229 495,89	265 800 000,97
4	Ustyr, maskiner og transportmidlar	7 845 444,64	6 592 830,50
5	Utlån	36 487 236,70	37 145 182,91
6	Aksiar og andeler	37 967 191,00	35 238 461,00
7	Pensionsmidlar	280 929 795,92	268 434 377,00
8	B Omløpsmidlar:	79 640 253,63	94 314 837,95
9	Kortsiktige krav	16 938 032,48	16 086 537,68
10	Premieavvik	18 183 031,68	18 095 721,03
11	Aksjar og andeler	0,00	0,00
12	Sertifikat	0,00	0,00
13	Obligasjoner	0,00	0,00
14	Kasse, postgiro, bankinnskot	44 519 189,47	60 132 579,24
15	Eigenkapital og gjeld (C.+D.)	-725 099 417,78	-707 525 690,33
16	C Eigenkapital:	-69 212 154,10	-75 576 457,70
17	Disposisjonsfond	6 -15 452 120,24	-9 521 377,26
18	Bundne driftsfond	6 -4 709 976,37	-4 320 405,05
19	Ubundne investeringsfond	6 -1 702 392,37	-3 477 392,37
20	Bundne investeringsfond	6 -70 119,49	-85 393,57
21	Rekneskapsmessig mindreforbruk (drift)	-4 812 240,38	-7 625 285,53
22	Rekneskapsmessig meirforbruk (drift)	0,00	0,00
23	Udisponeert i investeringrekneskapen	0,00	0,00
24	Udekt i investeringrekneskapen	739 591,47	0,00
25	Kapitalkonto	7 -47 003 343,50	-54 344 044,70
26	Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK * (drift)	3 798 446,78	3 798 446,78
27	Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK * (inv.)	0,00	0,00
28	D Gjeld:	655 887 263,68	-631 950 233,63
29	Langsiktig gjeld:		
30	Ihendehavarobilgasjonslån	0,00	0,00
31	Pensionsforplikting	-352 080 125,24	-330 508 593,77
32	Sertifikattlån	0,00	0,00
33	Andre lån	-260 779 006,50	-254 720 525,66
34	Kortsiktig gjeld:		
35	Kassekredittlån	0,00	0,00
36	Anna kortsiktig gjeld	-38 856 522,95	-42 266 006,20
37	Premieavvik	-4 171 608,99	-4 455 113,00
38	Memoriakonti	0,00	0,00
39	Ubrukte lånemidlar	14 403 312,19	26 362 312,19
40	Andre memoriakonti	2 240 479,38	1 973 346,38
41	Motkonto for memoriakontiane	-16 643 791,57	-28 335 658,57

* AK = Arbeidskapital (Omløpsmidlar + kortsiktig gjeld)

Langsiktig lånegjeld pr. innbyggjar. Rekneskap 2016

Henta frå SSB sin statistikkbank. Urevideerde KOSTRÅ-tal

Folketal pr. 01.01.2017

Langsiktig lånegjeld i % av drifts- og finansinntekter. Rekneskap 2016

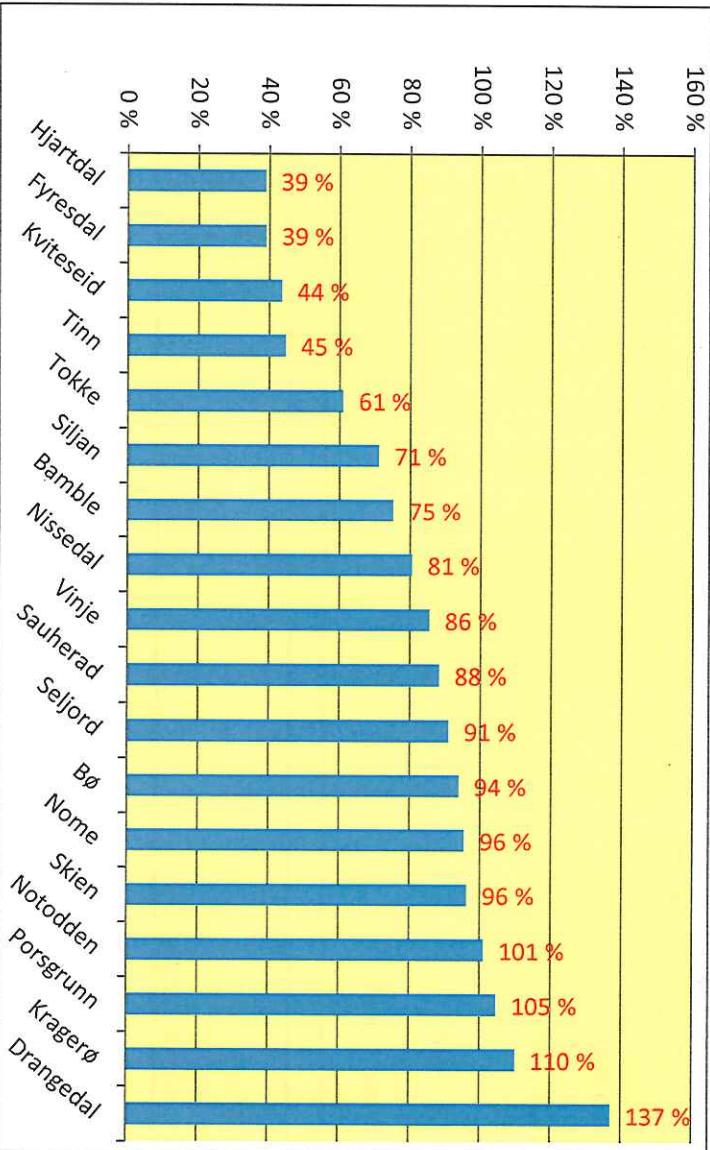
Henta frå SSB sin statistikkbank. Urevideerte KOSTRÅ-tal

Langsiktig lånegjeld er linje 30, 32 og 33 i "Balanserekneskapen"

(Innendehavarobligasjonslån, sertifikatlån og andre lån)

Drifts- og finansinntekter er "Sum driftsinntekter" og "Sum eksterne finansinntekter"

som er linje 10 og 23 i "Økonomisk oversyn - Drift"

Tidlegare låneoversyn har berre teke med "Andre lån". No er det òg teke med "Innendehavarobligasjonslån" og "Sertifikatlån" (som nokre kommunar har, men ikkje Seljord).

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen:	31.12.2015	31.12.2016	Endring
2.1 Omlaupsmidlar	94 314 837,95	79 640 253,63	
2.3 Kortsiktig gield	46 721 119,20	43 028 131,94	
Arbeidskapital	47 593 718,75	36 612 121,69	-10 981 597,06
 Drifts- og investeringsrekneskapen:			
 Anskaffelse av midlar :			
Inntekter driftsrekneskap	282 898 893,64		
Inntekter investeringsrekneskap	2 018 454,54		
Innbetalingar ved eksterne finanstransaksjoner	31 402 050,32		
Sum anskaffelse av midler	316 319 398,50	316 319 398,50	
 Anvendelse av midlar:			
Utgifter driftsrekneskap	269 194 351,22		
Utgifter investeringsrekneskap	29 286 691,80		
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	16 860 951,88		
Sum anvendelse av midlar	315 341 994,90	315 341 994,90	
 Anskaffelse ÷ anvendelse av midlar			
	977 403,60		
Endring ubrukte lånemidler (reduksjon)	-11 959 000,00		
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskap	-10 981 596,40		
 Endring arbeidskapital i balansen	-10 981 597,06		
Differanse	0,66		

Note 2 Pensjon

Generelt om pensjonsordningane i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepension samt AFP/tidlegpension og sikrar alders- og uførepension med samla pensjonsnivå på 66 % saman med folketrygda. Pensjonane samordnast med utbetalning frå NAV.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsrekneskapsførskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadane berekna på ein annan måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt vere skilnad mellom desse to storleikane. Skilnaden mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad vert kalla premieavvik, og skal imtekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket tilbakeførast igjen over dei neste 15 åra for premieavvik 2002-2010, over dei neste 10 åra for premieavvik 2011-2013 og over 7 år for premieavvik 2014 og seinare.

Bestemmelserne betyr òg at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktning er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Økonomiske føresteltrader (§13-5):

	KLP	SPK
Venta avkastning pensjonsmidlar	4,60 %	4,30 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Venta årleg lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Venta årleg i folketrygdas grunnbeløp	2,97 %	2,97 %
Venta årleg vekst i pensjonsreguleringa	2,20 %	
Forhaldstalet frå KMD	1,00	

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktningar og estimatavvik (tal i heile tusen)

Pensjonskostnad (IF § 13-1, C)

	2016	2015
Årets pensjonsoppenting, noverdi	16 454 821	15 556 857
Rentekostnad av påkomen pensjonsforpliktning	13 341 012	12 553 733
- Venta avkastning på pensjonsmidiane	-12 012 556	-11 672 753
Administrasjonskostnader	1 101 068	1 122 347
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	18 884 345	17 560 184
Betalt premie i året	21 159 687	16 957 856
Årets premieavvik	-2 275 342	602 328

Pensjonsmidlar, pensjonsforpliktigar, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2016	2015	
	Arb.gjevaravg.	Arb.gjevaravg.	
Brutto påkommne pensjonsforpliktigar pr. 31.12.	345 243 416	36 595 802	324 549 839
Pensionsmidlar pr. 31.12.	280 912 196	29 776 693	268 424 860
Netto pensjonsforpliktigar pr. 31.12.	64 331 220	6 819 109	56 124 979
			5 949 248
Årets premieavvik	2 275 342	241 186	-602 328
Sum premieavvik tidligare år (pr. 01.01.)	12 321 985	1 318 623	14 947 928
Sum amortisert premieavvik dette året	-1 937 568	-208 146	-2 023 615
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	12 659 759	1 351 663	12 321 985
			1 318 623

Estimatavvik og planendringar

Fond, side 2

	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar
Estimatavvik 1.1. dette år	11 186 147	-704 564	-3 251 431	-12 293 631
Verknaden av planendr. etter § 13-3 bokstav C	0	0	0	0

Korleis premieavvik og amortisering av tidlegare års premieavvik har virka på netto driftsresultat:	Beløp 2016
Netto driftsresultat	-4 509 025
DeraV:	
Premieavvik (inntektsføring)	-2 275 342
Amortisering av tidlegare års premieavvik (utgiftsføring)	1 937 568
Arbeidsgjevaravgift, av "netto" premieavvik (netto inntektsføring)	-33 041
* Påverknad på netto driftsresultat	-370 815
Netto driftsresultat utan premieavvik og amortisering	-4 138 210

Premiefond:	Beløp 2016
Bruk av premiefond til dekning av pensjonspensie	-2 791 514
Arbeidsgjevaravgift	-295 900
* Bruk av premiefond (inkl. arbeidsgjevaravgift)	-3 087 414
* Inneståande på premiefond pr. 31.12.2016	-93 196

Note 3 Garantiansvar

Person, firma, organisasjon	Kommunestyre-vedtak	Beløp pr. 31.12.		Ansvaret går ut
		2016	2015	
Sparebanken DIN (Granvin kulturhus AS)	23/13 02.05.2013	9 451 410,46	9 663 165,53	30.11.2046
Sparebanken DIN (Seljord Idrettslag)	44/12 27.09.2012	300 000,00	400 000,00	31.12.2019
Kommunalbanken (IKA Kongsvinger)	40/14 12.06.2014	1 500 074,40	1 539 550,20	20.11.2054
Sum		11 251 484,86	11 602 715,73	

IKA Kongsvinger er "Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS". Seljord kommune sin eigardele (og garantiansvar) i IKA Kongsvinger er 1,5 %. NAV Seljord har stilt garantiar for depositum (husleige).

Note 4 Krav, langsiktig gjeld og kortsliktig gjeld i høve til kommunale og fylkeskommunale foretak etter § 11 og § 27 i kommunelova

Pr. 31.12.2016 har Seljord kommune ikkje slike krav eller slik gjeld.

Note 5 Aksjar og andelar som er førde opp som anleggsmidlar

Verksemdas namn	Antal	Pålydande/ Historisk kost	Balanseført verdi	Eigarandel i verksemda
Rehabiliteringssenteret AIR AS	2 aksjar	500,00	1 000,00	0,10 %
Biblioteksentralen, AL	3 andelsbrev	300,00	900,00	0,08 %
E134 og RV36 Telemark AS	10 aksiar	1 000,00	10 000,00	2,50 %
Granvin Kulturhus AS	2 550 aksjar	1 000,00	2 550 000,00	28,65 %
E134 Haukelivegen AS	10 aksjar	1 000,00	10 000,00	2,22 %
Hjalathornet Radio AS	20 lutar	500,00	10 000,00	0,13 %
KLP. Fellesordninga KLP. Sjukepleiarordninga	Eigenkap.innskot	5 789 852,00		
Kommunekraft A/S	1 aksje	1 000,00	1 000,00	0,31 %
Kulturlandskapssenteret i Telemark AS	4 aksjar	2 500,00	10 000,00	2,72 %
Møtestad Seljord AS	40 aksjar	000,00/2 500,00	100 000,00	40,00 %
Norsk Bane AS	72 aksjar	000,00/1 030,00	74 160,00	0,71 %
Odda vegfinans AS	10 aksjar	1 000,00	10 000,00	4,00 %
Renovest IKS	Imskofspilt	2 250 000,00	22,50 %	
Seljord Næringshage AS	100 aksjar		10 000,00	23,26 %
Seljord Personal AS	100 aksjar	1 000,00	100 000,00	100,00 %
SN Eigedom AS	833 aksjar	000,00/1200,00	999 600,00	
Telemark Bilruter AS	60 aksjar	200,00	12 000,00	
Telemark Bilruter AS	150 aksjar	6 000,00	900 000,00	2,72 %
Telemark Bilruter AS	100 aksjar	3 000,00	300 000,00	
Telemark Interkommunale Næringsfond	Andel av fond	31 000,00	0,58 %	
Telemark Kommunerevisjon IKS	Andelselskapskap.	13 285,00	1,11 %	
Agter og Telemark Kontrollutvalgssekr. IK	Andel driftsfond	16 500,00	1,60 %	
Vest-Tellemark Kraftlag AS	19 000 aksjar	1 000,00	19 000 000,00	19,00 %
Vest-Tellemark Blad AS	320 aksjar	100,00	32 000,00	6,99 %
Vest-Tellemark Næringsbygg AS	371 A1-aksjar	1,00	371,00	
Vest-Tellemark Næringsbygg AS	650 000 A2-aksjar	1,00	650 000,00	11,90 %
Vest-Tellemark Næringsbygg AS	79 000 A2-aksjar	1,00/6,00	474 000,00	
Visit Telemark	10 aksjar	1000,00	10 000,00	1,19 %
Åmotsdal Grendehus L/L	50 lutar	1 000,00	50 000,00	21,32 %
Athus Næringspark AS	2450 aksjar		2 450 000,00	
Athus Næringspark AS	50 aksjar	00 00/20 000,00	1 000 000,00	50,00 %
Sum		37 967 191,00		

Samla balanseført verdi pr. 31.12.2016 er **kr 2.728.730,00** høgare enn pr. 31.12.2015. Dette skuldast imbetaling av eigenkapitaltilskot i KLP på kr 719.130,00 og aksjekvitidning i Athus Næringspark AS på kr 1 000 000,00, kjøp av aksjer i SN Eigedom AS på kr 999.600,00 og aktivering av aksjer i Visit Telemark AS på kr 10.000,00.

Note 6 - Avsetjing til fond og bruk av fond

Bundne driftsfond - kap. 251	2016	2015
Beholdning pr.01.01	4 320 405,05	5 355 562,60
Bruk av bundne driftsfond i driftsrekneskapen	2 832 376,54	3 931 780,81
Bruk av bundne driftsfond i invest.rekneskapen	0,00	0,00
Avsetjing til bundne driftsfond	3 221 947,86	2 896 623,26
Beholdning pr. 31.12	4 709 976,37	4 320 405,05

Bundne investeringsfond - kap. 253	2016	2015
Beholdning pr.01.01	3 477 392,37	4 163 711,15
Bruk av bundne investeringsfond i invest.reknn.	1 775 000,00	722 000,00
Avsetjing til bundne investeringsfond	0,00	35 681,22
Beholdning pr. 31.12	1 702 392,37	3 477 392,37

Disposisjonsfond - kap. 256	2016	2015
Beholdning pr.01.01	9 521 377,26	5 998 524,58
Bruk av disposisjonsfond i invest.reknn.	1 000 000,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsrekneskapen	2 601 894,74	837 412,20
Avsetjing til disposisjonsfond	9 532 637,72	4 360 264,88
Beholdning pr. 31.12	15 452 120,24	9 521 377,26

Samla avsetjing og bruk av fond i året	2016	2015
Beholdning pr.01.01	17 404 568,25	15 651 569,30
Avsetjingar	12 756 089,00	7 294 993,56
Bruk av avsetjingar	8 226 048,78	5 541 994,61
Netto avsetjingar (Negativt tal betyr netto forbruk)	4 530 040,22	1 752 998,95
Beholdning pr. 31.12	21 934 608,47	17 404 568,25

Driftsrekneskapen/-budsjettet	2016			
Fondstype	1A Driftsrekneskapen		1B Driftsrekneskapen	
Avsetjing og bruk	Rekneskap	Budsjett	Reknepap	Budsjett
Til ubundne avsetjingar	9 466 285,53	9 466 000	66 352,19	77 000
Til bundne avsetjingar	1 944 066,33	1 961 000	1 277 881,53	910 000
Bruk av ubundne avsetingar	2 509 000,00	2 509 000	92 894,74	100 000
Bruk av bundne avsetjingar	2 12 000,00	2 12 000	2 620 376,54	2 028 000
Netto avsetjing	8 689 351,86	8 706 000	-1 369 037,56	-1 141 000

Note 7 Kapitalkonto

	Debet	Kredit
Inngående balanse		54 344 044,70
Sal av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	407 600,00	
Avskriving av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	11 191 232,74	
Aktivering av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel		29 280 941,80
Nedskriving av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	0,00	
Kjøp av aksjer og andeler		1 999 600,00
Nedskriving/Oppskriving aksjer/andeler	0,00	10 000,00
Aktivert egenkapitalinnskot KLP (Kommunal Landspensjonskasse)		719 130,00
Avdrag på utlån - driftsrekneskapen (sosiallån)	47 500,00	
Avdrag på utlån - investeringssrekneskapen (startlån)	993 462,21	
Avskriving på sosiallån	44 144,00	
Utlån - driftsrekneskapen (sosiallån)		139 932,00
Utlån - investeringssrekneskapen (startlån)		287 228,00
Avdrag på eksterne lån		8 971 518,50
Bruk av midler fra eksterne lån	26 989 000,00	
Endring pensjonsansvar, inkl. arbeidsgjeveravgift (høgding)	21 571 531,47	
Endring av pensionsmidler, inkl. arbeidsgjeveravgift (reduksjon/høgding)	5 600 205,00	18 095 623,92
Utgående balanse	47 003 343,50	
Sum	113 848 018,92	113 848 018,92

Note 8 Sal av finansielle anleggsmiddel

Seljord kommune har ikke selt finansielle anleggsmiddel i 2016.

Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27

	Legevaktsentral 1)	Gjeldsrådgjevar 2)
Overføring fra Seljord kommune	1 879 595,90	83 686,99
Overføring fra Kviteseid kommune	1 178 358,01	68 522,24
Overføring fra Fyresdal kommune	0,00	37 013,24
Overføring fra Nissedal kommune	0,00	40 776,35
Overføring fra Tokke kommune	0,00	62 905,66
Overføring fra Vinje kommune	0,00	104 636,83
Resultat av overføringer	3 057 953,91	397 541,31
Samarbeidet sine eigne inntekter	1 686 472,01	16 887,00
Samarbeidet sine direkte utgifter	4 539 240,85	414 428,31
Husleige (reinhald, straum, komm.avg.)	115 491,28	0,00
Andre driftsutgifter (IT, forsikring, telefon etc.)	89 693,79	0,00
Resultat av verksemnda	0,00	0,00

1) "Avtale om samarbeid om drift av interkommunal legevaltsentral/legevakt i Seljord for kommunane Kvitesed og Seljord". Avtale underskriven 18.12.2008 av ordførarane i Kviteseid og Seljord.

2) "Samarbeidsavtale om gjeldsrådgjevar". Avtale underskriven 13.01.2009 av rådmennene i Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje. Samarbeidet gjeld 60 % stilling som gjeldsrådgjevar i Vest-Telemark. Samarbeidet gjeld fra 01.01.2009. Stillinga er lokalisert til NAV Seljord.

Note 10 Sjølvkostområder

Område	Resultat 2016				Balansen 2016	
	Inntekter	Kostnader	Overskot Underskot (-)	Året deknings- grad i % 1)	Avsetjing (-)/ Bruk av dekningsgrads- fond (inkl. renter)	Sjølvkostfond/ framførbart underskot (-) pr. 31.12 2) (inkl. renter)
Renovasjon	4 215 435	4 370 440	-155 005	96,5 %	150 632	186 542
Vatn	5 026 428	4 491 684	534 744	111,9 %	-540 106	591 127
Avløp	4 273 611	4 322 181	-48 570	98,9 %	0	-1 075 748
Slam	1 085 743	1 464 011	-378 268	74,2 %	50 063	-330 547
Feiing/Tilsyn	1 211 586	1 080 372	131 214	112,1 %	0	-44 086
Oppmåling	565 406	838 295	-272 889	67,4 %	0	0
Byggjesak	677 044	672 360	4 684	100,7 %	-5 912	76 463
Plan 3)	0	0	0	*	0	0

1) Årets dekningsgrad før eventuell avsetjing til/bruk av sjølvkostfond.

2) Sjølvkostfond er bundne driftsfond. Desse kan berre brukast til dekning av framtidige utgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Sjølvkostfond må nyttast innan ein 3-5 års periode. Når det gjeld renovasjon og slam er ein lovpålagt å ha sjølvkost (100 % dekningsgrad). På dei andre områda kan ein ha lågare dekningsgrad. Det er ikkje lov (over tid, dvs. 3-5 år) å ha høgare dekningsgrad enn 100 % (sjølvkost). På VARF-området (vatn, avløp/slam, renovasjon og feiing/tilsyn) har Seljord kommune over lengre tid praktisert eigenbetaling til sjølvkost.

3) Det har ikkje vore handsama plansaker i 2016.

Disposisjonsfond (balansekonto 25650001)

Disposisjonsfond pr. 31.12.2005	455 063,96
Avsetjing til disposisjonsfond i 2006	2 841 437,10
Bruk av disposisjonsfond i 2006	-355 169,31
Disposisjonsfond pr. 31.12.2006	2 941 331,75
Avsetjing til disposisjonsfond i 2007	5 796 682,83
Bruk av disposisjonsfond i 2007	-502 442,61
Disposisjonsfond pr. 31.12.2007	8 235 571,97
Avsetjing til disposisjonsfond i 2008	4 726 505,37
Bruk av disposisjonsfond i 2008	-3 278 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2008	9 684 077,34
Avsetjing til disposisjonsfond i 2009	1 334 163,50
Bruk av disposisjonsfond i 2009	-5 113 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2009	5 905 240,84
Avsetjing til disposisjonsfond i 2010	2 068 527,30
Bruk av disposisjonsfond i 2010	-3 749 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2010	4 224 768,14
Avsetjing til disposisjonsfond i 2011	3 281 356,53
Bruk av disposisjonsfond i 2011	-1 328 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2011	6 178 124,67
Avsetjing til disposisjonsfond i 2012	235 539,96
Bruk av disposisjonsfond i 2012	-1 590 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2012	4 823 664,63
Avsetjing til disposisjonsfond i 2013	1 962 669,73
Bruk av disposisjonsfond i 2013	-5 095 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2013	1 691 334,36
Avsetjing til disposisjonsfond i 2014	5 005 315,38
Bruk av disposisjonsfond i 2014	-1 091 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2014	5 605 649,74
Kommunestyresak 66/14. Opphavleg budsjett 2015. Delingstimer i basisdag 6./7. kl. barneskule	-250 000,00
Kommunestyresak 7/15. Disponeering av mindreforbruk 2014	4 204 136,85
Formannskapsakk 66/15 (§ 13). Persienner Flatdal skule	-85 000,00
Formannskapsakk 73/15 (§ 13). Vasslitlik Gamleå Bjørgeøyanne	-160 000,00
Kommunestyresak 88/15. Grunnutdanning brannmannskap	-200 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2015	9 114 786,59
Kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 Opphavleg driftsbudsjett 2016	-810 000,00
Kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 Aksjar SN Egedom As	-1 000 000,00
Kommunestyresak 4/16, 28.01.2016 Utvida barnehageoppdrag	-1 000 000,00
Kommunestyresak 37/16, 07.04.2016 Endra leigeavtale Granvin kulturhus	-45 000,00
Kommunestyresak 40/16, 12.05.2016 Korkgranaulat kustgrasbane, Seljord IL	-200 000,00
Kommunestyresak 45/16, 22.06.2016 Disponeering av mindreforbruk 2016	7 625 285,53
Kommunestyresak 55/16, 22.06.2016 Lyntogforum	-25 000,00
Kommunestyresak 58/16, 22.06.2016 Medisinsk utstyr legevakta	-375 000,00
Kommunestyresak 59/16, 22.06.2016 Flaumvoll mot Vallåri, Seljord IL	-54 000,00
Kommunestyresak 80/16, 20.10.2016 Budsjettkontroll pr. 12. 10.2016	1 386 000,00
Kommunestyresak 108/16, 15.12.2016 Finansrapportering (lågare låneavdrag)	455 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2016	15 072 072,12
Disponeering i 2017 av mindreforbruk 2016 (rådmannens innstilling)	4 812 240,38
Disponert i økonomiplan 2017-2020. Årsbudsjett 2017. Opphavleg budsjett	-3 189 000,00
Disponert i økonomiplan 2017-2020. Årsbudsjett 2017. Verifikasjon i 2017 (ksak 13/17, 29/17 og 30/17)	-1 200 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2017 (pr. 31.03.2017, inkl. disponering av mindreforbruk 2016)	15 495 312,50
Disponert i økonomiplan 2017-2020. Årsbudsjett 2018	-2 038 000,00
Disponert i økonomiplan 2017-2020. Årsbudsjett 2019	-1 789 000,00
Disponert i økonomiplan 2017-2020. Årsbudsjett 2020	-2 004 000,00
Disposisjonsfond pr. 31.12.2020	9 664 312,50
Utgående balanse 31.12.2005	455 063,96
Endring 2006-2014	5 150 585,78
Endring 2015	3 509 136,85
Endring 2016	5 957 285,53
Endring 2017	15 495 312,50
Endring økonomiplan 2017-2020 for åra 2018, 2019 og 2020	-5 831 000,00
Pr. 31.12.2020	9 664 312,50

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 17/06779

Arkivkode

Saksbehandler Ingebjørg Liland

Handsama av	Møtedato	Saknr
1 Seljord kontrollutval	07.06.2017	8/17

Årsrekneskap og årsmelding 2016 for Seljord kommune - kontrollutvalet si uttale

Seljord kontrollutval har handsama saken i møte 07.06.2017 sak 8/17

Møtehandsaming

Økonomisjef Halgeir Brekke presentera Seljord kommunes årsrekneskap for 2016. Rådmannen la fram årsmeldinga.

Oppdragsrevisor Elizabeth Kasin presentera revisor sin rapport til kontrollutvalet.

Votering

Samrøystes for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalet si uttale til Seljord kommune sitt årsrekneskap for 2016:

Kontrollutvalet har handsama årsrekneskapen for 2016. Saman med årsrekneskapen følgde rådmannen si årsmelding. Telemark Kommunerevisjon IKS har avlagt revisjonsmelding for rekneskapsåret 2016.

Årsrekneskapen viser kr. 191 681 414, 71 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 4 812 240, 38. Netto driftsresultat er på kr. 4 509 025,15. Investeringsrekneskapen viser eit udekt beløp på kr 739 591, 47.

Kontrollutvalet meiner at presentasjonen av årsrekneskapen med tilhøyrande spesifikasjoner og noter tilfredsstiller brukaren sitt informasjonsbehov og gjev eit riktig inntrykk av dei forhold som årsrapporten til rådmannen omhandlar.

Kontrollutvalet meiner mindreforbruket må disponerast og udekt beløp i investeringsrekneskapen må dekkast inn i kommunen sitt kommande årsbudsjett. Kontrollutvalet har elles inga merknadar til årsrekneskapen for Seljord kommune for 2016, og sluttar seg til rapport frå revisor datert 21.04.2017.

Uttalen sendas kommunestyret med kopi til formannskapet.

KOMMUNEREVISJON IKS

Hovedkontor:

Postboks 2805, 3702 Skien

Tlf.: 35 91 70 30

e-post: post-ikr@tekomrev.no

www.tekomrev.no

Kontrollutvalet i Seljord kommune
v/ Temark
Postboks 4
3833 BØ I TELEMARK

Distriktskontor:
Postboks 83, 3833 Bø
Tlf.: 35 05 90 00

Foreaksregisteret:

985 867 402 MVA

Rapport om revisjon av rekneskapen til Seljord kommune for 2016

Kommuneloven § 78 nr. 5 seier at revisor skal rapportere resultata av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalet. Denne rapporten er utarbeidd for å forklare vår revisjon av årsrekneskapen betre enn det som kjem fram av revisjonsmeldinga. Rapporteringa tek og utgangspunkt i dokumentet «Overordna revisjonsstrategi for rekneskapsrevisjon», som tillegare er lagt fram for kontrollutvalet og som visar fokusområde for rekneskapsåret 2016.

Revisjonsmeldinga

Revisjonsmeldinga er datert 21. april 2017 og er ei såkalla normalmelding. Dette tyder at vi ved revisjon av årsrekneskapen ikke har avdekkja vesentlege feil eller manglar som krev etterhald eller presiseringar i revisjonsmeldinga.

Revisjonsmeldingar frå og med 2016 har ei anna oppbygging og inneholder ytterlegare informasjon. Meldinga startar med hovudkonklusjonen. Meldinga inneholder vidare eit avsnitt om «Ytterlegare informasjon». Hensikta er å avgrense det som omfattast av revisjonsmeldinga. Revisor uttalar seg bare om årsrekneskapen og den delen av årsmeldinga som omfattast av det lovbestemte kravet i KL § 48, 5. ledd.

Vi ser det likevel som vår oppgåve å lese ytterlegare informasjon for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom ytterlegare informasjon og årsregnskapet. Dersom den ytterlegare informasjonen inneholder vesentleg feilinformasjon er vi pålagt å rapportere dette.

Under avsnittet «Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen» er det greia ut meir detaljert om enkelte element i det utførte revisionsarbeidet. Dette er revisjonshandlingar som også har vært utført tidlegare, men som nå rapporterast i revisjonsmeldinga.

Årsrekneskapen

Årsrekneskapen vart framlagt av rådmannen 2. mars 2017 og inneheldt alle pliktige oversiktar og noter iht. Forskrift om årsregnskap og årsberetning og kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 6.

Vi har ikkje avdekt vesentlege feil eller manglar med omsyn til registrering og dokumentasjon av reknereksplyssningar, jf. Forskrift om årsregnskap og årsberetning § 2 og lov om bokføring.

• Driftsrekneskapen

Driftsrekneskapen viser eit netto driftsresultat på kr 4 509 025,15 og eit mindreforbruk på kr 4 812 240,38. Både driftsinntekter og driftsutgifter er høgare enn budsjettet. Den største utgiftsposten i reknerekspen er løn som utgjer 53,8 % av driftsutgiftene, eller 66,4 % dersom ein tek med sosiale utgifter og pensjonspremie.

Kommunane kan sjølv velje om dei vil nytte seg av reknearkmodellen eller forenkla modell ved berekning av minste tillate låneavdrag. Seljord kommune har valt å nytte seg av reknearkmodellen ved berekning av minste tillate låneavdrag. Dette gjev eit låneavdrag som er 72 % av berekninga av minste tillate låneavdrag etter forenkla modell. Differansen mellom modellane er omlag kr 3 millionar. Seljord kommune har utgiftsført om lag kr 7,7 millionar i driftsrekneskapen for 2016, medan avskrivingane er utgiftsført med om lag kr 11,2 millionar. Anleggsmidla avskrivast med like store årlege beløp som anleggsmidla levetid. Dette syner at Seljord kommune må betale avdrag på lån for anleggsmiddel etter at den økonomiske levetida er gått ut.

• Investeringsrekneskapen

Investeringsrekneskapen viser eit udekt beløp på kr 739 591,47. Dette må dekkas inn i komande årsbudsjett. Seljord kommune har i 2016 hovudsakleg brukt fellesfinansiering av sine investeringar i anleggsmiddel. Dette er i tråd med investerings-veglearen. Det er investering i nytt vassverk i Seljord som er den største investeringa i 2016, som den også var i 2015. Vassverket er i 2016 aktivisera med utgifter på kr 22,2 millionar.

• Balanserekneskapen

Balansen gjev informasjon om kommunens eigedeler, gjeld og eigenkapital. Det er difor viktig at denne til ei kvar tid viser mest mogleg korrekte verdiar. Vi har kontrollert at administrasjonen har hatt ein gjennomgang av balansepostane i høve til bokføringslovas krav til dokumentasjon. Etter vår mening har kommunen i år fått på plass ein god dokumentasjon av balansepostane. Seljord kommune har ein svært omfattande balanse og den kan etter revisors mening reduserast, blant anna bundne fond utan bevegelsar på mange år.

Økonomisk situasjon

- Netto resultatgrad (forholdstalet mellom netto driftsresultat og driftsinntekter) er 1,6 % ved utgangen av 2016. Dette er noko lågare enn nivået staten v/Teknisk berekningsutval har sett for ein sunn økonomi (1,75 % i kommunane).

- Seljord kommunens langsiktige lånegjeld utanom pensionsførpliktingar har i 2016 auka til kr 260,8 millionar. Auka er på om lag kr 6,1 millionar frå 2015. Lånegjelda er høg.
- Likviditetsgrad 2 er forholdet mellom omlaupsmidlar og kortsiktig gjeld, som er anbefale å vera >2 . Denne var i 2016 på 1,6 når premieavviket er halde utanom berekninga. Seljord kommune bør styrke sin likviditet, slik at kommunen klarer å dekkje sine førpliktingar etter kvart som dei forfall til betaling.
- Kommunens samla disposisjonsfond er ved årsavslutninga om lag kr 15,5 millionar. Årets mindreforbruk gjev Seljord kommune ei moglegheit til å styrke disposisjonsfondet ytterlegare.
- Ubruka lånemidlar er om lag kr 14,4 millionar ved utgangen av rekneskapsåret. Dette gjer at kommunen kan redusere låneopptak i kommande år og nytte ubruka lånemidlar som finansieringskjelde.

Vi viser elles til rådmannen sine eigne analyser av den økonomiske situasjonen i årsmeldinga.

Budsjettkontroll

Revisor skal i følgje forskrift om revisjon § 3 sjå etter at beløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett, og at det ligg føre gyldige løyvingar for den bruk av midlar som rekneskapen viser. Vi har kontrollert at opphavleg budsjett og budsjettreguleringar i årsrekneskapen er i samsvar med dei vedtaka som er fatta i kommunestyret og at årsrekneskapen er i samsvar med dette. Kommunestyret ga i sak 35/16 rådmannen fullmakt til å kjøpe ein bustad til å huse flyktningar. Kjøpekontrakt vart undertekna 21. november 2016. Kjøpet på ca. kr. 2,4 millionar burde vore behandla som ein budsjettendring i kommunestyrets desembermøte. Ut over dette har vi ikkje funnet vesentlege avvik.

Finansforvaltning

Vi har kontrollert at kommunens finansrapportering er i samsvar med vedteke finansreglement, jf. forskrift om finansforvaltning. Vi har også kontrollert at finanspllasseringane er i samsvar med strategien i finansreglementet. Vi har ikkje funne vesentlege avvik.

Årsmeldinga

Vi fekk framlagt årsmeldinga 31. mars 2017. Vi har kontrollert at rekneskapstala er konsistente med årsrekneskapen og at han inneholder pliktige opplysningar i samsvar med kommunelovens § 48 nr. 5, forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10 og KRS nr. 6. Årsmeldinga gjev etter vår mening ei god skildring av den økonomiske situasjonen i Seljord kommune og inneholder elles alle pliktige opplysningar.

Rådmannen sin økonomiske internkontroll

Rådmannens internkontroll er ein viktig del av eigenkontrollen og er med på å sikre kvalitet og effektivitet i tenesteproduksjonen, at lovar og reglar etterlevast og at det ikkje skjer uønskte hendingar i kommunen. Den økonomiske internkontrollen vil og ha betydning for kommunens økonomistyring. Manglar ved internkontrollen vil kunne føre til risiko for feil i årsrekneskapen og kunne føre til auka risiko for økonomiske mislegheter.

Revisor skal i samsvar med forskrift om revisjon § 3 sjå etter at kommunen har ordna den økonomiske internkontrollen på ein tryggande måte og med forvarleg kontroll. Dersom det vert avdekt feil og manglar i dei interne rutinane, skal revisor rapportere dette til kontrollutvalet.

Vi har dette året hatt fokus på internkontrollbesøk på Seljord ungdomsskule, Tussejuv barnehage og Nesbukti pleie- og omsorgssenter, rutinar for finansrapportering og rapportering av investeringsbudsjettet, avstemmingsrutinar og samla oversikt over kven som har rett til å tilvise og attestere. Internkontrollbesøka avdekkja ikkje vesentlege avvik i internkontrollen, men dei vitja einingane mangla skriftleg dokumentasjon på dei ulike rutinane.

Seljord kommune har i år klart å oppfylle krav i forskrift om finansrapportering og investeringsbudsjett. Vidare er det svært gledeleg å sjå at kommunen har klart å dokumentere alle vesentlege balansepostar ved årsavsluttinga. Kommunen kan i år syne til ei samla oversikt over kven til som har tilvisingsmynde, men dei har ikkje fått på plass ei oversikt over kven som har rett til å attestera. Dette bør difor kome på plass i 2017.

I året som gjekk har revisor tatt opp nokre saker om offentleg støtte. Desse sakene syner at kommunen ikkje har rutinar som sikrar at krava i EØS-regelverket vert oppfylt. Det bør derfor utarbeidast rutinar som sikrar og dokumenterer dette. Mellom anna må kommunen informere tilskotsmottakar i brevform.

Forvaltningsrevisjon

Det vart i 2016 vedteke å ha ein forvaltningsrevisjon om offentleg anskaffingar. Denne forvaltningsrevisjonsrapporten er berekna å vere ferdig i løpet av hausten 2017.

Mislegheter

Det er viktig at kommunen har rutinar for å førebyggje og avdekke mislegheter. Vi har årleg møte med leingga i kommunen, med fokus på etiske retningslinjer, sakshandsamingsreglar, antikorrupsjon mv. Vi har også kontinuerleg fokus på dette i vår revisjon av rekneskapen. Vi har ikkje oppdaga mislegheter i vårt arbeid med reknesapsrevisjon i 2016.

Særattestasjoner og rådgiving

Vi utfører årleg ein del attestasjonsoppgåver for kommunen. Nokre attestasjoner blir utført i samsvar med lov og forskrift og andre i samsvar med krav stilt av eksterne tilskotsgjevarar. Felles for dei alle er at vi fylgjer internasjonale standardar for attestasjonsoppdrag.

Fylgjande særattestasjonar er gjennomført det siste året:

- Mva. kompensasjon, 6 terminar
- Spelemidlar, Eventyrøy kunstgras, balløkke og friidrettsanlegg (tre rekneskap)
- Kommunalt rusarbeid 2016
- Russurskreyjande tenester
- Rapportering om tal på PU
- Rapporter utgifter til barnevernstiltak mindreårige flyktningar

Vi yter også rådgivingstener til administrasjonen, både i form av større utredningar og løypande enkeltpørsmål. Vi har i år kome med innspel til nytt økonomireglement og rutinar for innkjøp.

Oppsummering

Vi meiner framstillinga ovanfor kan vere eit godt grunnlag for kontrollutvalets oppfølging av rekneskapsrevisjonen for 2016. Viktige tilhøve som ikkje er endeleg avklara ved avslutting av revisjonen for 2016, vil bli fylgt opp i samband med revisjonen for 2017.

Vi meiner at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og tilrår at det fastsettast som Seljord kommunens sin årsrekneskap for 2016. Mindreforbruket i driftsrekneskapen må disponerast og udekt i investeringsrekneskapen må dekkas inn i kommunens kommande årsbudsjett.

Skien, 21. april 2017

Telemark kommunerevisjon IKS

Kjetil Ekman
oppdragsansvarleg/
statsautorisert revisor

Elizabeth Kasin
oppdragsrevisor

vedlegg: Melding frå revisor for 2016

kopi til: Rådmannen
økonomisjef Halgeir Brekke

Seljord kommune

Arkiv: 210
Saksnr.: 2017/1109-1
Sakshand.: Kari Gro Espeland
Direkte tlf.: 35065106
Dato: 30.05.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Eldreråd	5/17	06.06.2017
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	5/17	06.06.2017
Formannskap/økonomiutval	60/17	08.06.2017
Kommunestyret	57/17	15.06.2017

Årsmelding 2016 for Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:
1 Årsmelding 2016

Saksutgreiling:

Rådmannen legg fram årsmelding 2016 for Seljord kommune. Tilhøyrande dokument frå Telemark kommunerevisjon IKS vert lagt fram for formannskapet direkte i møtet den 8. juni og som vedlegg til saka til kommunestyret den 15. juni.

Kontrollutvalet handsamar årsmeldinga i møte 07.06.2017.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge fylgjande framlegg til vedtek fram for kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner Årsmelding 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Eldreråd - 06.06.2017

Samråystes vedteke.

Vedtak i Eldreråd - 06.06.2017

Kommunestyret godkjenner Årsmelding 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 06.06.2017

Samråystes vedteke.

Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 06.06.2017

Kommunestyret godkjenner Årsmelding 2016 for Seljord kommune.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge fylgjande framlegg til vedtek fram for kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner Årsmelding 2016 for Seljord kommune.

Formannskapet gjekk igjennom årsmeldinga og koma med enkelte presiseringar. Desse vert teke med i årsmeldinga når denne vert lagt fram for kommunestyret.

Samråystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 08.06.2017

Formannskapet rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:

Kommunestyret godkjenner Årsmelding 2016 for Seljord kommune.

Utskrift til:

Seljord kommune

Årsmelding 2016

Innhold

Innleiding	3
Ordføraren har ordet.....	3
Medlemer i politiske organ i 2016	4
Statistikk over politiske vedtak og saker	4
Rådmannen har ordet	5
Administrativ organisasjon og leiing	6
Medarbeidrarar og personalpolitikk.....	6
Rekruttering og kompetanse.....	6
Heiltid/deltid	7
Bedriftshelseteneste	8
HMS – helsefremjande arbeid.....	8
Nærværssarbeid.....	8
Livsfase	9
Likestillings- og diskrimineringsarbeid	10
Revidering av retningsliner og etablering av rutinar	10
Etikk	10
Mål og resultat for Seljord kommune.....	11
Overordna mål	11
Hovudmål 1	11
Hovudmål 2	12
Hovudmål 3	13
Hovudmål 4	14
Hovudmål 5	18
Kontroll og tilsyn - Internkontroll	20
Samfunnstryggleik og beredskap.....	21
Kommunen si økonomiske stilling	22
Investeringar	24
Prosjekt 571 Nytt vassverk i Seljord.....	24
Økonomi for programområda	26
Saker til handsaming i kommunestyret i 2016	32

Innleiring

Denne årsmeldinga skildrar tilhøve som er viktige for å vurdere kommunen si økonomiske stilling og resultat som ikkje går fram av årsrekneskapen, og andre tilhøve som er viktige for kommunen.

Ordføraren har ordet

2016 har vore eit godt år for Seljord kommune der vi gjer opp rekneskapen for 2016 med eit mindre forbruk/overskot som kan nyttast til å styrke eigenkapitalen vår. Seljord kommune skal levere gode tenester til innbyggjarane våre og tenestane skal også vera av god kvalitet. Dette la politikarane til grunn når budsjettet for 2016 vart lagt og det er det Rådmannen og øvrige tilsette har jobba etter. Vi kan vera godt fornøgd med dette arbeidet sjølv om me har eit forbettingspotensiale på nokre områder. Seljord kommune får sine økonomiske rammer frå Storting og Regjering og skal då løyse lovpålagte oppgåver innanfor ulike fagområde. Kommuneøkonomi er alltid eit politisk tema som blir diskutera på ulike nivå og slik har det også vore i 2016.

Kommunepolitikarane skal sjå inn i "glaskula" kva kan vi vente oss av moglegheitar og utfordringar og legge planar utifrå dette. Det arbeidet avsluttast kvart år med kommunebudsjettet for neste år og økonomiplan for dei neste åra, og vi har lagt eit noko strammare budsjett for 2017 enn det vi hadde i 2016.

Folketalsutviklinga i Seljord har over tid vore nokolunde stabil på rundt 3000 innbyggjarar men det er ei heilt klar politisk målsetjing at dette må aukast. Det har politikarane lagt som ei målsetjing og tiltak i budsjettet og for arbeidet i 2017.

I samband med at Dyrsku`n i september feira 150 års jubileum hadde vi besøk av HKH Kronprins Haakon og HKH Kronprinsesse Mette Marit. Ramma rundt og gjennomføringa av jubileumsprogrammet var av veldig høg kvalitet og var ei historisk hending for Seljord. Det er ei spennande oppgåve å vera ordførar i Seljord, det skjer mykje og vi har eit aktivt og framgangsrikt næringsliv og vi har eit høgt nivå på det frivillige arbeidet. Ein stor takk til administrasjonen og alle tilsette i Seljord kommune for eit svært godt arbeid og resultat i 2016.

Halfdan Haugan

Ordførar i Seljord kommune

Medlemer i politiske organ i 2016

Kommunestyret

Ordførar Halfdan Haugan (A)
 Varaordførar Jon Svartdal (H)
 Trond Johnsen (A)
 Eivind Skogheim (A)
 Hallgeir Ofte (A)
 Hanne Norgaard (A)
 Mona Helen Haugan (A)
 Solveig Sundbø Abrahamsen (H)
 Edvard Mæland (H)
 Gunnar Eilefstad (H)
 Pia Groven-Robertsen (H)
 Kristian Espeland (KrF)
 John Olav Haugetuft (Sp)
 Marianne Vadder (Sp)
 Henry Mæland (Sp)
 Beate Marie Dahl Eide (Sp)
 Lars Bjaadal (Sp)
 Liv Grethe Ekre (Sp)
 Peter Fjågesund (MDG)
 Margit Elise Karlsen (V)
 Arvid Martin Vala (FrP)

Ungdomsråd

Ingebjørg Skogheim Skræi
 Cassandra Bringsås
 Øyunn Ralle Lognvik
 Anna Nenseter Jensen
 Malin Tengren person
 Marie Bjålid
 Fredrik Flatland
 Pia Groven-Robertsen (Politisk valt)

Formannskap/økonomiutval

Ordførar Halfdan Haugan (A)
 Varaordførar Jon Svartdal (H)
 Hanne Norgaard (A)
 Gunnar Eilefstad (H)
 Henry Mæland (Sp)
 Beate Marie Dahl Eide (Sp)
 Margit Elise Karlsen (V)

Plan, miljø og teknisk utval

Edvard Mæland (H) - Leiar
 Trond Johnsen (A)
 Marianne Vadder (Sp)
 Lars Bjaadal (Sp)
 Peter Fjågesund (MDG)
 Pia Groven-Robertsen (H)
 Mona Helen Haugan (A)

Kontrollutval

Sigrun Dyrland Eidal (Sp)
 Metta Aanderaa (Sp)
 John Olav Haugetuft (Sp)
 Arve Lia (A)
 Gunleif Oland (H)

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Gunvor Susanne Hegni
 Rita Andersen
 Ole Petter Østevik
 Åge Ingar Moen
 Elisabeth Haugen

Eldreråd

Borgny Slettemoen Tøfte
 Anne Våle Barstad
 Margit Gudveig Gravir

Statistikk over politiske vedtak og saker

Utval	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kommunestyret	115	70	73	69	110	110
Formannskap/økonomiutval	72	116	75	91	98	113
Plan, miljø og teknisk utval	66	64	49	62	53	71
Kultur- og næringsutval	37	-	-	-	-	-
Administrasjonsutval	5	6	2	14	6	7
Eldrerådet	5	10	8	13	9	9
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	6	11	8	14	11	8
Kontrollutvalet						30

Tal på politiske møte i 2015	
Kommunestyre	8
Formannskap	12
Plan, miljø og teknisk utval	9
Administrasjonsutval	4
Elderåd	7
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	7
Kontrollutvalet	4

Rådmannen har ordet

Årsmeldinga tek utgangspunkt i kommunen sine overordna målsetjingar og vedtatt arbeidsprogram for 2016. Saman med rekneskapsstal, omtale av kommunen si økonomiske stilling og anna relevant informasjon, gjev årsmeldinga eit utfyllande bilde av kommunen i 2016.

Kommunereform/kommunesamslåing var eit omfattande arbeid som vart avslutta i juni 2016. Det vart forhandla fram to intensjonsavtaler, den eine mellom Kviteseid og Seljord og den andre mellom kommunane Hjartdal, Notodden, Sauherad og Seljord. Begge intensjonsavtalane vart lagt til grunn for innbyggjarhøyring og rådgjevande folkeavrøysting.

Rådgjevande folkeavrøysting og innbyggjarhøyring vart gjennomført av Opinion AS og gav følgjande resultat:

Rådgjevande folkeavrøysting:

Seljord held fram som eigen kommune	77,9 %
Seljord og Kviteseid slår seg saman til ein kommune	21,4 %
Blanke røyster	0,7 %
Valdeltaking	44,3 %

Det var til saman 2412 røysteføre (inkl. dei som fylte 16 år i løpet av 2016 eller tidlegare).

Innbyggjarhøyring:

Seljord held fram som eigen kommune	60 %
Seljord og Kviteseid slår seg saman til ein ny kommune	20 %
Ei anna gruppering, men ingen av dei som er foreslegne	17 %
Veit ikkje	1 %
Ingen av desse	1 %
Vil ikkje svare	0,2 %

På bakgrunn av innbyggjarinvolvering og rådgjevande folkeavrøysting vedtok kommunestyret i juni 2016 å halde fram som eigen kommune, og i september månad vedtok kommunestyret å slutte seg til prosjektplanen for interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark. Dette arbeidet held fram i 2017.

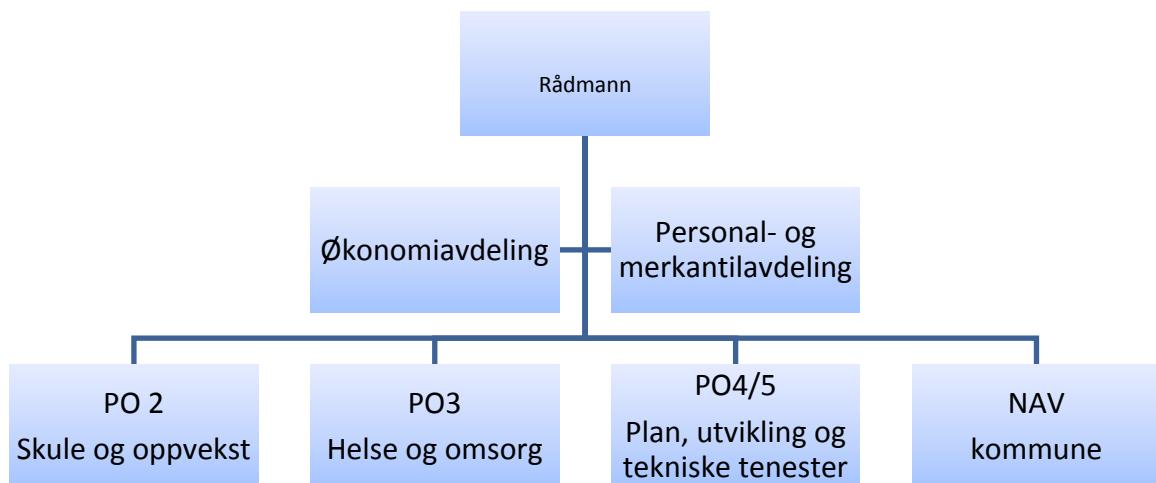
Frå administrasjonen si side kan ein sjå attende på eit år der dyktige medarbeidarar har gjort det mogeleg å i vareta det omfattande ansvaret som kommunen har, der gode tenester og fagleg engasjement og kvalitet har stått sentralt.

Kari Gro Espeland

Rådmann i 2016.

Administrativ organisasjon og leiing

På øvste administrative nivå i Seljord kommunen ser organiseringa slik:

Medarbeidarar og personalpolitikk

Seljord kommune hadde i 2016 om lag 274 heile årsverk fordelt på omkring 350 tilsette. I tillegg kjem vikarar og andre timeløna. Kvar månad står rundt 480 personar på lønningslista, inkludert introduksjonsstønad og godtgjering til politikarar. I 2016 vart det levert 727 løns- og trekkoppgåver.

Rekruttering og kompetanse

Kommunen har i det store fått kvalifiserte folk til nye stillingar og vikariat dette året. Det er ikkje alltid ein sjølvfylgje, men vi har klart å nå ut til kompetente og motiverte søkerar som har vorte våre nye medarbeidarar. I 2016 etablerte kommunen bustad for einslege, mindreårige flyktningar der vi rekrutterte inn miljøarbeidarar og miljøterapeutar med ulik bakgrunn. Vidare har vi rekruttert mellom anna ingeniør til vatn og avløp, kvalifiserte leiarar innan helse og omsorg, vikarierande kommunelege, lærarar, barnehagelærarar, assistenter til barnehage, helsefagarbeidarar, assistenter innan helse og omsorg, reinhaldarar, arkivansvarleg og servicemedarbeidar til markantil avdeling .

Seljord kommune er oppteken av at dei tilsette skal få auke kompetansen sin, ved til dømes at dei studerer fag ved universitet og høgskular eller tek fagbrev. Hausten 2016 starta tre av våre ufaglærde reinhaldarar på teorikurs i regi av AOF, for å ta fagbrev innan reinhald. Ein tilsett har vore på tilpassa reinhaldskurs i regi av NAV i samarbeid med AOF.

I 2010 vart det vedteke satsar for lønsmessig kompensasjon for auka kompetanse, og ein del av dei tilsette i kommunen har nytt godt av dette etter endt studium også i 2016:

Sektor	Yrke	Studiepoeng/Grad	Periode	Studie
Skule og oppvekst	Lærar	30	2016/2017	Matematikk 2: 8.-13. trinn
Skule og oppvekst	Lærar	30	2016/2017	Engelsk 1: 1-7. trinn
Skule og oppvekst	2 lærarar	30	2016/2017	Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet 2: 1-7. trinn
Skule og oppvekst	Lærar	30	2016/2017	Norsk teiknspråk 1: 1-10. trinn
Skule og oppvekst	3 lærarar		2016/2017	Rektorutdanning
Skule og oppvekst	Barnehagelærar			Spesialpedagogikk
Helse og omsorg	1 fagarbeidar	Fagbrev		Helsefag

Legekontoret har stabil og god bemanning. Det har det siste året vore jobba aktivt med å styrke kompetansen innan akuttmedisin. Vi har tre legar som held på med å spesialisere seg i allmennmedisin.

Seljord kommune har tre lærlingplassar fordelt på helsefag og barne –og ungdomsarbeidarfag. Kvar lærling går to år i lære før fagprøva:

Sektor	Fag	Årstal første lærlingår
Helse og omsorg	Helsefagarbeidar	2015
Helse og omsorg	Helsefagarbeidar	2016
Skule og oppvekst	Barne- og ungdomsarbeidarfaget	2016

Arbeidet med kompetanseplanen er kome langt i 2016, og vil bli slutført på vårparten i 2017. Denne vil gje oss ei god oversikt over nosituasjonen i kvar einskild avdeling, og vil bidra til at vi er budde på naturleg avgang og kva dei ulike avdelingane treng av kompetanse ut frå det ein veit om demografisk utvikling i nær framtid.

Heiltid/deltid

Det er eit kontinuerleg fokus på å tilby så store stillingar som er mogeleg. Kommunen har framleis mange som arbeider deltid – både etter eige ynskje og uynskt. Særleg utfordrande er det innanfor

helse- og omsorgssektoren der ein er avhengig av turnus- og helgearbeid. Tilsette som arbeider som vikarar får faste stillingar når dei etter lovverket har rett på det.

Politikarane har teke initiativ til å sjå på heiltidsproblematikken. Det har mellom anna resultert i at kommunen har vore i kontakt med KS Konsulent for å sjå nærmare på dette. På nyåret vil tillitsvalde og organisasjons- og personalsjef delta på kurs for å etablere ein heiltidskultur i Seljord kommune.

Bedriftshelseteneste

Seljord kommune er ein av fleire kommunar i Telemark som er tilknytt Senter for arbeidshelse og miljø i Telemark (SAMT). Etter årsmøtet i 2013 vart personalsjefen i Seljord vald inn som vara for arbeidsgjevarrepresentant i styret til SAMT. SAMT hjelper til med helsesamtalar og målretta helsekontroll, tek målingar på til dømes støy, deltek på møte i Arbeidsmiljøutvalet og dialogmøte i samband med sjukemelde arbeidstakrar når deira kompetanse er naudsynt, og bidreg elles der det er behov for deira kunnskap. Mot slutten av året vart det jobba med å få til ein ny avtale for bedriftshelseteneste for det komande året.

I løpet av 2016 vart SAMT fusjonert med ein større leverandør av bedriftshelsetenester, Bedriftshelsen AS, som frå før held til i Grenland og Larvik. Dette vil gje kommunen tilgang på ei større breidde innanfor bedriftshelsetenestetilbodet, med mellom anna eigen bedriftsspykolog og bedriftsnavigatorar.

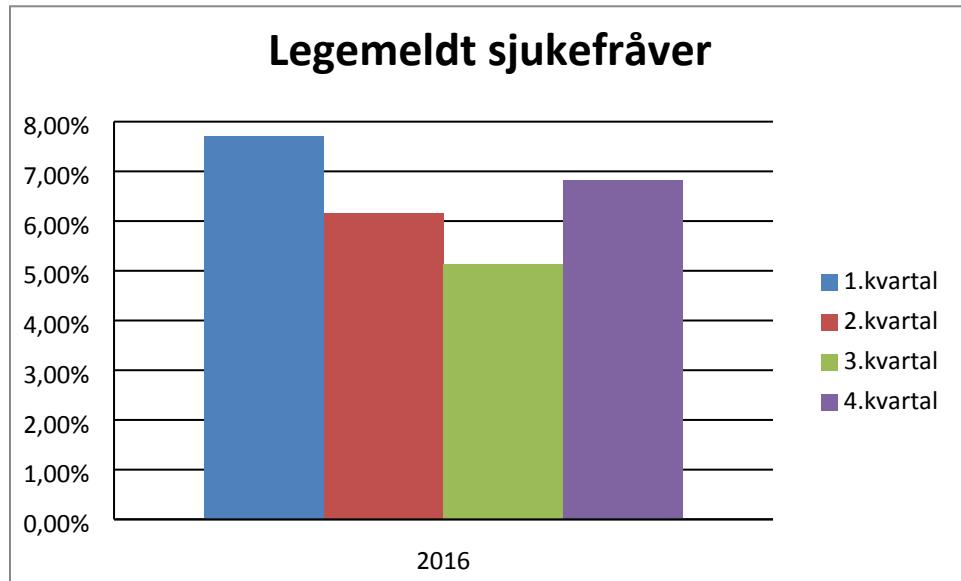
HMS – helsefremjande arbeid

Bedriftshelseteneta har arrangert lovpålagt kurs innan HMS for leiarar, verneombod og tillitsvalde, kurset gjev opplæring i HMS-arbeid og regelverk. I 2016 var det 2 verneombod som gjennomførte 40-timars HMS-kurs. Bedriftshelsen held fram med kartlegging av arbeidsmiljø og systematisk helsekontroll på dei ulike arbeidsplassane, etter planen for arbeidet i Seljord kommune. I 2016 har bedriftshelsetenesta jobba med helsekartlegging hos reinhaldarane, Seljord ungdomsskule, vaksinering av tilsette ved utetenesta på teknisk avdeling . Brannmannskapet har vore til årleg kondisjons- og styrketest og røykdykkarar har fått utvida helsetest og –vurdering.

I tilfelle der tilrettelegging på arbeidsplassen kan gjere at tilsette får ein betre arbeidskvardag, og som fylgje av dette unngår sjukemelding, har bedriftshelsetenesta kartlagt arbeidsplassen til tilsette og kome med forslag til tiltak for å betre arbeidssituasjonen. Fem tilsette har på denne måten fått tilpassa kontorpultar, stolar, ljos og andre ergonomiske hjelpemiddel 2016. Andre har i periodar fått råd til anna type tilrettelegging.

Nærværssarbeid

I 2016 har vi ikkje hatt tilgang på sjukefråværstala frå NAV som vi tradisjonelt har rapportert på i politiske møte og i årsmeldinga. Årsaka er tekniske utfordingar hos NAV og krav til sikkerheit hos SSB, som fylgje av A-meldinga som vart innført 1.1.2015. Det nasjonale måltalet for legemeldt fråvær er 5,6%. Den statistiske oversikten over det legemelde sjukefråværet i 2016 er produsert ut frå våre eigne registreringar i fråværssystemet, og kan ikkje samanliknast direkte med tidlegare statistikkar frå NAV:

Avdelingsleiarar og medarbeidarar gjer ein god jobb saman for å skape trivsel på arbeidsplassen og fylgjer opp dei sjukemelde på ein god måte. Etter at ny rapporteringslov trådde i kraft 1. juli 2011, skal den sjukemelde bli fylgd opp enda tettare og hyppigare av leiaren sin, og etter revidering av IA-avtala i mars 2014 var dette regimet gjort noko enklare og mindre byråkratisk. Det er innført aktivitetsplikt etter 8 vekers sjukemelding, og blir mellom anna lagt opp til at den sjukemeldte i større grad skal prøve seg i jobb i gradert sjukemelding. Målsetjinga er at dette vil føre til at den sjukemelde kjem raskare tilbake i jobb.

I 2015/2016 gjennomførte Seljord kommune i samarbeidd med NAV lokalt og IA-kontakten for Vest-Telemark møte på alle avdelingane i kommunen for å snakke om sjukefråvær, oppfylging av sjukemeldte og ulike moglegheiter for tilrettelegging på arbeidsplassen. Avdelingsleiarar vart invitert saman med lokalt verneombod og plassstillsvalde – nettopp for å gje alle den same informasjonen, for å få til ein god diskusjon, og for å bevisstgjere desse gruppene om den einskilde tilsette sitt ansvar for medverknad i prosessen. Dette hadde ein positiv innverknad på haldninga til sjukefråværarsarbeidet.

Seljord kommune held fram med å sponse årskort til Sterke-Nilssenteret for alle kommunalt tilsette i større enn 25 % stilling. Tilboden er framleis populært og det var ved utgangen av 2016 registrert 75 kommunalt tilsette som nyttar denne ordninga i større eller mindre grad.

Livsfase

Seljord kommune har gode ordningar for seniorar og tilsette i alle livsfasar. Kommunen tilbyr ikkje lenger seniorkurs, men inviterer våre kontaktpersonar i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) annakvart år til informasjonsmøte og rettleiingssamtalar med alle tilsette frå 55 år og oppover. I februar hadde vi ei slik samling med KLP, der alle tilsette i målgruppa vart inviterte til felles informasjonsmøte og fekk tilbod om individuell rettleiing. 26 tilsette nytta seg av dette tilboden.

Undervisningspersonell er tilknytt SPK (Statens Pensjonskasse) som pensjonsleverandør, og har ikkje tidlegare hatt tilsvarande rettleiingstilbod. I januar 2015 hadde vi eit samarbeid med

Utdanningsforbundet lokalt og fekk gjennomført informasjons- og rettleiingsmøte for tilsette i undervisningssektoren. Vi kjem til å ta opp att dette igjen om nokon få år.

Alle tilsette får eit lønnstillegg på 5000 kr frå og med det året dei fyller 60 år. Elles forsøker kommunen å tilrettelegge for den einskilde i ulike livsfasar, så langt det er mogeleg av omsyn til den daglege drifta av avdelingane. Til dømes er utvida omsorgspermisjon, dvs. permisjon i delar av stillinga grunna omsorg for barn under 12 år, nokså mykje brukta.

Likestillings- og diskrimineringsarbeid

Kommunen følgjer gjeldande lover, føresegner og tariffavtalar som kan bety noko for likestilling mellom kjønna, og ynskjer å stimulere til ei god kjønnsfordeling mellom dei tilsette. I tilfella der vi ser at eit kjønn er sterkt underrepresentert og at det vil vere hensiktsmessig å ha inn fleire av det andre kjønnet, oppmodar vi spesielt til at desse skal söke når stillingar vert utlyst.

Løn til tilsette blir gjeve i samsvar med gjeldande tariffavtaler, der likebehandling mellom kjønna står sentralt, med lik løn for likt arbeid.

Kvinner utgjorde i 2016 omlag 85 % av kommunen sine tilsette. Kommunen har stor prosent av kvinner i leiarstillingar. På toppleiarnivå, i rådmannsteamet, er fordelinga mellom kjønna 50/50; to kvinner og to menn. På mellomleiarnivå er det 26 % menn.

Seljord kommune har mange tilsette som ikkje har etnisk norsk bakgrunn. Desse er tilsett innanfor ulike eininger og med forskjellige arbeidsoppgåver, mellom anna reinhald, helsefag, badevakt og distribusjon av hjelpemiddel.

Revidering av retningsliner og etablering av rutinar

I 2016 har ei personalavdelinga jobba grundig med *Kompetanseplan for Seljord kommune*. Det har vore gjennomført kartlegging av status for kompetanse og framtidige behov, ut frå naturleg avgang og demografisk utvikling. Arbeidet vil bli sendt på høyring og slutført i fyrste halvår 2017.

Etikk

I Seljord kommune er vi opptekne av at dei tilsette skal oppleve å bli møtt med respekt og toleranse i alle samanhengar. Vi har etiske retningsliner som forpliktar kvar einskild tilsett å vere medviten om at dei i arbeidet sitt er representantar for kommunen, og at ein er lojal mot dei lover, føresegner, reglement og vedtak som gjeld til ei kvar tid. Samstundes har den einskilde arbeidstakaren plikt til å gjere sitt til å skape eit godt psykososialt og fysisk arbeidsmiljø på arbeidsplassen.

Seljord kommune vedtok i 2014 nye etiske retningsliner for dei tilsette som er detaljerte og konkrete på kva for åtferd som er akseptert og ikkje. Desse er ein del av kommunen sine Personalpolitiske retningsliner. I 2015 var desse utvida med eit eige kapittel som omhandlar reglar mot sosial dumping, som særleg er relevant i samband med innhenting av anbod i mellom anna byggesaker.

Mål og resultat for Seljord kommune

Overordna mål

Seljord kommune skal vere eit samfunn i vekst og utvikling som er bevisst kvalitetane sine og brukar dei for å styrkje lokalsamfunnet slik at kommunen blir ein endå betre stad å bu, arbeide og besøke.

Hovudmål 1

Seljord kommune skal vere ein god stad å bu og ein attraktiv tilflyttingsstad.

Seljord kommune har i 2016 arbeida for å få på plass ny kommunedelplan for Seljord sentrum som legg til rette for ei meir variera bustadutvikling. Planen er i skrivande stund ikkje vedteken, men ein ser for seg eit endeleg vedtak før sommaren.

Innbyggjarane i Seljord har god tilgang på kommunale tenester som har ein kvalitet vi kan vere stolte av. Seljord er ein av få distriktskommunar som har eit stabilt folketal, med en svak negativ tendens i 2016. Kommunen skal arbeide aktivit auke folketalet. Det blei i 2016 starta opp nytt vassverk, ei investering i godt drikkevatn for innbyggjarane i Seljord sentrum. Det har vore ein del tekniske utfordringar relatert til leveransen av membranfilteranlegg og dette har igjen ført til at det ikkje har lukkast leverandør og vise til 3 månader kontinuerleg stabil drift med minst 98% regularitet. Kommunen hadde derfor per 31.12.16 endå ikkje overtatt drifta av vassverket.

Kommunen har låg arbeidsløyse og talet på langtidsmottakarar av økonomisk sosialhjelp har hatt ein nedgang over tid, det same gjeld talet på uføre.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
1	Seljord kommune skal vere ein god stad å bu og ein attraktiv tilflyttingsstad.	Programområde/ fag-ansvarleg	
1.1	Gjennomføre risikovurdering, ferdigstille overordna ROS-analyse, lukking av avvik	PO1/ Rådmann	Gjennomført etter planen.
1.2	Innbyggjarhøyring på intensjonsavtaler om kommunesamanslåing	PO1/ Rådmann	Gjennomført innan fristen.
1.3	Satse på fleire og varierte nye bustadetableringar gjennom restmidlar frå ordninga bustadetablering i distrikta – tiltak i bustadpolitisk plan	PO4/ K.-sjef	Gjennomført innan fristen.
1.4	Starte opp fleire prosjekt med nye bueiningar, i form av "Hamarøymodellen".	PO4/ K.-sjef	Det er ikkje starta opp fleire prosjekt grunna lite behov for nye kommunale utlegebustader i 2016.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
1.5	Ferdigstille kommunedelplan for Seljord sentrum	PO4/ K.-sjef	Endeleg planvedtak er utsatt i påvente av handtering av fråsegn frå Fylkesmannen.
1.6	Rullere samfunnssdelen, ferdigstille planprogram	PO4/ K.-sjef	Gjennomført innan fristen.
1.7	Starte opp prosjekt med turveg og park frå Nesbukti til Skipperbakken.	PO4/ K.-sjef	Utsatt i påvente av grunnerverv.
1.8	Gjennomføre reguleringsendring Seljord sentrum plankart II	PO4/ K.-sjef	Gjennomført innan fristen.
1.9	Ferdigstille grøn beplanting i bustadfelt Tømmeråsen	PO5/ K.-sjef	Gjennomført innan fristen.
1.10	VA-plan oppstart	PO5/ K.-sjef	Planen er under utarbeiding
1.11	Fylgje opp tiltak i trafikktryggleiksplan	PO5/ K.-sjef	Fylgjer plan
1.12	Ferdigstille nytt avløpssystem på Vallar	PO5/ K.-sjef	Under planlegging, gjennomføring i 2017
1.13	Renovere/ bygge opp att Bygdaråi bru	PO5/ K.-sjef	Planlagt byggestart mai -17

Hovudmål 2

Seljord kommune skal vere eit regionalt næringssenter og ein attraktiv stad for næringsetableringar.

Seljord kommune har ein høg konsentrasjon av næringsliv i høve til talet på innbyggjarar. Næringsarbeidet er prioritert for å oppretthalde, utvikle og leggje til rette for nye og etablerte næringsverksemder.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
2	Seljord kommune skal vere eit regionalt næring- og servicesenter.		
2.1	Fylgje opp Seljord næringshage gjennom tilrettelegging og etablering av nye verksemder.	PO4/ K.-sjef	Seljord Næringshage har nå engasjert sjølvstendig leiing som arbeider med å utvikle næringshagen, både bygningsmessig og med nye verksemder. Næringshagen søker å utvikle eit auka samfunnsansvar gjennom eit utviklingsprosjekt.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
2.2	Fylgje næringsetableringar på Århusmoen og spesielt etablering av Vest-Telemark Teknologipark	PO4/ K.-sjef	Århusmoen Næringspark AS arbeider aktivt med å finne ny eigar av arealet til tidlegare Pallefabrikken. Prosjekt VTTP følgjer prosjektplan, tilretteleggingsprosjektet forventas avslutta sommaren 2017. Nytt bygg forventas ferdig sommaren 2019.
2.3	Deltaking og satsing på Byregions-programmet prosjekt Notodden	PO4/ K.-sjef	Gjennomført som planlagd.
2.4	Deltaking og satsing på Byregions-programmet prosjekt Vest-Telemark	PO4/ K.-sjef	Det 3 årige programmet er nå i sitt siste år og ein arbeider aktivt med å avklare og etablere varige endringer innan samarbeid rundt næringsetablering, bustadutvikling og møteplasser.
2.5	Prosjektere ny avkjøring industriområde Nordbygdi	PO5/ K.-sjef	Utsatt i påventa av byggsak og oppstart av prosjekt.

Hovudmål 3

Seljord kommune skal vere eit populært reisemål og ein stoppestad for besökjande.

Ein ynskjer å leggje til rette for at kommunen skal vere ein god vertskapskommune for alle som kjem til Seljord. Å synleggjere kommunens attraksjonar og aktivitetar har difor stort fokus.

Dyrskuplassen har nær 200.000 besökande kvart år, campingplassane har omlag 30.000 – 40.000 besökande og kommunen har omlag 1.500 fritidshytter. Seljord kommune må med samarbeidspartnerar i Møtestad Seljord jobbe aktivt for at alle desse besökande får gode opplevelingar av sitt opphold i Seljord.

Seljord kommune er blitt med i det interkommunale samarbeidstiltaket Telemarksvegen, her arbeidast det aktivt med å utvikle vegstrekning , gjere den meir attraktiv , slik at det blir førsteval for besökande frå Sørlandet/ Europa.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
3	Seljord kommune skal vere eit populært reisemål og ein stoppestad for besökande.		
3.1	Vera budd på å yte gode helse- og omsorgstenester til dei som oppheld seg mellombels i kommunen	PO3/ K.-sjef	Kommunen har levert helse –og omsorgstenester til dei som oppheld seg mellombels i kommunen. Ofte stort press på teneseter i periodar der det også er ferieavvikling for dei tilsette.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
3.2	Sørgje for tilstrekkeleg dimensjonering av tenesteapparatet ved store festivalar m.a. i høve til kommunens legevakt	PO3/ K.-sjef	Legevaka har auka bemanning under festivalar, slik at tryggleiken både for turistar og fastbuande blir ivaretatt.
3.3	Ferdigstille forprosjekt opplevingsvegen om Nutheim 2017	PO4/ K.-sjef	Omprioritert tiltaksliste har fått kommunal og fylkeskommunal tilslutning. SVV ¹ har akseptert den nye lista. Det er inngått samarbeidsavtale mellom kommunane, fylket og SVV. Denne vil m.a. legge føringar for vidare samarbeidsmodell mellom SVV, prosjektet og frivillige organisasjonar. Forprosjektet vil sannsynlegvis halde fram i 2018, då dei fleste store tiltaka først vil bli prosjektert ferdig i 2018 og dei største arbeida først kan starte opp i 2019 -2020.
3.4	Fokusere på god communal vertskapsrolle og gjennomføre kurs	PO4/ K.-sjef	Møtestad Seljord er i ein omorganiseringsfase og vil gjere vesentlege tilpassingar til dagens behov. M.a. vil det allmenne vertskapsansvaret få økt fokus.
3.5	Vurdere ny struktur kring reiseliv og turisme	PO4/ K.-sjef	Ny og langsiktig organisering av det administrative reiselivsarbeidet i Telemark ser ut til finne sin modell. Seljord kommune har valt å støtte "Telemarksmodellen" for grunnfinasiering av eit destinasjonselskap og grunnleggjande marknadsføring av Telemark.

Hovudmål 4

Seljord kommune skal utvikle gode service- og tenestefunksjonar i samspel med innbyggjarane.

Seljord kommune har eit kontinuerleg fokus på service og kvalitet. Kommunen har vedteke etiske retningsliner for dei tilsette, og har system for kvalitetssikring og for varsling av kritikkverdige forhold. Kommunen har organ som sikrar brukarmedverknad i saker som skal til politisk handsaming, og brukarar og pårørande er viktige informantar når det skal fattast enkeltvedtak om tenester.

Kommunen er organisera i programområder som står for den daglege leveransen av servicefunksjonar til innbyggjarane.

---

¹ Statens vegvesen

Tenestekontoret er kommunen si koordinerande eining for tenester innan helse –og omsorg, og har saman med andre avdelingar innan helse og omsorg hatt eit særskilt fokus på bruk av kortidsplassar og kvardagsrehabilitering i 2016.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4	Seljord kommune skal utvikle gode service- og tenestefunksjonar i samspel med innbyggjarane.		
4.1	Skulane skal arbeide for å redusere andelen elevar på lågaste ferdighetsnivå og resultat skal vere på nasjonalt nivå eller høgare.	PO2/ K.-sjef	Rapportering "Ttilstandsrapporten for grunnskulen".
4.2	Vidareutdanning av lærarar i og med deltaking i den statlege kompetansestrategien "Kvalitet for kompetanse" med inntil 6 nye lærarar.	PO2/ K.-sjef	5 lærarar med ved utgangen av skuleåret 2016/17. 2 lærarar påmeldt kompetansestrategien 2017/18.
4.3	Skulane skal starte arbeidet med å etablere boksamlingar som er målretta for brukargruppa 1.- 10.kl.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført på barneskulen i Seljord sentrum.
4.4	Gjennomføre naudsynt vedlikehald og opprusting av skulane.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført opprusting av klasserom på barneskulen og ventilasjon ved u-skulen.
4.5	Etablere tilbod om lydstudio i nytt lokale i 2. etasje på Granvin.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført og i bruk skuleåret 2016/17.
4.6	Gjennomføre barnehageopptak for barn som fyller eitt år i tidsrommet september til og med desember.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført som planlagt.
4.7	Vurdere samarbeid og bruk av leiarressursane i barnehagesektoren.	PO2/ K.-sjef	Samarbeidsavtalen mellom Heddeli og Flatdal barnehage vidareført. Drøftingar i styrargruppa med sikte på å lage ny modell med verknad frå 2018.
4.8	Ta i bruk fleire språkpraksisplassar i barnehagane i samband med kjøkken og matservering.	PO2/ K.-sjef	Ikkje gjennomført. Barnehagane har ikkje kapasitet til fleire praksisplassar enn i dag – det var ynskjeleg med styrking av ressursar til kjøkken og matservering, men dette er det ikkje funne rom for i budsjett.
4.9	Oppretthalde lokal bemanningsnorm i barnehagane.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført.
4.10	Sikre barn av deltakarar på introduksjonsprogrammet plass i barnehagen.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført i og med at det har vore ledig kapasitet ved opptak til barnehagen.
4.11	Etablere grunnskule år 1 ved Vaksenopplæringa og vurdere lokal utviding av grunnskuletilbodet.	PO2/ K.-sjef	Delvis gjennomført. Blir justert i og med deltakarane sitt behov frå år til år.
4.12	Etablere bufellesskap for inntil 5 einslege mindreårige flyktningar.	PO2/ K.-sjef	Gjennomført.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4.13	Gjennomføre kommunestyrets vedtak i sak 140/2015 om bukollektiv, dagaktivitetssenter og tilbygg demensavdelinga, vidare prosjektering og tilbodsprosesser fram mot byggestart.	PO3/ K.-sjef	Arbeidet har gått som planlagt i 2016.
4.14	Greie ut ulike modellar i ei arbeidsgruppe om etablering av ny interkommunal legevakt for dei 6 kommunane i VT, etter initiativ frå samhandlingsprosjektet i VT.	PO3/ K.-sjef	Arbeidet er ikkje avslutta og vil halde fram i 2017.
4.15	Delta i pilotprosjekt om auka samarbeid mellom Seljord legevakt og akuttmedisinsk avdeling ved STHF.	PO3/ K.-sjef	Prosjektet er gjennomført etter planen.
4.16	Greie ut mogelegheiter for auka samarbeid mellom Kviteseid og Seljord kommunar innan helsetenesta.	PO3/ K.-sjef	Dette arbeidet har stoppa opp.
4.17	Etablera eit demensteam, greie ut retningsliner og naudsynte rammer og ressursar.	PO3/ K.-sjef	Det er etablert eit demensteam med økonomisk støtte frå Fylkesmannen i 2016.
4.18	Ta initiativ til å arrangere eit brukarrådsseminar i VT.	PO3/ K.-sjef	Dette er ikkje realisert.
4.19	Greie ut modellar for etablering av felles psykologteneste og KAD ² -plassar innan rus og psykiatri i VT etter initiativ frå samhandlingsprosjektet i VT.	PO3/ K.-sjef	Arbeidet er i gang, men er ikkje avslutta, held fram i 2017.
4.20	Auka samarbeid med friviljuge krefter m.v. om betra livskvalitet for eldre og funksjonshemma.	PO3/ K.-sjef	Det er etablert samarbeid mellom Seljord kommunune og Friviljugsentralen innan Musikkbasert miljøterapi
4.21	Vidareutvikle og implementera kvardagsrehabilitering som metode.	PO3/ K.-sjef	Dette arbeidet har halde fram i 2016.
4.22	Etablere forprosjekt nytt bibliotek	PO4/ K.-sjef	Gjennomført innan fristen.
4.23	Støtte og sikre største mogleg aktivitet på Granvin kulturhus	PO4/ K.-sjef	Granvin kulturhus har høg aktivitet, Kulturskulen har fått nye lokalar og Seljord Bibliotek er vedteke lagt til kulturhuset.
4.24	Fylgje opp opning av revisjon av konsesjonsvilkår Sundsbarm kraftverk	PO4/ K.-sjef	Høyringssak sendt til NVE; jf kommunestyresak 105/16

---

² Kommunal akutt døgn plass

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4.25	Sikre tiltak i handlingsplan for midtre Telemark vassområde	PO4/ K.-sjef	Arbeider vidare med tiltak saman med Midtre Telemark Vassområde og FM, jf. vedt. handlingsprogram vedteke i vassregion Vest-Viken.
4.26	Oppmode innbyggjarar/grunneigarar å sikre fleire stader i kommunen for flaumutfordringar, kommunen skal vere pådrivar mot sektormynne	PO4/ K.-sjef	Sendt søknad i okt.-16 til NVE om planlegging og gj.føring av sikringstiltak langs Bygdaråi. Arbeider vidare med tiltak.
4.27	Yte god bistand for å oppretthalde dagens nivå innanfor landbruket	PO4/ K.-sjef	Det er satt av 200.000 kroner øyremerk landbruket fra Næringsfond. Kontinuerleg arbeid for å hjelpe bønder med søknader om statlege midlar og dertil god rettleiing og service er avgjerande for å få til eit berekraftig og framtidssett landbruk.

Hovudmål 5

Kommunen sin interne infrastruktur og organisasjonsutforming skal bygge opp under kommunen si rolle som serviceaktør.

Kommunen si heimeside og bruk av sosiale media er under stadig utvikling og er i aukande grad kommunen sin informasjonskanal mot innbyggjarane. SvarUT, tradisjonell postgang, samt informasjon gjennom lokalavisa er viktige kommunikasjonskanalar til innbyggjarane.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
5	Kommunen sin interne infrastruktur og organisasjonsutforming skal bygge opp under kommunen si rolle som serviceaktør		
5.1	Ta i bruk digital post/ SvarUT	PO1/ Rådmann	Gjennomført etter planen
5.2	Kommunen si heimeside skal vere informativ, brukarvennleg og oppdatert. I tillegg fungerer sosiale media som ein informasjonskanal til innbyggjarane. Sikre at Websida har gode grunnlagsdata.	PO1/Personal og organisasjons-sjef	Kontinuerlig aktivitet
5.3	Gjennom retningsliner og planer sikre at Seljord kommune er ein attraktiv arbeidsplass.	PO1/ Rådmann	Kontinuerlig aktivitet

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
5.4	Utvikle ein god og open kommunikasjon internt i organisasjonen, både mellom politisk og administrativt nivå og overfor innbyggjarane. Gjennomføre innbyggjarhøyring i samband med kommunereform. Bruke heimesida aktivt. Web-overføring av kommunestyremøte.	PO1/ Rådmann	Innbyggjarhøyring vart gjennomført i regi av Opinion AS. Heimesida vart nytta aktivt til informasjon og kommunestyret vert overført på web-TV.
5.5	Søkje samarbeid med andre kommunar der dette er tenleg ut frå eit økonomisk, brukar- eller fagleg perspektiv.	PO1/ Rådmann	Kommunen er representert i til saman fem arbeidsgrupper som vurderer interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark.
5.6	Omorganisering av tenestene Vaksenopplæring og flyktingetenesta – opprettning av ny avdeling "Integrering og kompetanse".	PO2/ K.-sjef	Ikkje gjennomført. Ein har i staden prioritert etablering og igangsetting av bustad for einslege mindreårige flyktingar.

Planarbeid – Temaplanar

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
6	Tema planar		
6.1	Revidere bustadsosialhandlingsplan	PO1/ Rådmann	Dette er ikkje gjennomført i 2016.
6.2	Ferdigstille Arkivplan	PO1/INJEN	Arbeid pågår
6.3	Ferdigstille Kompetanseplan	PO1/INJEN	Ferdig tidleg i 2017
6.4	Revidere alkoholpolitiske retningsliner jamfør lovendring	PO1/ Rådmann	Gjennomført etter planen.
6.5	Handlingsplan for undervisningssektoren	PO2/ K.-sjef	Revidert administrativt.
6.6	Plan for arbeid mot radikalisering	PO2/ K.-sjef	Gjennomført.
6.7	Rullere Plan for kultur i skulen	PO2/ K.-sjef	Ikkje rullert. Utsatt til 2017.
6.8	Rullere Plan for kompetanseutvikling i skulane	PO2/ K.-sjef	Gjennomført.
6.9	Handlingsplan for integrering og kompetanse	PO2/ K.-sjef	Ikkje revidert. Utsatt til 2017.
6.10	Ferdigstille Folkehelsemelding for Seljord kommune	PO4/ K.-sjef	Utsatt i tråd med vedteken planstrategi

Kontroll og tilsyn - Internkontroll

Kommunen er underlagt fleire statlege tilsyn og har i 2016 hatt tilsyn av Fylkesmannen og Arbeidstilsynet.

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og førar tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalet skriv eige årsmelding.

Kommunen har også rutinar for intern varsling, det var ingen varslingssaker i 2016.

Internkontroll er systematiske tiltak som skal sikre at verksemda planlegg, organiserer, utfører og vedlikeheld sin aktivitet i samsvar med gjeldande krav i regelverk. Krav om internkontroll finnast på ei rekje område, til dømes etter HMS-lovgivinga, helselovgivinga, barnevernlova, matlova, sosialtenestelova og etter lovgiving om personvern og informasjonstryggleik.

Avvik som er relatert til HMS (helse, miljø og sikkerhet) vert handsama av kommunen sitt arbeidsmiljøutval. Avvik som fylgje av brot på særlover vert handsama innan kvart programområde, td. i kvalitetsutvalet for pleie –og omsorg.

Seljord kommune har fleire system for internkontroll i dei einiske einingane. Desse systema er etablert for å tilfredsstille særlovgiving som gjeld for tenesteproduksjon på desse områda. I tillegg er det etablert system for internkontroll i høve til HMS. Det øvste nivå for internkontroll er årsmelding og rekneskap som skal sikre rapportering på resultat i høve til kommuneplan og Gul bok.

Internkontrollsysteem på kommunenivå er organisera som vist i figuren under med ein kommuneplan på strategisk nivå som ligg fast over lang tid. På det operasjonelle nivå er det fire hovudelement som rullerast kvart år.

Kommuneplanen sin samfunnsdel skal ha ein handlingsdel som fortel korleis planen skal fylgjast opp i dei neste fire åra. I Seljord vert kravet ivareteke ved å utarbeide Gul bok; ein handlingsdel med handlingsprogram – budsjett og økonomiplan som rullerast årleg. Handlingsprogram har ein horisont på fire år som legg føringar for økonomiplan og budsjett, som igjen legg føringar for utvikling og arbeidsprogram. Årsmeldinga og rapportering frå arbeidsprogram legg føringar for neste revisjon av handlingsprogrammet. Statsbudsjettet kjem utanfrå og legg sterke føringar i overgangen mellom handlingsprogram og økonomiplan/budsjett.

Samfunnstryggleik og beredskap

Seljord kommune har ein organisasjon for handtering av kriser som består av tre hovedelement:

- Beredskapsråd – samarbeidsorgan under leiing av ordførar med deltaking frå kommunale fagorgan, politiet, forsvaret, sivilforsvaret og friviljuge organisasjonar.

Beredskapsrådet har vore samla ein gong i 2016.

- Kriseleiing – tar seg av krisehandtering og består av leiar, stabsjef og ni funksjonar fordela mellom fagområda personell, kommunikasjon, operasjon, logistikk, planar, IKT, sanitet, økonomi og samband. Rolla som beredskapskoordinator er lagt til teknisk avdeling. Beredskapskoordinator dekker funksjonen operasjon i kriseleninga og står for beredskapsarbeidet utanom krisehandtering.
- Kriseteam – gjev omsorg og støtte ved alvorlege kriser i Seljord kommune.

I 2016 vart arbeid med revidering av overordna ROS fullført og vedtatt av kommunestyre den 22.06.16. Arbeidet med kommunens overordna beredskapsplan starta hausten 2016. Denne planen skal ta utgangspunkt i den overordna ROS-en og det risikobilde denne gjev. Seljord kommune må legge spesiell vekt på beredskapsarbeid grunna dei store arrangementa, flaum/skred og ekstremvêr samt utfall av el-forsyning og e-kom. Denne overordna beredskapsplanen skal vere ferdig sommaren 2017.

Kriseleninga har vore samla i høve revidering av overordna ROS, førebuingar og deltaking i "bordøving" til Fylkesmannen den 26.05.16, CIM-opplæring og medlemar av kriseleninga har deltatt på CIM-øvingar til Fylkesmannen (4 gonger i året).

I 2016 har Seljord – samfunnet ikkje vore råka av hendingar som har medført at kriseleninga har blitt innkalla.

Kommunen si økonomiske stilling

Situasjon

Frå og med budsjettet for 2013 har kommunen stilt opp nokre måltal for økonomisk styring.

Indikator	Anbefalt nivå	Rekneskap 2016	Måltal/Handlingsregel
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	1,75 %	1,6 %	1,75 %
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	5 % - 10 %	5,5 %	5 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av sum driftsinntekter		3,3 %	3 %
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter	50 % - 60 %	74,2 %	50 % - 60 %

"Anbefalt nivå" kjem frå ein rapport som Telemarksforskning utarbeidde på oppdrag frå kommunane i Telemark i 2012. "Måltal/Handlingsregel" er kommunestyrt sitt val om kvar dei vil ligge i høve til "anbefalt nivå". Eit netto driftsresultat på 1,75 % er tilrådd av "Det tekniske beregningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi", eit utval oppnemnd av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Sum driftsinntekter (eksl. renteinntekter og utbyte og mottekne avdrag på utlån) var i 2016 kr 282.899.000. Netto rente- og avdragsutgifter er renteutgifter og avdrag på lån, fråtrekt renteinntekter og utbyte og mottekne avdrag på utlån. Netto lånegjeld er langsiktig gjeld (eksl. pensjonsforpliktnigar), fråtrekt utlån og unytta lånemidlar.

Indikator	Måltal (i kr)	Rekneskap (i kr)	Avvik (i kr)	Avvik (i %)
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	4.951.000	4.509.000	÷ 442.000	÷ 8,9 %
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	14.145.000	15.452.000	+ 1.307.000	+ 9,2 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av sum driftsinntekter	8.487.000	9.196.000	÷ 709.000	÷ 8,4 %
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter	155.594.000	209.889.000	÷ 54.295.000	÷ 34,9 %

Når det gjeld netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter er det lagt til grunn eit måltal på 55 %.

Netto rente- og avdragsutgifter er etter måten låge. Dette skuldast både lågt rentenivå og låge avdragsutgifter. Her er det vert å merke seg at mesteparten av lånegjelda (93,6 %) er med flytande rente og avdragsutgiftene ligg på kommunelovas absolutte minimumsnivå. I tillegg har vi utbyte frå Vest-Telemark kraftlag (VTK) og renteinntekter frå VTK på eit ansvarleg lån på kr 28,5 mill. Dette er midlar som i 2007 vart tekne ut som ekstraordinært utbyte og deretter lånt ut att til VTK. Utbytet frå VTK i 2016 var kr 1,9 mill. (Seljord kommune sin del, 19 %, av eit samla utbyte på kr 10 mill.) og renteinntektene frå det ansvarlege lånet var kr 623.000.

Brutto lånegjeld er kr 260.779.000, men fråtrekt utlån på kr 36.487.000 og unytta lånemidlar på kr 14.403.000, vert netto lånegjeld kr 209.889.000. Det største utlånet er det ansvarlege lånet til VTK

på kr 28,5 mill. Dei andre utlåna er Startlån kr 7.736.000, sosiallån kr 248.000 og eit obligasjonsinnskot i VTK på kr 3.000.

Det er viktig å merke seg at kommunen har ei høg lånegjeld i høve til driftsinntektene .
Investeringsbudsjettet bør difor ligge lågt i framtida med fokus på investeringar som er naudsynt for å gjennomføre lovpålagt tenesteproduksjon.

Eit anna problem som har vist seg å få monaleg negativ verknad er pensjon og handsaming av pensjonskostnader. Ordninga har ført til at kommunen utgiftsfører lågare pensjonskostnader enn det som faktisk har blitt betala inn til pensjonskassene. Betalt, men enno ikkje utgiftsført pensjonspremie er no kr 14,0 mill. (inkl. arbeidsgjevaravgift), akkumulert i åra 2002-2016. Dette er ei høgding på kr 0,4 mill. frå 2015.

Oppdrag

I handlingsprogrammet har kommunestyret vedteke slik "handlingsregel": "**Det er ei målsetjing at netto driftsresultat over tid skal vere om lag 1,75 %**" .

I opphavleg budsjett 2016 var netto driftsresultat $\div 0,42\%$ og justert budsjett $\div 0,02\%$. Resultatet vart $+1,59\%$. Dette utgjorde ei resultatbetring frå opphavleg budsjett til rekneskap på kr 5.585.000.

Etter "bruk av avsetjingar" og "avsetjingar", vart årets resultat eit mindreforbruk ("overskot") på kr 4.812.000. Opphavleg budsjett (og justert budsjett) er sett opp i balanse (kr 0). Etter tidlegere praksis vert dette mindreforbruket truleg sett av til disposisjonsfond (men det må kommunestyret ta stilling til i eit eige disponeringsvedtak).

Oversyn 2013 til 2016 over måltal for økonomisk styring (2013 var første rekneskapsåret etter at kommunestyret stilte opp måltala):

Måltal	Minimum 1,75 %	Minimum 5 %	Maksimum 3 %	Maksimum 55 %
Rekneskapsår	Netto driftsresultat	Disposisjonsfond	Netto rente- og avdragsutgifter	Netto lånegjeld
2013	0,5 %	0,8 %	3,6 %	70,5 %
2014	2,5 %	2,3 %	2,9 %	66,7 %
2015	2,2 %	3,6 %	3,2 %	72,3 %
2016	1,6 %	5,5 %	3,3 %	74,2 %
Snitt 2013-2016	1,7 %	3,1 %	3,2 %	71,0 %
Justert budsjett 2017 1)	$\div 1,3\%$	6,2 % 2)	3,3 %	87,1 %

Markeringar med gusjegrønt er der måltala er oppnådd.

- 1) Pr. 29. mars 2017.
- 2) Under føresetnad om at rekneskapsmessig mindreforbruk for 2016 på kr 4.812.000 vert avsett til disposisjonsfond og bruk av disposisjonsfond på kr 3.439.00 som i justert budsjett pr. 29. mars 2017 (derav kr 287.000 i investeringsbudsjettet).

Investeringar

Det har vore 23 ulike investeringsprosjekt i gang i 2016 med ein samla brutto kostnad på kr 29.287.000, jf. linje 1 "Investeringar i anleggsmidlar" i Rekneskapsskjema 2A – Investeringrekneskapen. Desse er:

Prosj.	Prosjektnamn	Oppstart	Tidlegare	2016	Totalt
111	Kommunestyresal (web-overføring i 2016)	2011	911 000	180 000	1 091 000
118	Oppgradering av arkiv- og datasystem (ePhorte)	2015	154 000	289 000	443 000
121	Agresso Milestone 5 (datafagprogram økonomi)	2016	0	362 000	362 000
232	Flatdal skule, oppgradering av uteområde	2015	13 000	262 000	275 000
233	Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	2015	13 000	12 000	25 000
234	Seljord barneskule, ombygging klasserom	2016	0	230 000	230 000
235	Seljord ungdomssk., ventilasjon kjellar/elevkantine	2016	0	199 000	199 000
236	Seljord ungdomssk. straum og pc-kabling i kl.rom	2016	0	147 000	147 000
237	Flatdal barnehage, sikring av uteområde	2016	0	78 000	78 000
238	Seljord kulturskule, lydstudio (på Granvin)	2016	0	187 000	187 000
239	Data-fagprogrammet Visma barnehage	2016	0	190 000	190 000
319	Omsorgsplan/Nesvegen 7/Tilbygg demensavdelinga	2015	169 000	722 000	891 000
320	Ombygging Steinmoen	2016	0	109 000	109 000
401	Lakshøl	2001	136 000	17 000	153 000
419	Turveg og oppfylling av masse v/Nesbukti	2015	198 000	41 000	239 000
420	Industriområde i Nordbygdi	2015	0	56 000	56 000
525	Trafikktryggleikstiltak (inkl. prosjekt 504, 522 og 527)	2001	8 026 000	1 080 000	9 106 000
530	Bustadomr. Tømmeråsen teig 3 (inkl. prosjekt 587)	2011	6 441 000	118 000	6 559 000
548	Bustaden Gamle Gullnesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131	2016	0	2 409 000	2 409 000
571	Nytt vassverk i Seljord	2007	25 984 000	22 225 000	48 209 000
585	Århus industriområde, vatn og avlaup	2013	179 000	3 000	182 000
588	Bustadområde Runningen II (to tomter)	2014	590 000	15 000	605 000
591	Rehabilitering av Bygdarå bru	2016	0	350 000	350 000
994	Felles finansiering av investeringrekneskapen	2016	0	6 000	6 000
29 287 000					

Bustaden Gamle Gullnesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131 (prosjekt 548) er kjøpt med bakgrunn i vedtak i kommunestyresak 35/16, 07.04.2016 "Fullmakt til ev. kjøp av bustad til flyktninger" der det vart gjort slikt vedtak: "*Kommunestyret gjev rådmannen fullmakt til å kjøpe husvære for å realisere kommunestyrevedtak 1/16 om mottak av flyktninger. Kjøpet vert finansiert ved låneopptak og tilskot frå Husbanken*". Behov for bustad, og aktuell eideom, kom ikkje før seinhaustes; kjøpekontrakt er underskriven 21.11.2016. Etter kontakt med Husbanken vart det opplyst at finansieringsrammene for 2016 var brukt opp, men at tildeling av midlar ville skje etter søknad i 2017. Slik søknad er sendt, datert 22.03.2017.

Prosjekt 571 Nytt vassverk i Seljord

År	Beløp
2007	22 000
2008	355 000

2009	75 000
2010	398 000
2011	771 000
2012	1 061 000
2013	506 000
2014	1 608 000
2015	21 188 000
2016	22 225 000
Sum 2007-2016	48 209 000
Budsjett	47 287 000
2017 pr. 29.03.2017	899 000
Sum 2007-29.03.2017	49 108 000
Meirforbruk pr. 29.03.2017	1 821 000

Prosjektet "Nytt vassverk i Seljord" starta med ei budsjettløyving på kr 600.000 i opphavleg investeringsbudsjett for 2007, med føremål å renovere/utvide vassverket på Eventyrø. I kommunestyresak 66/14, 11.12.2014 "Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomoplan 2015-2018" vart totalkostnaden med prosjekt 571 "Nytt vassverk i Seljord" (frå og med oppstart i 2007) sett til **kr 56 mill.** I kommunestyresak 145/15, 17.12.2015 "Kommuneplan – handlingsdel med handlingsplan, budsjett og økonomiplan med kommentarar" vart totalkostnaden nedjustert til **kr 47,287 mill.** (ein reduksjon på kr 8,713 mill.).

Økonomi for programområda

Økonomisk oversyn 2016, samanlikna med justert budsjett 2016 og rekneskap 2015

Programområde 1:

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
100 Folkevalde	2 192	1 961	2 444	25 %
101 Kontrollorgan mm.	706	824	742	-10 %
110 Rådmannskontor og fellesstenester	14 436	13 055	12 946	-1 %
111 Økonomiavdeling	3 759	4 331	4 666	8 %
112 IT	4 695	4 384	4 608	5 %
113 Telefon	682	367	326	-11 %
114 Forsikringar	1 182	1 244	1 354	9 %
116 Personal- og merkantilavdeling	4 735	4 487	4 527	1 %
125 NAV kommune	5 652	5 792	5 682	-2 %
130 Kyrkjelege føremål	3 847	4 016	4 104	2 %
150 Tilleggsloøyvingar	0	177	0	-
180 Skattar og rammetilskot mm.	2 005	2 454	1 941	-21 %
190 Renter og avdrag	11 957	12 663	12 479	-1 %
199 Avskrivningar	10 390	10 500	11 191	7 %
999 Rekn. meirforbruk/mindreforbruk	11 929	9 466	14 279	51 %
Sum	78 167	75 721	81 289	7 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
100 Folkevalde	29	4	144	3500 %
101 Kontrollorgan mm.	14	16	15	-6 %
110 Rådmannskontor og fellesstenester	1 002	554	1 124	103 %
111 Økonomiavdelinga	354	205	402	96 %
112 IT	1 374	1 384	1 390	0 %
113 Telefon	128	60	62	3 %
114 Forsikringar	16	0	0	0 %
116 Personal- og merkantilavdeling	597	429	640	49 %
125 NAV kommune	1 320	1 080	1 183	10 %
180 Skattar og rammetilskot mm.	196 722	202 999	205 762	1 %
190 Renter og avdrag	3 871	3 606	3 581	-1 %
199 Avskrivningar	10 390	10 500	11 191	7 %
999 Rekn. meirforbruk/mindreforbruk	4 304	10 134	10 134	0 %
Sum	220 121	230 971	235 628	2 %
Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
Drifts- og finansutgifter	78 167	75 721	81 289	7 %
Drifts- og finansinntekter	220 121	230 971	235 628	2 %
Netto drifts- og finansinntekter	141 954	155 250	154 339	-1 %

Kommentarar til rekneskap PO 1

Den store prosentvise høgdinga på ansvar 100 "Folkevalde" skuldast tilskot frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet på kr 100.000 til støtte til informasjon/innbyggjarhøyring i samband med kommunereforma. Avviket på utgiftssida på ansvar 999 "Rekn. meirforbruk/mindreforbruk" er bokføring av mindreforbruket ("overskotet") på kr 4.812.000. På inntektssida på ansvar 180 "Skattar og rammetilskot" vart det ganske mykje meirinntekter (i kroner, men ikkje i prosent!); kr 990.000 i

høgda netto skatteinntekter og kr 1 mill. i ekstra skjønnsmidlar frå fylkesmannen, i tillegg til noko meirinntekter på integreringstilskot (flyktningmidlar) og sal av konsesjonskraft.

Programområde 2:

Det er etablert bustad for einslege mindreårige flyktningar, EMF, i 2016. Finansiering av denne tenesta var basert på ei statleg refusjonsordning som blei endra frå og med 1.1.2017. Kommunen har på dette området etablert eit driftsnivå som det vil vere vanskeleg å vidareføre dei neste åra med ny finansieringsordning. Skulane melder om ein relativt pressa økonomisk situasjon og peikar særleg på arbeidet med framandspråklege elevar som ikkje får eit godt nok tilpassa opplegg. Det er usikkert kor stort behovet for busetting av flyktningar vil vere dei neste åra. Dette gjer det vanskeleg å dimensjonere tenestene på rett nivå og organisere tenestene best mogleg.

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar		Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
200	Fellestenester PO 2	6 296	6 662	7 029	6 %
205	Bustad EMF (einslege mindreårige flyktningar)	0	2 693	2 812	4 %
210	Seljord barneskule	18 281	18 914	19 540	3 %
211	Seljord ungdomsskule	14 087	14 621	15 218	4 %
212	Flatdal skule	9 445	9 534	9 666	1 %
213	Åmotsdal skule	137	95	177	86 %
220	Heddeli barnehage	8 538	8 284	8 432	2 %
221	Tussejuv barnehage	10 265	10 232	10 475	2 %
222	Flatdal barnehage	3 244	3 559	3 672	3 %
223	Åmotsdal barnehage	3 626	3 520	3 929	12 %
230	Kulturskulen	4 053	4 149	4 383	6 %
Sum		77 972	82 263	85 333	4 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar		Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
200	Fellestenester PO 2	2 597	1 795	3 206	79 %
205	Bustaf EMF (einslege mindreårige flyktningar)	0	2 237	2 372	6 %
210	Seljord barneskule	3 357	2 270	3 626	60 %
211	Seljord ungdomsskule	1 549	2 082	2 715	30 %
212	Flatdal skule	2 075	1 360	1 631	20 %
213	Åmotsdal barnehage	24	35	56	60 %
220	Heddeli barnehage	1 701	1 329	1 719	29 %
221	Tussejuv barnehage	3 024	2 039	2 724	34 %
222	Flatdal barnehage	865	1 063	1 018	-4 %
223	Åmotsdal barnehage	635	532	648	22 %
230	Kulturskulen	964	994	1 107	11 %
Sum		16 791	15 736	20 822	32 %
Sammendrag (kr 1.000)		Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)

Drifts- og finansutgifter	77 972	82 263	85 333	4 %
Drifts- og finansinntekter	16 791	15 736	20 822	32 %
Netto drifts- og finansutgifter	61 181	66 527	64 511	-3 %

Kommentarar til rekneskap PO 2

PO2 hadde i 2016 eit positivt driftsresultat på om lag kr 2 mill. I rådmannens brief til kommunestyret i desember vart det orientert om eit venta mindreforbruk på PO 2. PO 2 fekk i budsjett 2016 ei tilleggsløyving på kr 1 mill. for å sikre opptak av barn i barnehage. Færre søkerarar og færre barn i nytt årskull enn årskullet som starta i skulen, førte til at det ikkje ble behov for å bruke tilleggsløyvinga til etteropptak i barnehagen, delar av tilleggsløyvinga blei i staden omdisponert til styrking av skulane. Kr 477.000 av tilleggsløyvinga er ikkje brukt, og inngår i mindreforbruket på kr 2 mill.

Det er eit relativt stort avvik mellom budsjettkontrollen og endeleg resultat. Det er fleire grunnar til dette:

Vesentleg meirinntekt på ansvar 200, skulekontoret, grunna fleire deltakarar ved vaksenopplæringa utan at utvida lærarressursar til undervisninga fekk årsefekt, men bare 5/12-effekt. Seljord kommune har i 2016 vidareført eit formelt samarbeid med Kviteseid kommune om vaksenopplæring. Omfanget er vesentleg større enn tidlegare år fordi Kviteseid har fatta vedtak om auka busetting av flyktningar. Dette har ført til vesentleg meir inntekter i 2016, kr 500.000, grunna auke av basistilskot betalt av Kviteseid kommune. Styrking av lærarårsverk ved vaksenopplæringa får full effekt i 2017.

Det er ved fleire avdelingar eit stort overforbruk av løn. Nokre av avdelingane har hatt stort sjukefråvær gjennom delar/heile året, men overforbruket på løn er kompensert av meirinntekt i form av sjukelønsrefusjon og svangerskapspengar. Det er krevjande å fylge med på utgifter til vikar og inntekter i form av refusjon. Elles kan sjå ut til at ein til dels har undervurdert inntektsgrunnlaget for refusjonar også i 2016.

Rekneskap 2016 viser og meirinntekt for fosterplassert gjesteelevar i skulane. Denne meirinntekta kan variere mykje frå år til år og det er difor viktig at skulane ikkje aukar driftsnivået på lønssida tilsvarande.

Programområde 3 Helse og omsorg:

Som fylgje av samhandlingsreforma, som inneber tidlegare utskrivning frå sjukehus og auka ansvar på kommunen, merkast presset på helse- og omsorgstenestene i alle ledd, både i institusjon og heimetenesta, herunder også Steinmoen og Heddeli. Det vore eit markert underskot på sjukeheimspllassar og trong for å kjøpe plassar i nabokommunar. Totalt vart det kjøpt 279 døgnpllassar i andre kommunar i 2016. Det auka presset har også vore merkbart på legekontoret og fysioterapitenesta. I tillegg til samhandlingsreforma og auka ansvar for rehabilitering, har fastlegane omlag 600 pasientar på sine lister som ikkje er busett i Seljord.

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
300 Amb. audiograf/Medfinansiering	142	0	21	-
310 Legetenester	12 613	13 381	13 882	4 %
311 Fysioterapitenester	1 576	1 612	1 563	-3 %
312 Helsestasjon	2 185	2 321	2 470	6 %
313 Drift helsesenter	658	626	680	9 %
321 Barnevern	4 891	4 572	5 167	13 %
330 Pleie- og omsorgskontor	2 497	2 694	2 731	1 %
331 Heimetenester	14 240	14 431	14 808	3 %
332 Habilitering og rehabilitering	4 664	4 293	4 696	9 %
333 Nesbukti pleie- og omsorgssenter	29 481	30 511	32 559	7 %
334 Heddeli bu- og servicesenter	5 893	5 988	6 488	8 %
335 Steinmoen bu- og servicesenter	4 268	4 337	4 256	-2 %
336 Omsorgsbustader	204	201	337	68 %
337 Butilbod og tiltak funksjonshemma	9 302	10 020	10 295	3 %
Sum	92 614	94 987	99 953	5 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
300 Amb. audiograf/Medfinansiering	0	0	0	0 %
310 Legetenester	7 642	7 317	8 481	16 %
311 Fysioterapitenester	461	452	480	6 %
312 Helsestasjon	524	466	695	49 %
313 Drift helsesenter	177	148	218	47 %
321 Barnevern	0	0	14	-
330 Pleie- og omsorgskontor	167	108	262	143 %
331 Heimetenester	1 685	1 072	2 313	116 %
332 Habilitering og rehabilitering	1 123	170	1 067	528 %
333 Nesbukti pleie- og omsorgssenter	7 742	6 549	7 146	9 %
334 Heddeli bu- og servicesenter	1 813	1 556	1 647	6 %
335 Steinmoen bu- og servicesenter	913	825	851	3 %
336 Omsorgsbustader	1 415	1 465	1 287	-12 %
337 Butilbod og tiltak funksjonshemma	2 024	1 750	2 158	23 %
Sum	25 686	21 878	26 619	22 %
Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
Drifts- og finansutgifter	92 614	94 987	99 953	5 %
Drifts- og finansinntekter	25 686	21 878	26 619	22 %
Netto drifts- og finansutgifter	66 928	73 109	73 334	0 %

Kommentarar til rekneskap PO 3

Helse -og omsorgstenesta er ein stor sektor som forvaltar ein betydelig del av kommunens samla driftsmidlar. Det har vore eit meirforbruk innan dei fleste ansvarsområda i 2016, men inntektne har også vore høgare enn budsjettet, slik at det samla sett gjev eit driftsresultat som er tilnærma i ballanse.

Programområde 4:

Kommunalt næringsfond/ Kraftfond er konsesjonsavgift og renter. Den delen av fondet som ikkje er disponert i budsjett er fordela slik for 2016:

Generelle løyvingar kr 545.000

Grøn Kontakt as – Elbil ladestasjon	50 000
Tour of Norway - arrangør	40 000
Vandre Telemark	45 000
Tour of Norway - Lokal arb. gruppe	30 000
Folkemusikktrioen Glima CD	15 000
Åmotsdal Gatekjøkken AS	25 000
Seljord bilopphuggerie AS	30 000
Pilegrimsvegen til Røldal	10 000
Skateboard across Norway	20 000
Telemarksvegen – bedriftsnettverk	30 000
Seljord camping - Grillhytte	25 000
Forprosjekt økologisk hage	15 000
Opplevingsvegen om Nutheim	100 000
Tilretteleggingsprosjekt VTTP	100 000
Sum	545 000

Landbruksføremål kr 195.000

Tilskot er fordelt på fire tiltak.

Tilskot driftsbygning sau i Flatdal.	125 000
Tilskot ny materialtørke Seljordshei	50 000
Tilskot til ombygging fjøs i Langlim	15 000
Tilskot til Budeieveien, studietur	5 000
Sum	195 000

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
410 Plan og utvikling	622	771	596	-23 %
411 Landbruk	1 435	1 742	1 660	-5 %
440 Kultur og næring	8 715	7 721	11 000	42 %
Sum	10 772	10 234	13 256	30 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
410 Plan og utvikling	519	154	153	-1 %
411 Landbruk	351	339	372	10 %
440 Kultur og næring	4 742	2 515	6 016	139 %

Sum	5 612	3 008	6 541	117 %
Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16 / B 16 (justert)
Drifts- og finansutgifter	10 772	10 234	13 256	30 %
Drifts- og finansinntekter	5 612	3 008	6 541	117 %
Netto drifts- og finansutgifter	5 160	7 226	6 715	-7 %

Kommentarar til rekneskap PO 4

Programområde 4 gjekk med eit mindreforbruk på kr 511.000 i 2016.

Hovudårsaka til overskotet er unytta midlar til planlegging av nytt Bibliotek, planhandsaming og utsetting av kommunedelplan for Seljordsentrumsamt eit mindreforbruk av konsulentmidlar på Landbruk. Symjehallen har hatt eit større overforbruk på løn knytt til endring av stillingar og tilsette.

Både utgiftssida og inntektssida har blitt større enn budsjettet. Dette skuldast først og fremst vidareformidling av spelemidlar (kr 1.730.000) og prosjekt med stor grad av ekstern finansiering (kr 1.225.000 og gjeld Opplevingsvegen og Vest-Telemark Teknologipark).

Programområde 5 tekniske tenester;

Det er stort behov for meir midlar til vedlikehald av kommunale bygg/bustader og vegar. Mange kommunale bustadar er bygd på -70 og -80-talet, og har behov for oppussing og standardheving. Likeeins er det eit stort etterslep på dei kommunale vegane, både til dekkefornying og til forsterking / masseutskifting på enkelte parti. Det er ein del vegar som ikkje stettar dagens krava til aksellast for ein del næringar, m.a. skognæringa. Dette medfører små lass som gjev ulønsam drift.

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16/B 16 (justert)
500 Avdelingskontor teknisk	1 516	1 055	1 311	24 %
510 Vedlikehaldsavdeling	7 330	6 941	7 635	10 %
520 Oppmåling og bygningskontroll	1 883	1 757	1 876	7 %
530 Vegar og grøntanlegg	3 756	3 646	4 626	27 %
540 Brann og feiarvesen	3 669	3 782	4 095	8 %
550 Vatn	1 367	2 880	1 902	-34 %
551 Avløp	3 309	3 456	4 097	19 %
552 Renovasjon	4 108	4 150	4 118	-1 %
560 Utleigebustader	1 595	1 406	1 745	24 %
Sum	28 533	29 073	31 405	8 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2015	Budsjett 2016 (justert)	Rekneskap 2016	Avvik (%) R 16/B 16 (justert)
500 Avdelingskontor teknisk	69	41	70	71 %
510 Vedlikehaldsavdeling	971	420	766	82 %
520 Oppmåling og bygningskontroll	1 202	1 185	1 409	19 %
530 Vegar og grøntanlegg	1 104	547	962	76 %
540 Brann og feiarvesen	1 917	1 515	1 621	7 %
550 Vatn	3 362	4 949	5 017	1 %
551 Avløp	4 833	5 360	5 408	1 %
552 Renovasjon	4 379	4 425	4 373	-1 %
560 Utleigebustader	2 011	2 243	2 001	-11 %
Sum	19 848	20 685	21 627	5 %
Samandrag	Rekneskap	Budsjett	Rekneskap	Avvik (%)

	2015	2016 (justert)	2016	R 16/B 16 (justert)
Drifts- og finansutgifter	28 533	29 073	31 405	8 %
Drifts- og finansinntekter	19 848	20 685	21 627	5 %
Netto drifts- og finansutgifter	8 685	8 388	9 778	17 %

Kommentarar til rekneskap PO 5

Teknisk eining gjekk med eit underskot på kr 1,4 mill. Hovudårsaka til overskridningane er auka utgifter til brøyting/strøying og soping på vedlikehald av kommunale vegar. Mykje utrykningar og reparasjon av utvendige anlegg (utskifting av brannhydrant og reparasjon av brannuttak).

Utleigebustadar har fått ei auke i husleige på innleigde bustadar. Vakante bustader/lite utleige (lite behov) fører til tap av leigeinntekter og auka straumutgifter.

Saker til handsaming i kommunestyret i 2016

Utv.nr	Sakstittel
1/16	Busetting av flyktninger i Seljord kommune 2016-2019
2/16	Innbyggjarhøyring i samband med kommunereform
3/16	Intensjonsavtale som grunnlag for innbyggjarhøyring
4/16	Utvida barnehageopptak i Seljord kommune
5/16	Samanslåing av Kviteseid forliksråd og Seljord forliksråd
6/16	Initiativ frå Kvitesid kommune om utvida samarbeid innan helsetenesta
7/16	Søknad om fritak frå vervet som meddomar i tingretten
8/16	Val av nye medomrarar til tingretten
9/16	Ibsenspelet AS - søknad om prosjektstøtte til Ibsenspelet i Seljord 2016
10/16	Grunnlagsdokument for utvikling av RV 41
11/16	Oppfylging av ny Arbeidsmiljølov § 14-9, mellombels tilsetting
12/16	Reglement for politiske møte
13/16	Web-overføring av kommunestyremøta
14/16	Val av represnetant til styret i Seljord næringshage eigedom AS
16/16	Midtre Telemark vannområde - val av representant til styringsgruppe
16/16	Fritak frå vervet som nestleiar/ medlem i rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
17/16	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, val av nytt medlem
18/16	Fritak frå politiske verv - Hilde Kraknes Rinde
19/16	Eigarskapskontroll i Vest-Telemark kraftlag AS
20/16	Klage på vedtak - Detaljregulering Seljord sentrum S6
21/16	Organisering av lensmannskontor i Kviteseid og Seljord
22/16	Rådgjevande folkeavrøysting

23/16	Intensjonsavtale mellom kommunane Nissedal, Kviteseid og Seljord
24/16	Intensjonsavtale mellom kommunane Seljord, Hjartdal, Notodden og Sauherad
25/16	Intensjonsavtale mellom kommunane Kviteseid og Seljord
26/16	Forvaltningsrevisjon - Førebyggjande arbeid barn og unge.
27/16	Årsmelding for kontrollutvalet 2015
28/16	Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019
29/16	Eigarskapsmelding for Seljord kommune 2016 - 2019
30/16	Val av styre kandidater i eksterne verksemder
31/16	Val av representanter i nemd for kulturpris/-stipend 2016-2020
32/16	Planleggingsmidlar til bibliotek Granvin kulturhus
33/16	Tilstandsrapporten for grunnskulen 2015
34/16	Justering av alkoholpolitiske retningslinjer etter lovendring
35/16	Fullmakt til ev. kjøp av bustad til flyktninger
36/16	Trafikksikkerhetsplan 2016 - 2019
37/16	Avtale mellom Seljord kommune og Granvin kulturhus
38/16	Arbeidsprogram programområda 2016
39/16	Årsrapport frå Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark
40/16	Kunstgrasbanen på Eventyrøy - tilskot til bruk av miljøvenleg dekke
41/16	Reguleringsendring for E134 Gvammen - Århus, parsell Århus. 2. gongs handsaming
42/16	Felles jordmorteneste i Vest-Telemark
43/16	Kommunereforma
44/16	Årsmelding 2015 for Seljord kommune
45/16	Årsrekneskap 2015 for Seljord kommune
46/16	Investeringsbudsjettet - Rebudsjettingar og tilleggsløyvingar
47/16	Budsjettkontroll/Økonomisk oversyn pr. 31.05.2016 - Driftsbudsjettet
48/16	Rapportering arbeidsprogram 2.kvartal 2016
49/16	Kommunal planstartegi -Seljord kommune 2016 -2019
50/16	Heilskapecleg ROS-analyse 2016
51/16	IKA Kongsberg - endring i selskapsavtale
52/16	Plan for selskapskontroll 2016 - 2019
53/16	Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2016-2020.
54/16	Alkoholpolitiske retningslinjer for Seljord kommune - endring
55/16	Lyntogforum Vestlandsbanen over Haukeli - Invitasjon til deltaking og økonomisk støtte
56/15	Høyringsfråsegn - nasjonal transportplan 2019 - 2029
57/15	Snuplass for bussar ved Ungdomsskulen.

58/15	Ekstraløyving til medisinsk utstyr
59/15	Eventyrøy - Seljord Idrettslag - Flaumvoll mot Vallaråi.
60/16	Vedtekter for næringsfond/ konsesjonskraftfond
61/16	Forliksråd - val av medlemer for perioden 2017 - 2020
62/16	Skjønnsmedlemmer - val for perioden 2017 - 2020
63/16	Jordskiftemeddomrarar til jordskifteretten - val for perioden 2017 - 2010
64/16	Lagrettemedlemmer og meddomrarar for Agder lagmannsrett - val for perioden 2017 - 2020
65/16	Meddomrarar til tingretten - val for perioden 2017 - 2020 Plan for selskapskontroll 2016 - 2019
66/16	
67/16	Plan for selskapskontroll 2016 - 2019
68/16	Klage på vedtak sak 65/16
69/16	Forslag til endring av vedtekter til integreringsprisen
70/16	Kommunal planstrategi - Seljord kommune 2016 – 2019 slutthandsaming
71/16	Høyring - Kommunelovutvalet si utgreiing 2016:4
72/16	Høyring - nye oppgåver til større kommunar
73/16	Regionreforma - uttale til Telemark Fylkeskommune
74/16	Interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark - prosjekt
75/16	Nesvegen 7 - Endring av reguleringsplan Seljord sentrum plankart II - 2. gongs handsaming
76/16	Økonomireglement for Seljord kommune
77/16	Reglement for Seljord kommunes finansforvaltning (finansreglement)
78/16	Finansforvaltninga - Rapportering, kontroll og risikovurderingar
79/16	Investeringsbudsjettet - Budsjettjusteringar og tilleggsloyvingar
80/16	Budsjettkontroll - Økonomisk oversyn pr. 12.10.2016 - Driftsbudsjettet.
81/16	Revidering av delegasjonsreglement for Seljord kommune
82/16	Rapportering arbeidsprogram 3. kvartal 2016
83/16	Samarbeidsavtale mellom Seljord kommune og Telemark fylkeskommune
84/16	Oppstart forhandling om grunnerverv i tråd med reguleringsplan for areal ved Nesbukti.
85/16	Forliksråd 2017 - 2020, sølnad om fritak
86/16	Plannemdas forslag til løysing for nye Bibliotekslokale
87/16	Forslag til planprogram; Samfunnssdelen av kommuneplan Seljord kommune 2017 -2029
88/16	Godkjenning protokoll frå forrige møte
89/16	Tilbodskonkuranse om langtids- leigekontrakt for nye lokale for Seljord Bibliotek

90/16	Seljord Næringshage AS - søknad om tilskot til utviklingsprosjekt
91/16	Seljord Idrettslag - Søknad om stønad til renovering av garderobebygg på Eventyrøy og til bygging av garasje på Raudkleiv.
92/16	Anbodskonkurranse nytt bibliotek
93/16	Notodden kommune - Søknad om økonomisk bidrag til Notodden Lufthavn
94/16	FAU Seljord barneskule - Ber om utviding av opningstider ved Seljord symjehall
95/16	Søknad om midlar - Ugt entreprenørskap i Telemark
96/16	Aasmundsen Bakeri - Søknad om utviklingsstøtte
97/16	Kommuneplan - handlingsdel med handlingsprogram, budsjett og økonomiplan med kommentarar 2017 - 2020
98/16	Høyringssvar Konepstvalgutredning E 134 Gvammen -Vågslid
99/16	Forliksråd 2017 - 2020, val av nytt medlem
100/16	Møtefullmektig i forliksrådet, val for perioden 2017 - 2020
101/16	Møteplan for formannskap og kommunestyre 2017
102/16	Delegasjonsreglement - fullmakt til sal av tilleggsareal
103/16	Prosjekt Opplevingsvegen om Nutheim - Omrioritering av tiltaksliste Gvammen-Århushus
104/16	Fv 503 Nye Dyrland bru - detaljregulering - slutthandsaming
105/16	NVE - Høyring - Regulering av Seljordsvatnet - Sundsbarmreguleringen
106/16	125/60 - Åmotsdalsvegen 1305 - Sal av kommunal bustadeigedom
107/16	Selskapsavtale for Vest-Telemark pedagogisk-psykologisk tenesste IKS
108/16	Finansforvaltninga - Rapportering, kontroll og risikovurderingar
109/16	Offentleg støtte - tildeling frå Seljord kommune
110/16	Val av setteordførar

Seljord kommune

Arkiv: 140
Saksnr.: 2016/1664-8
Sakshand.: Frid Berge
Direkte tlf.: 35065152
Dato: 07.06.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	58/17	15.06.2017

Kommuneplan - samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029, 1 gongs handsaming

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Samfunnssdelen 2017-2029 endeleg

Saksutgreiing:

Administrasjonen legg med dette fram utkast til Kommuneplanens samfunnsdel for Seljord kommune for perioden 2017-2029. Ein kommuneplan er kommunens overordna styringsdokument, heimla i plan- og bygningslova og skal i prinsippet legge føringar på den politikk som skal førast i planens periode og dei dokumenta som blir utvikla i den samanheng. Kommuneplanen består av to delar; samfunnssdelen med handlingsdel og arealdelen.

Samfunnssdelen skal etter lova beskrive kommunens overordna mål og strategiar for vidare utvikling av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Gjennom mål og val av strategiar skal den også gje føringar for arealdelen. Arealdelen skal vise korleis ein ser for seg samanhengen mellom den lokale samfunnsutviklinga og arealbruken.

I kommuneplanens arealdel legg kommunestyret føringar for bruken av areal i kommunen, og planen bør difor ha eit overordna og langsiktig perspektiv på utviklinga for kommunen. Det er derfor viktig at politikarane på detta tidspunktet fokuserer på planens mål og strategiar.

Handlingsdelen/handlingsprogrammet, som i Seljord kommune saman med budsjett og økonomiplan utgjer "Gul Bok", skal konkretisere korleis ein vil følgje opp måla og strategiar i samfunnssdelen. Fyrste handlingsprogram som bygger på denne planen vil bli vedteken i samband med budsjett og økonomiplan for 2018

Medan komuneplanen kan vurderast for rullering kvart 4. år, skal handlingsdelen reviderast kvart år. Alle kommunedelplanar skal vere forankra i kommunens overordna komuneplan.

Plandokumentet syner forslag til ein visjon for samfunnsutviklinga i perioden; Seljord – Det gode verkskap. Vidare er planen bygd opp kring 3 hovudtema; "Seljord i vekst", "Det gode livsløp i Seljord" og "Berekraftige Seljord". Til kvart satsingsområde er det formulert eigne mål og strategiar. Det er og syna korleis ein politisk og administrativt har handtert krav til medverknad i utarbeiding av plandokumentet.

Plandokumentet slik det no ligg fyre er eit reint tekstdokument. Dokumentet skal leggjast ut på offentleg ettersyn og når høyningsperioden er ferdig vil administrasjonen samanfatte innspel og fremje på nytt eit dokumentet som har illustrasjonar, billete og tabellar som byggjer opp under tekst i dokumentet. Det er lagt opp til at kommunestyret får dette attende for endeleg vedtak til sitt møte 14. 9.2017, i god tid fyre handsaming av budsjett og handlingsprogram.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å fatte følgjande vedtak:

Kommunestyret vedtek Komuneplanens samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029 og legg plandokumentet ut til offentleg ettersyn slik det ligg føre, jf. plan- og bygningslova § 11-14.

Utskrift til:

15.06.2017

SELJORD
KOMMUNE

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL
SELJORD KOMMUNE
2017 - 2029

Innhald

Innleiing.....	2
Medverknad.....	2
Visjon.....	2
Tema og satsingsområder.....	3
Tema 1. Seljord i vekst.....	4
Nosituasjon og utvikling.....	4
Mål:	5
Strategi:.....	5
Tema 2. Det gode livsløp i Seljord.....	6
Nosituasjon og utvikling.....	6
Mål:	8
Strategiar:.....	8
Tema 3. Berekraftige Seljord.....	9
Nosituasjon og utvikling.....	9
Mål:	11
Strategiar:.....	11

Foto første side: Sondre Formo Lindheim

Innleiing

Ein kommuneplan er kommunen sitt overordna styringsdokument heimla i plan- og bygningslova. Kommuneplanen består av to delar; samfunnsdelen med handlingsdel og arealdelen. Samfunnsdelen skal beskrive kommunen sine overordna mål og strategiar for utvikling av lokalsamfunnet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal gje føringar for kommuneplanens arealdel. Arealdelen skal vise korleis ein ser for seg samanhengen mellom den lokale samfunnsutviklinga og arealbruken. I kommuneplanens samfunnsdel legg kommunestyret føringar for bruken av areal i kommunen, og planen bør difor ha eit overordna og langsiktig perspektiv. Samfunnsdelen skal ha ein handlingsplan/program der kommunestyret konkretiserer korleis mål og strategi i samfunnsdelen skal følgjast opp gjennom konkrete tiltak. Fyrste handlingsprogram som bygger på denne planen vil bli vedteken i samband med budsjett og økonomiplan for 2018.

Medverknad

I utviklinga av Seljordsamfunnet er kommunen ein viktig aktør, men ikkje den einaste. Difor har det i planprosessen vore viktig å syte for brei medverknad. Det er gjennomført to dialogmøter der formannskapet invitera næringsliv, lag og organisasjonar. Vidare har ein gjennomført 3 folkemøter, eit for kvart hovudtema, med innleiarar og kafedialog for å få innspel til planarbeidet. Administrasjonen har også hatt eige møte med landbruksnæringa som representera Åmotsdal Sau og Geit, Seljord Bondelag og Flatdal sau og geit, Skorve Beitelag og Vest Telemark bonde og småbrukarlag. Desse kom med innspel som er ivareteke i strategiane under hovudtema 3. Andre innspel og gode idear er ivareteke på best mogleg måte i dei strategiane planen skisserar. Det vil gjennom handlingsprogram og årleg rullering av dette, vere meir naturleg å taka med enkelt innspel som har eit meir tiltakspreg.

Visjon

Ein visjon kan sjåast på som eit ønskje for framtida; som ein uforpliktande draum, men visjonen kan også vere ei konkret og målbar målsetting; eit bilete på kva ein skal få til gjennom å tenke stort og langsiktig. Kommuneplanen forpliktar og legg føringar for prioriteringar og politiske vedtak. Politikarane skal bruke planen aktivt i sitt arbeid. Kommunestyret i Seljord har for planperioden 2017-2029 lagt til grunn følgjande visjon for arbeidet:

Seljord – det gode vertskap

Seljordsamfunnet har lange tradisjon innan handel, turisme og store arrangement, og ein har lukkast med å bli ein attraktiv stad for besökande ved nettopp å fokusere på det gode vertskap. Det å møte kvarandre med openheit, med ein inkluderande grunnholdning og vilje til å lyfte saman viser seg gjennom dugnadsånd, pågangsmot, rike tradisjonar og stolthet hjå innbyggjarane og er med på å definere kommunen sitt omdømme og folk sine positive relasjonar til kommunen.

Eit godt vertskap handlar ikkje bare om korleis ein møter besökande. Vertskap handlar om menneske og korleis ein møter kvarandre, respekt for ulikskap, relasjonar, tillit og individet sine evne til å relatere til andre. Det gode vertskap som visjon kan gje inspirasjon og sikre ein effektiv og imøtekommande haldning i møte mellom kundar og kommune, mellom kollegaer, i møte med brukaren, mellom elev og lærar og i møte med nye innbyggjarar.

Alt starter med eiga innstilling, og difor kan visjonen vere ein ledetråd for framtida til Seljord kommune. Ei triveleg og mangfaldig bygd der unge og eldre ynskjer å busette seg, der ein møter kvarandre med respekt og skapar bu- og blilyst. Der moglegheita for å få ein spanande jobb er til stade, og fleire ynskjer å etablere næring og utvikle nye arbeidsplassar. Der grendene er levande og berekraftige og ein møter utfordringar med pågangsmot og ein trur på framtida. Ikkje ulikt det gamle overordna målet for planen som no skal rullerast: Seljord kommune skal vere eit samfunn i vekst og utvikling, som er bevisst kvalitetane sine og brukar dei for å styrke lokalsamfunnet slik at kommunen blir ein endå betre stad å bu, arbeide og besøke.

Tema og satsingsområder

Dei sterkeste globale utviklingstreka i dag er klimakampen, sterkare sentralisering og aukande migrasjon, kombinert med meir proteksjonisme og lukking av grensene. Midt oppe i dette skjer det ei rivande utvikling innanfor digitalisering av samfunnet, til nytte for auka produktivitet og deling av informasjon, men samstundes utfordrande i forhold til personvern og auka klasseskilje. Desse trendane må vi ha i tankane når vi skal meisle ut morgondagens strategi for Seljordsamfunnet. Det er og viktig å vere klar over at kommunen ikkje er i stand til å nå måla aleine. Seljord kommune er som aktør avhengig av menneska som bur, arbeider og på ulikt vis verkar i kommunen. Vi har eit godt utgangspunkt i kommunen for å lukkast, men det krev at vi jobbar målretta med å styrke region sin attraktivitet og finn x-faktoren med kreativt tilnærming, nyskapande handlingar og ei lita klype galskap.

Vi har kanskje landets finaste natur og eit næringsliv som tilbyr interessante jobbar, men kva for kommune kan ikkje skilte med det? Vi har eit stykke igjen å gå når det gjeld infrastruktur, auke bustadbygging og urbane kvalitetar, men vi er på god veg. Samfunnsplanen er eit viktig styringsdokument på denne vegen, med mål og strategiar som gir føringar for tiltak og økonomiske prioriteringar gjennom ein berekraftig areal og samfunnsutvikling. Strategiar handlar om å gjere val og å prioritere kva som skal til for å manøvrere riktig, for å lukkast med mål og visjon. Kommunestyret har i arbeidet med kommuneplanen peika på område som til dømes; kommunen sin eigen organisasjon og rolle, næringsutvikling og vekst, folkehelse, gode omsorgstenester og oppvekstvilkår, kultur og idrett/friluftsliv, klima og miljø og berekraftig utvikling av landbruk som vesentlege tema under dei tre hovudtema:

- Seljord i vekst
- Det gode livsløp i Seljord
- Berekraftige Seljord

Til kvart satsingsområde er det formulert eigne mål og strategiar.

Tema 1. Seljord i vekst

Nosituasjon og utvikling

Seljord kommune påverkar og vert påverka av ytre faktorar. Vi er ein del av Vest-Telemark, Noreg, Europa og jamvel verda, og må heile tida tilpasse oss naboane våre, regionale og nasjonale føringar og globale trendar. Dette gir oss utfordringar, men også moglegheiter. Vi har ambisjonar om å bidra til eit sterkare Vest-Telemark, og det gjer vi best ved å vise vilje til satsing, endring og samarbeid.

Seljord hadde vekst i tal på arbeidsplassar fram til 2008. Etter 2008 har det blitt færre arbeidsplasser. Næringslivet i Seljord vaks meir enn i resten av landet fram til 2006. Sidan har utviklinga vore svakare. Tal på tilsette i offentleg sektor har også vore svakare enn i resten av landet. Dei bransjane som veks mest finn ein i kommunen, forretning og tenesteyting, aktivitet og handel. Innan anna industri, verkstadindustri og lokale næringar/servering ser ein nedgang. Det er såleis vekst i regionale og besøksnæringar, men nedgang i basisnæringar. Det er spesielt peika på at det innan denne næringskategorien ein må satse, då regionale næringar og besøksnæringar ofte representerer konkurranse i ein region, og særskilt ein der det ikkje er vekst i befolningsgrunnlaget. Basisnæringar skaper vekst og vil gje positive ringverknader for dei andre næringane.

Folketalet i Seljord har stått omrent stille dei siste åra. Seljord har fødselsunderskot og må difor ha netto innflytting for å unngå nedgang. Seljord har strukturelle omsyn så gjer at ein ikkje kan forvente netto innflytting som på landsbasis. Seljord hadde låg bustadattraktivitet fram til 2012. Gjennom auka satsing har ein fokusert på å finne gode strategiar og tiltak for å auke bustadattraktiviteten, noko som har resultert i at den dei siste åra har vore positiv. Dei tri siste åra har gevinsten vore 7 ekstra innbyggjarar kvart år.

Nøkkelfordringa kommunen må taka innover seg er at dei alle fleste andre kommunar også ynskjer det Seljord har som mål. Nettopp auka vekst. Difor er det viktig å bruke fortrinn kommunen har, forsterke desse og satse vidare på det som er unikt for oss. Ein god tilnærming når ein skal satse er å balansere risikovilje med fornuftig bruk av kommunale midlar, gjennomføre tiltak tufta på langsiktige strategiar og stå fast ved forventa utvikling. Rom blei ikkje bygd på ein dag, det blir ikkje Vest-Telemark teknologpark heller. Denne satsinga viser kommunens strategisk tilnærming, der eit innovativt næringsliv, ein framtidsretta lokalbank og ein kommune med ynskje om arbeidsplass- og folketilvekst kom saman for å satse stort.

Næringsutviklinga i kommunen og regionen er sterkt knytt til næringshagesatsing og denne må halde fram slik at ein legg til rette for eit godt utvikla apparat som supplerer kommunen satsing. Næringshagemiljøet skal vera ein ressurs for næringsliv og nye aktørar, og stimulere til meir innovasjon og kompetanse i utvikling av nye satsingsområder.

Mål:

- 1.1 **Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.**
- 1.2 **Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.**
- 1.3 **Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.**

Strategi:

Seljord kommune vil satse på:

- eit variert, attraktivt og konkurransedyktig handelssenter med næringar som også styrker tettstaden, spesielt med vekt på verdiskaping i handel og service
- utvikling av basisnæringer som kompletterer eksisterande næring og som er framtidsfokusert og klimavennleg
- utvikle infrastruktur og areal for attraktive bustadområde og for nyetablering og vidareutvikling av næringslivet i kommunen
- ei bustadutvikling som skal oppretthalde og utvikle bustadareal generelt og leggje til rette for fortetting i pressområda spesielt, og som best mogleg forvaltar arealbruken i område med offentlege og private teneste- og servicetilbod
- samarbeid med nabokommunar for å styrke regionen, samt delta aktivt i regionale samarbeidsorgan med prioritet på tydeleg samfunnsutvikling
- Møtestad Seljord, slik at kommunen saman med turist- og handelsnæringane utviklar rolla og legg til rette som det godt vertskap for besökande
- å leggje til rette for fleire statlege arbeidsplassar til kommunen og regionen
- å leggje til rette for eit næringshagemiljø som supplerer næringsliv og andre aktørar i kommunen og regionen
- å leggje til rette for gründerverksemder og innovasjon innanfor bransjar som til dømes miljøteknologi, vasskraft, kreative næringar, lokalmat og foredlingsliner.
- ein kommuneadministrasjon som tek sikte på effektivitet og som bidrar til samarbeidskultur og optimisme i eigen organisasjon
- ein kommune der folkevalte og administrasjon saman utgjer eit sterkt fagmiljø som er tufta på tillit og som oppfattast samstemt og samarbeidsvillig i møte med næringsliv, friviljuge organisasjonar og innbyggjarar
- aktiv bruk av digitale og sosiale media for å få fram bodskap om at Seljord er ein god stad å bu, besøke og etablere næring
- å skape nye attraksjonar og tilbod som bygger opp under visjonen Seljord – det gode vertskap
- arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.

Tema 2. Det gode livsløp i Seljord

Nosituasjon og utvikling

Folkehelseprofilen for Seljord syner ikkje noko område der kommunen skil seg eintydig frå landet som heilskap. Kommunen har god oversikt over innbyggjarane sine levevanar og levekår, noko som gjer at kommunen er godt rusta for å møte utfordingar knytt til ulike sosiale helseforskjellar. Kommunen si tverrfaglege tilnærming til folkehelse og levekår har ført til gode tal for Seljord, dette såg ein klart i arbeid med felles utfordringsnotat for Midt- Telemark og Seljord i samband med planstrategiarbeidet. Den konkluderte med at Seljord kommune har relativt få levekårsutfordingar samanlikna med til Midt- Telemark og gjennomsnittet i folkehelseprofilen på landsbasis.

Ein må likevel halde fram med det lokale folkehelsearbeidet og jobbe for at alle, uansett alder, skal ha høve til å oppleve deltaking, identitet, meining og tryggleik gjennom tilhøyre, sosial støtte og nettverk. Avgjerder som har innverknad på folkehelsa vert teke innanfor alle samfunnssektorar. Lov om folkehelsearbeid tek føre seg fem prinsipp; medverknad, berekraft, helse i alt vi gjer, føre var og utjamning av sosial ulikskap i helse. Med eit langsiktig, systematisk og målretta arbeid ønskjer kommunen å bidra til å nå nasjonale målsettingar som "fleire levealår med god helse", "reduserte helseeskilnader i befolkninga" og "tilgjenge for alle".

Tilgjenge for alle handlar ikkje berre om fysisk utforming, men også om korleis vi forheld oss til kvarandre som medmenneske. I eit historisk perspektiv har generell velferdsutvikling tydd meir for folkehelsa enn helse- og omsorgssektoren. Det å skape gode oppvekst- og levekår er difor det viktigaste vi kan gjere for å få ei god folkehelse. Samstundes må vi også ha gode tenester for dei som treng det.

Det handlar om å sette fokus på brukarane sine behov for samkvem med andreog deltaking i til dømes kulturelle opplevelingar. Det vert lagt vekt på at dette er eit tiltak som kan førebygge sosial isolasjon, passivitet og einsemd. Innsatsen på dette området har hatt like høg prioritet som dei tradisjonelle pleiemessige tiltaka. Kvardagsrehabilitering handlar om planmessig og systematisk arbeid der den enkelte brukar sine ressursar vert støtta og utvikla framfor å tilby kompenserande og passiviserande tiltak. Dette vert ein grunnstein i kommunen sitt tilbod også framover.

Helse- og omsorgstenestene yter tenester til alle aldersgrupper gjennom fastlegar, legevakt, fysiotapeutar, helsestasjon, skulehelseteneste, tenesta for psykisk helse og rus, heimebasert omsorg og sjukeheim. Samhandlingsreforma utfordrar kommunane til å ha meir fokus på førebygging og rehabilitering. I tillegg har kommunen teke over fleire oppgåver som tidlegare var i spesialisthelsetenesta. Både eit utvida ansvarsområde, fleire oppgåver og alderssamansetning gjer at ein må vurdere kapasitet og prioriteringar innan den samla helse- og omsorgs tenesta i kommunen.

Framskriving av folketalet viser at vi i planperioden står overfor store endringar i alderssamansetninga i befolkninga. Aldersgruppa 67-79 er forventa å auke frå 359 i 2014 til 487 i 2040. Aldersgruppa 80+ forventast å auke frå 190 i 2014 til 321 i 2040. Vi forventar også at talet på innbyggjarar over 90 år vil verte om lag tredobla frå 2014 og til 2040. Det er i denne gruppa vi vil finne den største andelen av menneske med store omsorgsbehov,

mellan anna ei aukande gruppe av demente. Samstundes ser vi at auka av innbyggjarar opp til 19 år er moderat i planperioden fram til 2022, for deretter å minske.

Det som kanskje er det viktigaste særtrekket for Seljord kommune, er den store auka i kor mange prosent av innbyggjarane som er rekna som innvandrarar (Innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre), frå 114 personar i 2007 til nesten 285 personar i 2017. Dette er ei formidabel auke, og som har bidrige sterkt til at folketalet har vore stabilt og ikkje gått drastisk ned i perioden. Innvandrarar utgjer no omlag 10% av befolkninga i kommunen. Dette gir utfordringar knytt til sosial integrering, barnehagar, grunnskuleutdanning, økonomi og deltaking i arbeidslivet. Visjonen om Seljord som det gode vertskap er difor særskilt viktig for å møte nye innbyggjarar med annan identitet og kulturell bakgrunn på ein måte som fremjar integrering og samhald.

Born og unge skal ha eit særskilt fokus i planperioden, og ein må fokusere på eit trygt og inkluderande oppvekstmiljø som gir høve til å oppleve meistring gjennom ein naturleg utvikling av evner og interesser. Seljord kommune har gode barnehagar. Dette er nok eit resultat av langsiktig arbeid med god pedagogitet, satsing på nye og gode lokalitetar i form av bygg og uteområde. Resultatet ser ein att på Seljords plassering på kommunebarometeret 2017. Barneskulen i Flatdal står framfor eit omfattande renoveringsarbeid for å kome opp på eit akseptabelt nivå i høve til kva ein kan forvente av skulen i dag. Det same med ungdomskulen i sentrum, her er det også behov for større vedlikehald i planperioden. Ein snakkar gjerne om MÅ-oppgåver som "alle" forventar skal vere på plass i ein kommune. Eit løft for skulen, fysiske og kvalitativt, bør difor vere høgt prioritert framover. Gjennom Ungdataundersøkinga får kommunen god oversikt over stoda i ungdomsmiljøet, skulemiljø og forhold mellom skule, fritid og heimesituasjon. Undersøkinga gir rom for lokalt tilpassa spørsmål og på denne måten kan kommunen sjå om ein lukkast med strategisk tilnærming og tiltak knytt til planen.

Kultur har ein eigenverdi og gir høve til deltaking, oppleveling og utvikling av eigen kreativitet. Kultur er særleg viktig for omdøme, rekruttering og tilbakeflytting. Kultur er eit verkemiddel for å bygge positiv identitet hos barn og unge, slik at dei kan ha eit ønske om å kome tilbake til kommunen etter gjennomført utdanning. Tilrettelegging for kultur er også viktig i eit folkehelseperspektiv, då deltaking i kulturaktivitetar er ei god kjelde til meistring og sosial tilknyting.

Seljord ligg i toppsjiktet på kultubarometeret. Kommunen har gjennom langsiktig arbeid satsa aktivt på tilrettelegging for kulturlivet gjennom godt samarbeid med Granvin kulturhus, dei ulike arrangementa på Dyrskuplassen, frivillige lag og organisasjonar, musikkliv og kunstutstillingar. Kommunen er sjølv ein sentral aktør gjennom mellom anna drift av bibliotek, ungdomsklubb, kulturskule og symjehall. Seljord er i særstilling når det kjem til gode idrettsanlegg, og kan takke vel etablerte og vel fungerande idrettslag i kommunen for deira mangeårige innsats på dette området. Dei har sjølv stått på for å utvikle, bygge og drifte fleirfaldige arenaer, med dugnadsinnsats og oppsparte midlar, for å fremje idrettsglede og prestasjoner og å gjere det mogleg å drive med eit breitt spekter av idrettsgreiner i kommunen.

Ungdom og unge vaksne gir i undersøkingar klart uttrykk for at tilrettelegging av sosiale og kulturelle møtestader betyr mykje for val av stad å etablere seg. Granvin kulturhus med nytt bibliotek, idrettshall, treningscenter, kino, og kulturaktivitetar vil ytterlegare styrke og utvide

kulturtilbodet i kommunen, samt vere ein stad der folk møtest og samlast om gode opplevingar. Vi har eit aktivt lokalsamfunn med mange sosiale og kulturelle møtestader. Vi har kafear og restaurantar, galleri, fleire attraktive festivalar, og vi har samlingshus og kyrkjer.

Fjell og vatn ligg der som ein fantastisk naturressurs i kommunen. Dei fleste områda kan nyttast utan tilrettelegging, medan enkelte friluftsområde er tilrettelagt for auka bruk og lettare tilgjenge. Kommunen har dei siste åra satsa på utbygging av fleire turstiar og rekreasjonsområde gjennom prosjekt som Seljord og Sogene, VandreTelemark, m.m. Dette arbeidet må vidareførast i sluttføring av prosjekt Opplevingsvegen om Nutheim, samt folkestien mellom Dyrskuplassen og Sjøormtårnet. Nyskapande rekreasjonsområder og aktivitetsparkar skal vere satsingsområde framover med tanke på både gode møteplassar, friluftsliv og i eit folkehelseperspektiv.

Mål:

- 2.1   *Seljord skal tilby gode barnehagar og skuler***
- 2.2   *Seljord skal leggje til rette for meiningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle.***
- 2.3   *Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester***
- 2.4   *Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen***

Strategiar:

Seljord kommune vil satse på:

- engasjerte og kompetente tilsette som skal vere delaktig i utvikling av gode oppvekstvilkår for kommunens born og unge
- ein skule med godt læringsmiljø og høg kvalitet på bygg og uteområde
- kvalitet og kompetanse i barnehagen med god pedagogitetheit
- tidleg innsats for born i førskulealder og skulealder
- at samordning av tenester og brukarfokus står sentralt i kommunen sin tenestestrategi
- nært samarbeid/samhandling med regionale og statlege institusjonar og kompetansemiljø
- å leggje til rette for at eldre, sjuke og funksjonshemma får hove til å bu lengst mogleg i eigen heim, eller i ein tilpassa bustad
- å dimensjonere helse- og omsorgstenestene i takt med utviklinga lokalt og samfunnet forøvrig
- bidra til tidleg oppdaging av demens, med tilrettelegging av individuelt retta tiltak til den demente og dei pårørande
- velferdsteknologi i utviklingen av helse- og omsorgstenestene
- at folkehelseperspektivet og universell utforming ligg til grunn i all planlegging og ved gjennomføring av tiltak
- å legge til rette for eit variert og kvalitativt kulturtibod som gir innbyggjarane moglegheit for deltaking og oppleving gjennom heile livsløpet
- å syte for at utviklinga av kulturtibodet skjer gjennom samarbeid med frivillige, med lokale organisasjonar, næringsliv og kulturskulen med tanke på opplevingar, aktivitet, inkludering og førebygging
- kultur og idrett som satsingsområde for integrerings- og inkluderingsarbeid

- for alle grupper i kommunen
- skape attraktive møteplassar, der folk ønskjer å vere, og som legg til rette for uorganisert aktivitet for alle aldersgrupper
  - at sentrum og grender spelar kvarandre gode, og at frivillig arbeid i lokale lag og organisasjonar har gode vilkår og held fram med sitt viktige arbeid for å gje gode opplevingar til alle aldersgrupper
  - arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.

Tema 3. Berekraftige Seljord

Nosituasjon og utvikling

Berekraftig utvikling er definert som ei utvikling som tilfredsstiller behova til dagens generasjon utan å øydeleggje høvet for kommande generasjonar til å få dekt sine behov. Berekraftig utvikling omfattar både økonomisk berekraft, berekraft for miljøet og sosial berekraft, der også den kulturelle dimensjonen inngår.

Detaljhandel er viktig for eit levande by- og tettstadssenter. Detaljvarehandel pr. innbyggjar i Seljord aukar og var i 2016 på 138 900,- kr pr. innbyggjar. Ei auke med om lag 10 000 ,- kr frå 2015. For å oppretthalde staus som ein av I dei beste på detaljvarehandel målt pr. innbyggjar i landet, må ein arbeide strategisk slik at handelssentrumet ikkje vert for utflytande og det bør vere gangavstand mellom ytterpunktta. Sal av arealkrevjande varer har kommunen til ei viss grad prøvd å samle på Vekan og tildels i sentrum. Kommunedelplan for Seljord sentrum gir legalitet for å avgrense detaljhandelen til sentrum for å hindre ei uheldig utflyting og spreiling av sentrum og handelsnæringa. Det må vera fokus på «rett verksemد på rett stad» vidare framover.

Gode kommunikasjonar er ein føresetnad for framtidig utvikling av lokalsamfunnet og regionen. For små løyingar til utbygging og vedlikehald av riksvegar og fylkesvegar bremsar utviklinga i lokalsamfunnet, og ansvaret for statleg eller fylkeskommunal utbygging vert i mange tilfelle velta over på private utbyggjarar eller kommunen. Dette er ein situasjon som ein kjenner igjen også på kommunalt vegnett, det må difor vera langsiktig og målbevisst arbeid for auka løyingar til samferdsel. Seljord kommune har fleire statlege vegprosjekt i noverande NTP (Nasjonal transportplan), med opning av Mælefjelltunnelen i 2019 som det viktigaste på kort sikt. Omlegging av E 134 vil få store ringverknader på områder som Flatdal og Svartdal. Desse grendene vil no få ei merkbar nedgang i tal på tungtransport og gjennomgangstrafikk, samtidig som at satsinga på opplevingsvegen vil gje gode sykkelvegar og andre kvalitetar til områda. E-134 vil som stamveg mellom aust og vest gå gjennom kommunen, men ennå er det ikkje fastlagt kor den framtidige "ekspressvegen" vil ligge.

Seljord kommune skal gjennomføre tiltak for å vere med å nå internasjonale forplikta klimamål innan eiga verksemd. For å nå mål satt i Paris-avtala er det naudsynt med reduksjon i dei globale utsleppa av drivhusgassar på 40 til 70 prosent i tidsrommet 2010-2050. Noregs klimamål i 2020 (Kyoto 2) er reduksjon i drivhusgassutslepp med 30 %. Transportsektoren stod i 2006 for om over 50 % av klimagassutsleppa i Seljord kommune, målt i CO₂-ekvivalentar, noko som er svært mykje. Det er ikkje sannsynleg at dette har minskar på ti år, sjølv med betre bilpark og fleire elbilar, då trafikkmengda har økt i same

periode. E134 er valt som viktig stamveg mellom aust og vest og ein kan forvente at utslepp vil auke i takt med ÅDT (årsdøgntrafikk) og utbygging av vegen.

Kommunen sjølv kan gjere mykje for å endre reisevanar lokalt, spesielt gjennom god areal- og transportplanlegging. Nokre prioriterte tiltak bør difor vere å få lagt til rette for auka bruk av kollektivtrafikknettet, betre gang og sykkelveg som legg til rette for meir sykkelbruk i ein samkøyring med trafikktryggingsplanen og trafikktryggingstiltak for mjuke trafikantar.

Sykkelbruk gir ein helse- og miljøgevinst. Utbygging og vedlikehald av sykkelvegar og tilrettelegging for sykling i sentrum kan betre trivsel, helse og miljø. Utvikling av parkar, grøntområde og gangvegar kan gjere det meir attraktivt å gå. Sykkelsatsing er difor viktig for Seljord kommune, mest med tanke på at ein skal nå klimamål og auke aktiviteten i eit folkehelseperspektiv.

For å nå dei oppsette måla er det dessutan mogeleg å få til stor grad av involvering frå andre aktørar i lokalsamfunnet, dvs. innbyggjarane, bedrifter, landbruket og ulike organisasjonar. For sektorane transport og avfall vil eit regionalt samarbeid vere nødvendig for å oppnå resultat.

Klimaendringane vil påverke Seljordsamfunnet sterkt i dei neste 100 åra, allereie no ser ein utfordringar knytt til ekstremnedbør, flaumar og øydeleggningar. Klimaprofil Telemark peikar på ein temperaturauke med ca. 4 grader, med størst auke på vinteren. Årsnedbør i Telemark er forventa å auke med 15%, med sesongmessig endring som gir sterkest utfall haust og vår, nettopp i tida ein tradisjonelt kan forventa flaum i vassdraga. Rapporten seier om framtida at ein i mindre vassdrag som reagerer raskt på nedbør, og i tettbygde strøk med tette flater, vil med ein meir intens nedbør få særskilte utfordringar og problem. Flatdøla og Bygdaråi er slike vassdrag, og kommunen har starta kartlegging og auka fokus på utfordinga dette vil gje for Seljord sentrum og Flatdalsområdet.

Skredfaren kan og auke med sterkare nedbør. Seljord kommune får hausten/vinteren 2017/18 gjennomført statleg skredfarekartlegging (NVE) av utvalte områder for nettopp å kartleggje faren for slike hendingar. Denne kartlegginga vil gje føringar for framtidas arealdisposisjonar.

Seljord kommune har gjennom arbeid med samfunnstryggleik og beredskap, utarbeida heiskapleg oversyn over risikobildet i kommunen, med omsyn til både naturgitte og menneskeskapte hendingar med Risiko- og sårbarheitsanalyser (ROS) vedteken av kommunestyret i 2016. Det er viktige at overordna plandokument har strategiar for ivaretaking av dette området.

Kulturhistoria er kommunens røter og gir forankring og identitet. Alle spora i landskapet fortel korleis vi har nytta ressursane lokalt, og korleis vi har levd og forma oss som menneske. Dette er sentralt i danninga av eigenidentitet. Kulturarven frå fjern og nær fortid skal takast i vare og gjerast tilgjengeleg slik at den skaper identitet og opplevelingar for eigne innbyggjarar og for tilreisande.

Naturmangfaldslova frå 2009 stiller særskilde krav til planlegging og sakshandsaming. Bevaring av natur og kulturmiljø vil vere ein viktig faktor i arealplanlegginga. Kulurlandskapet vert skapt av eit aktivt landbruk og landbruksnæringa er avhengig av å ha eit ressursgrunnlag for å ha ei aktiv drift. Det skal i kommunen sikrast ein berekraftig bruk av areal og naturressursar. Kommunen sine vassdrag og innsjøar er viktige oppveksts-, gyte-

og leveområde for fisk. Det er satt eit særskilt fokus på bevaring av storauren i Seljordsvatnet og Vallaråi som gyteelv.

Ein viktig del av kulturlandskapet er området Flatdal og Svartdal. Her er eit variert kulturlandskap med store naturfaglege, landbruks- og kulturelle verdiar. Flatdals øyane representerer kommunen sitt viktigast landbruksareal, og området er viktig for å oppretthalde eit berekraftige landbruk i kommunen. Utvikling av desse områda må sjåast i tett samanheng med ivaretaking. Status som nasjonalt verdifullt kulturlandskap kan vere med å styrke området og føre med seg ein berekraftig tilnærming for framtidas landbruksnæring.

Mål:

- 3.1 Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.**
- 3.2 Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysningar.**
- 3.3 Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved communal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.**
- 3.4 Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.**

Strategiar:

Seljord kommune vil satse på:

- ein langsiktige areal- og utbyggingspolitikk som skal sikre berekraftig bruk av areal- og naturressursar, samt vektlegge eigen identitet tufta på tettstaden si historie i heile kommunen
- at arbeidet med fortetting skal ha fokus på gode løysingar i kryssing mellom næring (industri/handel), bustad/fritid og tettstadutvikling.
- at tettstaden skal vidareutviklast med fokus på nyskaping, sosiale møteplassar, bulyst, aktivitet og tilrettelegging for eit konkurransedyktig næringsliv.
- arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsretta kommunikasjonsløysingar, og for andre samferdselstiltak som er viktig for kommunen og regionen.
- å leggje til rette for brukartilpassa, miljøvenlege og trafikksikre kommunikasjonsløsninger i kommunen
- utbygging av gang-, sykkel- og turvegar og tilrettelegging for ferdsel utan bruk av bil
- å gjennomføre prioriterte tiltak i trafikktryggingsplanen
- sørge for at universell utforming står sentralt i all planlegging, utvikling og tiltak
- ein klimavennleg tilnærming til kjøp av varer og tenester
- å utarbeide ny klima- og miljøplan som gir gode tiltak, slik at kommunen tek sin del for å bidra til globale mål om reduksjon i utslepp av CO₂-ekvivalentar
- fagleg tilnærming, i tråd med regional plan for vassforvaltning i Vest. Viken 2016-2021, til utfordingane kommunen vil oppleve i samband med klimaendring, samt auka flaum- og skredfare
- aktiv bistå og vere pådrivar for heilskapleg tilnærming for sikring og tiltak for å minske påverknaden av klima utfordingane for innbyggjarar og lokalsamfunn

- miljøteknologiske løysningar for avløpshandtering og reinsing av avløpsvatn.
- arbeide systematisk med beredskap og ha gode system og rutinar for oppdatering av beredskapsplanane
- implementere beredskapsarbeidet i organisasjonen, godt samarbeid med andre offentlege og private aktørar, samt tilfredsstillande trening av personell som har roller i beredskapsarbeidet
- å ha fokus på beredskapsmessige omsyn og samfunnstryggleik i all planlegging
- å handheve bu- og driveplikta i kommunen strengt
- eit sterkare landbruk, der beitedyr er med å sikrar kulturlandskapet, noko som igjen vil styrke beitenæringa og jordvernet
- arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.